

TNO-rapport**TNO/CH 2013 R10234**

Signaleren in de JGZ: ontwikkeling en
bruikbaarheid van een standaard signaleringslijst
ten behoeve van het PGO 5-6 en 10-11 jarigen.

**Behavioural and Societal
Sciences**

Wassenaarseweg 56
2333 AL Leiden
Postbus 2215
2301 CE Leiden

www.tno.nl

T +31 88 866 90 00

F +31 88 866 06 10

infodesk@tno.nl

Datum	Juni 2013
Auteur(s)	Drs. M.H.C. Theunissen G.P.A. de Lijster Drs. J.A. de Wilde Dr. J.A. Deurloo Dr. S.M. van der Pal Dr. P.L. Kocken
Aantal pagina's	163 (incl. bijlagen)
Aantal bijlagen	15
Opdrachtgever	ZonMw
Projectnummer	031.20832/01.01

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, foto-kopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belang-hebbenden is toegestaan.

© 2013 TNO

Samenvatting

Inleiding

Het merendeel van de kinderen in Nederland is gezond. Een aantal van hen ontwikkelt echter problemen op één of meerdere gebieden. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft in Nederland een belangrijke rol bij de opsporing en preventie van problemen in de groei en ontwikkeling van het kind. Het is in de JGZ gebruikelijk, dat ouders en/of het kind zelf voorafgaand aan het Preventieve GezondheidsOnderzoek (PGO) een vragenlijst invullen. Deze vragenlijst, ook wel signaleringslijst genoemd, is gericht op verschillende gezondheidsproblemen en risicofactoren.. De signaleringslijst wordt gebruikt bij twee verschillende typen van PGO, te weten:

1. Het reguliere PGO dat volledig door jeugdartsen en -verpleegkundigen wordt uitgevoerd.
2. Het PGO waar eerst door een JGZ-medewerker (vaak een doktersassistente) een voorselectie (triage) van kinderen plaatsvindt op basis van hun zorgbehoefte.

Elke JGZ-organisatie heeft zelf een signaleringslijst ontwikkeld, met als gevolg dat elke organisatie een andere signaleringslijst gebruikt. Deze signaleringslijsten zijn beperkt gebaseerd op theoretisch onderbouwde of gevalideerde vragenlijsten. In de JGZ is behoefte aan meer onderbouwing en standaardisatie van deze signaleringslijsten. Ook zijn er vragen over het gebruik van deze lijsten bij groepen met een lage sociaal economische status en bij groepen met een beperkte Nederlandse taalvaardigheid. Het gebruik van gevalideerde instrumenten en vraagstellingen leidt tot een versterking van het evidence-based handelen in de JGZ, wat de kwaliteit van de zorg verbetert.

Voor bepaalde gezondheidsthema's zijn gevalideerde meetinstrumenten beschikbaar. Voor de opsporing van psychosociale problemen is onder andere de ouderversie van de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) in Nederland gevalideerd voor kinderen in de leeftijd van 3-4 jaar, 7 tot 11 jaar en 13 tot 14 jaar (ouder en zelfrapportage). De meeste andere beschikbare signaleringslijsten zijn echter alleen in het buitenland gevalideerd, waardoor het nog onduidelijk is of deze instrumenten ook gebruikt kunnen worden voor de opsporing van problemen bij Nederlandse kinderen. Deze bestaande gevalideerde signaleringslijsten richten zich bovendien vaak op een specifiek onderwerp (bijv. astma), waardoor ze binnen de JGZ waarschijnlijk beter geschikt zijn voor gebruik op indicatie. Een meer algemene gevalideerde signaleringlijst (die zich richt op een groot aantal gezondheidsthema's) die als hulpmiddel en gespreksleidraad in het PGO gebruikt zou kunnen worden, is voor Nederland niet beschikbaar.

Behalve gevalideerde vragenlijsten, zijn er ook gestandaardiseerde vraagstellingen beschikbaar. Deze vraagstellingen zijn in het kader van de landelijke en regionale monitor Jeugdgezondheid (www.monitorgezondheid.nl) ontwikkeld. De vraagstellingen betreffen een beperkt aantal gezondheidsproblemen. De mate waarin deze standaardvraagstellingen ten behoeve van het PGO worden gebruikt, is onbekend.

Het doel van het huidige project is het verbeteren van de praktijk van signalering van gezondheidsproblemen bij 5-6 en 10-11 jarige kinderen in de JGZ door middel

van het ontwikkelen en pre-testen van standaard signaleringslijsten voor het PGO. Deze signaleringslijsten zijn bedoeld als gespreksleidraad tijdens een regulier PGO en als informatiebron voor selectie binnen de triagemethodiek.

De volgende taken zijn uitgevoerd binnen dit project:

1. Het inventariseren van het gebruik van signaleringslijsten in de JGZ ten behoeve van het PGO voor 5-6 jarigen en 10-11 jarigen, met of zonder triage.
2. Het ontwikkelen van standaard signaleringslijsten voor het PGO voor 5-6 jarigen en 10-11 jarigen op basis van beschikbare theoretisch goed onderbouwde of gevalideerde standaardvragenlijsten of op basis van aanvullend te ontwikkelen ontbrekende standaardvraagstellingen.
3. Het in kaart brengen van de kwaliteit van het invullen van de standaard signaleringslijsten door ouders en de tevredenheid van de ouders en JGZ-medewerkers over de signaleringslijst.
4. Aanpassing van de signaleringslijsten op basis van de ervaringen van de ouders en JGZ-medewerkers.

Methode

De volgende onderzoeksmethoden zijn gebruikt: Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden naar beschikbare signaleringslijsten in de JGZ. Vervolgens is een standaard signaleringslijst ontwikkeld voor het PGO 5-6 en 10-11 jarigen. De ontwikkelde standaard signaleringslijst is getoetst op de bruikbaarheid bij ouders; de antwoorden van ouders op de signaleringslijsten zijn kwantitatief geanalyseerd en er zijn interviews gehouden met ouders. De standaard signaleringslijst is ook getoetst op bruikbaarheid bij JGZ-medewerkers met behulp van interviews. Op basis van de resultaten is de signaleringlijst aangepast.

Inventarisatie van beschikbare signaleringlijsten in de JGZ

Bij alle 28 JGZ-organisaties (4-19 jaar) in Nederland zijn de signaleringslijsten die ouders voorafgaand invullen aan het PGO van 5-6 en 10-11 jarigen opgevraagd. Er is in kaart gebracht hoeveel JGZ-organisaties een triage of reguliere PGO's werkwijze hanteren. Vervolgens is geïnventariseerd welke gezondheidsthema's er zijn opgenomen in de signaleringslijsten. Per gezondheidsthema is geïnventariseerd hoeveel organisaties één of meerdere vragen hebben opgenomen en op welke wijze het gezondheidsthema wordt gemeten. Tenslotte is nagevraagd of er gebruik wordt gemaakt van bestaande (bijvoorbeeld gevalideerde) vraagstellingen of vragenlijsten.

Ontwikkeling van de standaard signaleringslijst

Een expertgroep is samengesteld, bestaande uit deskundigen uit de JGZ-praktijk en een adviescommissie met vertegenwoordigers van organisaties op het gebied van beleid, praktijk en onderzoek. De expertgroep heeft de volgende stappen doorlopen bij de ontwikkeling van de standaard signaleringslijst: Begonnen is met een inventarisatie van de beschikbare bestaande signaleringslijsten die worden gebruikt door de JGZ-organisaties. Vervolgens is een beoordelingskader ontwikkeld. In het beoordelingskader zijn inhoudelijke criteria opgenomen om een keuze te kunnen maken uit de gezondheidsthema's die in een signaleringslijst vertegenwoordigd moeten zijn. Dit zijn criteria zoals de prevalentie van het gezondheidsprobleem, ziektelast, de beschikbaarheid van een interventie, de bruikbaarheid en validiteit van het meetinstrument. Op basis van informatie over de prevalenties van het gezondheidsprobleem, de bijbehorende ziektelast, beschikbare interventies en meetinstrumenten werd besloten of het betreffende

gezondheidsthema opgenomen diende te worden in de standaard signaleringslijst en op welke wijze het thema gemeten ging worden.

De concept signaleringslijst is door beroepsverenigingen, epidemiologen, JGZ-experts en vertegenwoordigers van ouderverenigingen becommentarieerd.

In de signaleringslijst voor zowel 5-6 als 10-11 jarigen zijn 28 vragen opgenomen. De signaleringslijst bevat verschillende soorten vraagconstructies zoals: meerkeuze vragen en open vragen. De volgende onderwerpen zijn opgenomen in de standaard signaleringslijsten: medische voorgeschiedenis kind (ongeval, opname ziekenhuis), behandeling bij een huisarts of specialist, klachten en medicijngebruik, ingrijpende gebeurtenissen, zindelijkheid, (broekplassen en bedplassen), voeding, mondgezondheid (controle tandarts en tandenpoetsen), slapen en uitgerust zijn, taal (praten), oren (horen) en ogen (visus en bril dragen ouders), gezinssamenstelling, ervaren opvoeding en behoefte aan opvoedondersteuning, sociale steun, Zwemdiploma, met plezier naar school, weerbaarheid, meeroken, verenigingen (sport, muziek en andere verenigingen), bewegen (sport), psychosociaal (SDQ).

Op basis van een afweging van de criteria van het beoordelingskader, heeft de expertgroep besloten dat één signaleringslijst volstaat voor zowel JGZ-organisaties die een reguliere werkwijze toepassen en organisaties waar een triagemethode wordt gebruikt. In de signaleringslijst voor triagemethode is één vraag toegevoegd om op die manier voldoende informatie te verzamelen over kinderen die in aanmerking komen voor vervolgonderzoek.

Bruikbaarheidsonderzoek - ouders

Populatie

De stadsdelen Escamp, Centrum, Loosduinen en Segbroek in Den Haag zijn geselecteerd voor de dataverzameling om te garanderen dat de vier grootste etnische groepen in Den Haag (Nederlanders, Marokkanen, Turken en Surinamers/Antillianen) voldoende vertegenwoordigd zijn in de steekproef. De GGD Den Haag werd gevraagd om in de periode januari t/m september 2012 alle kinderen in de leeftijd van 5-6 en 10-11 jaar die uitgenodigd waren voor een PGO door de JGZ in de 4 geselecteerde wijken te includeren in de steekproef.

De non-respons is niet adequaat geregistreerd tijdens de dataverzameling. Daarom is er een schatting gemaakt van de non-respons op basis van het aantal gedrukte signaleringslijsten en opkomstgegevens bij het PGO in Den Haag. In totaal werden ongeveer 1930 ouders gevraagd om deel te nemen, waarvan naar schatting 810 (42%) ouders niet kwamen naar het PGO of geen signaleringslijst inleverden. Uiteindelijk hebben 1120 ouders een signaleringslijst ingeleverd; 327 ouders zijn niet meegenomen in de analyses omdat zij niet behoorden tot de vier geselecteerde etnische groepen. Uiteindelijk zijn de gegevens van 793 ouders geanalyseerd.

Procedure

De gegevens werden verzameld tijdens de PGO's in de periode januari tot en met september 2012. De nieuw ontwikkelde standaard signaleringlijst werd aan de ouders toegezonden samen met de uitnodiging voor het preventieve gezondheidsonderzoek. De ouders vulden de signaleringslijst thuis in en leverden deze signaleringslijst vervolgens in tijdens het PGO. Alle ingevulde signaleringslijsten werden door de JGZ-medewerker besproken met de ouder/kind. Vervolgens zijn de lijsten anoniem naar TNO gestuurd.

Beschrijving meetinstrument

Om de onderzoekspopulatie in kaart te brengen zijn enkele vragen toegevoegd aan de signaleringslijst, namelijk de invuller van de signaleringslijst (moeder, vader, beide ouders, 1 ouder met iemand anders, iemand anders), geslacht kind, geboorteland kind, geboorteland vader en moeder, en hoogst genoten opleiding vader en moeder (laag, middelbaar en hoog).

Interview ouders

Met 50 ouders zijn interviews gehouden gericht op de bruikbaarheid van de standaard signaleringslijst. Het interview is afgenomen door een onderzoeksassistent en vond thuis, op een CJG-locatie of telefonisch plaats. Het interview volgde de methode van cognitieve debriefing: de ouder werd gevraagd de signaleringslijst hardop nadenkend in te vullen. De interviewer noteerde de door de ouder gesignaleerde vragen en onduidelijkheden. Ouders beoordeelden de signaleringslijst onder andere op lengte, taalgebruik, begrijpelijkheid van de antwoordcategorieën, overzichtelijkheid van de opmaak, en of alle problemen/zorgen aan bod komen in de signaleringslijst.

Bruikbaarheidsonderzoek – JGZ-medewerkers*Populatie*

Met negen JGZ-medewerkers van GGD Den Haag (vier jeugdartsen en vijf verpleegkundigen) die gebruik hebben gemaakt van de standaard signaleringslijst, zijn focusgroep interviews gehouden gericht op de bruikbaarheid van de signaleringslijst.

Procedure

De focusgroep interviews zijn afgenomen door een onderzoeker van TNO en hebben plaatsgevonden op twee CJG locaties in Den Haag: Centrum en Escamp. Voor het focusgroep interview met de JGZ-medewerkers werd een vooraf opgesteld script gevolgd. De JGZ-medewerkers beoordeelden de signaleringslijst onder andere op lengte, volledigheid van invullen door de ouders, overzichtelijkheid van de opmaak, taalgebruik (moeilijke woorden of zinsconstructies), begrijpelijkheid van de antwoordcategorieën en het includeren van alle relevante onderwerpen. Ook is gevraagd wat de invloed van de signaleringslijst is op de kwaliteit van het PGO.

Data analyse

In de analyses is het percentage ouders bepaald dat alle vragen van de signaleringslijst heeft beantwoord. Verder is per vraag nagegaan hoeveel ouders de betreffende vraag niet hebben ingevuld. Om de resultaten te vergelijken tussen de vier etnische groepen en tussen laag-midden-hoog opgeleide ouders (alleen binnen de Nederlandse etniciteitsgroep) is steeds de Pearson Chi Kwadraat berekend met behulp van SPSS 20.0. Etniciteit is bepaald aan de hand van de CBS definitie (tweede generatie). Het geboorteland van de moeder van degene die de signaleringslijst invult was leidend. Van elk interview is een verslag gemaakt, waarbij een onderscheid is gemaakt per vraag die gesteld is aan ouder of JGZ-medewerker.

Resultaten

Inventarisatie van beschikbare signaleringslijsten in de JGZ

Alle 28 JGZ-organisaties (JGZ 4-19 jaar) in Nederland zijn in het eerste kwartaal van 2011 benaderd. Van 23 organisaties zijn de gegevens geanalyseerd, 3 organisaties weigerden om mee te doen aan de inventarisatie en 2 organisaties leverden geen complete data aan. Het blijkt dat 8 van de 23 organisaties (35%) een triage werkwijze uitvoeren en dat 15 organisaties (65%) reguliere PGO's uitvoeren bij de leeftijdsgroepen 5-6 en 10-11 jarigen. De meest genoemde thema's in de signaleringslijsten (> 80% van alle JGZ-organisaties) zijn gezondheidsklachten, zindelijkheid, behandeling bij een huisarts of specialist, voeding (bij 5-6 jarigen) ingrijpende gebeurtenissen en psychosociale problemen (SDQ) (bij 10-11 jarigen). Alleen voor de opsporing van psychosociale problemen worden gevalideerde vragenlijsten gebruikt door de JGZ. Bij de 5-6 jarigen gebruikt 22% van de organisaties de Landelijk Signaleringsinstrument voor Psychosociale Problematiek bij Kleuters (LSPPK) en 65% de SDQ voor de opsporing van psychosociale problemen. Bij de 10-11 jarigen gebruikt 91% van de organisaties de SDQ.

Bruikbaarheidsonderzoek - ouders

Beschrijving onderzoekspopulatie

In totaal hebben 793 ouders (5-6 jarigen: 379 ouders; 10-11 jarigen 414 ouders) de ontwikkelde signaleringslijst ingevuld. Ouders van Nederlandse afkomst van 5-6 en 10-11 jarigen zijn voor een groot deel hoog opgeleid (resp. 39 en 39%). Ouders van Turkse (resp. 57,6 en 67,1%) en Marokkaanse afkomst (resp. 42 en 63%) voor een groot deel laag opgeleid zijn. Surinaamse/Antilliaanse ouders van 5-6 en 10-11 jarigen zijn voornamelijk middelbaar opgeleid (resp. 52 en 61%).

Kwantitatieve analyse en interviews ouders

De kwantitatieve analyse laat zien dat het merendeel van de ouders van de 5-6 en 10-11 jarigen alle vragen in de signaleringslijst heeft ingevuld, respectievelijk 68% en 71%. Er zijn verschillen gevonden tussen de vier etnische groepen in het beantwoorden van de signaleringslijst, vooral de Nederlandse ouders vullen de standaard signaleringslijst in zijn geheel in. De signaleringslijsten worden het minst volledig ingevuld door Turkse ouders van 5-6 jarigen en Marokkaanse ouders van 10-11 jarigen (resp. 58% en 59% vult de vragenlijst volledig in). Binnen de groep Nederlandse ouders vullen vooral de hoog opgeleide ouders de signaleringslijst in zijn geheel in (ouders van 5-6 en 10-11 jarigen resp. 93% en 88%). Het verschil met Nederlandse laag opgeleide ouders is groot (resp. 58% en 68% vult volledig in). Twee vragen in de signaleringslijst zijn opgesplitst in subvragen. Voor één van deze vragen (vaste activiteiten van het kind bijv. sport, muziek etc) zijn er verschillen gevonden tussen de vier etnische groepen bij de leeftijdsgroep 5-6 jarigen. Ouders van Surinaamse/Antilliaanse afkomst slaan deze vraag het vaakst in het geheel over (13%), gevolgd door de Turkse (11%), Marokkaanse (7%) en Nederlandse ouders (3%). Ook bij het invullen van een open vraag zijn verschillen gevonden tussen de vier etnische groepen bij beide leeftijdsgroepen. Deze open vraag wordt het vaakst niet ingevuld door de ouders van kinderen in de leeftijd van 5-6 en 10-11 jarigen van Turkse (resp 25 en 21%) en Marokkaanse afkomst (resp 16 en 23%), gevolgd door ouders van Surinaamse/Antilliaanse afkomst (resp. 13 en 9%) en Nederlandse afkomst (resp. 6 en 7%).

De interviews met ouders laten zien dat zij in het algemeen tevreden zijn over de standaard signaleringslijst. Ze zijn tevreden over de duidelijkheid, begrijpelijkheid, lengte en opmaak. Enkele ouders gaven aan dat er vragen ontbreken over schoolprestaties, gedrag van het kind (psychosociale ontwikkeling en omgang met broers/zussen/leeftijdsgenoten) en puberteit (alleen bij 10-11 jarigen). Enkele ouders geven aan het moeilijk te vinden om een vraag te beantwoorden door middel van een antwoordschaal zoals de schaal Mee eens/beetje mee eens/Beetje mee oneens/Mee oneens. Er zijn geen verschillen aangetoond tussen Nederlandse en allochtone ouders wat betreft het oordeel over de instructie, opmaak, lengte en relevante gezondheidsthema's. In de uiteindelijke signaleringslijst is rekening gehouden met bovenstaande beschreven bevindingen.

Bruikbaarheid – JGZ-medewerkers

Uit de interviews met de JGZ-medewerker blijkt dat de signaleringslijst goed bruikbaar is tijdens het PGO. De signaleringslijst is ingezet als gespreksleidraad. De JGZ-medewerkers hanteren elk een eigen werkwijze met betrekking tot het gesprek met de ouder/kind. Sommige medewerkers bespraken alle vragen, andere medewerkers bespraken alleen de vragen in de signaleringslijst waar mogelijke problemen naar voren kwamen. De medewerkers gaven aan dat door het gebruik van de vragenlijst tijd wordt bespaard en meer aandacht kan worden geschonken aan problemen en/of zorgkinderen. In het algemeen zijn JGZ-medewerkers tevreden over de standaard signaleringslijst wat betreft begrijpelijkheid en opmaak. Sommige JGZ-medewerkers vinden de signaleringslijst echter (te) lang. Daarnaast gaven enkele JGZ-medewerkers aan dat er vragen ontbreken over puberteit (alleen bij 10-11 jarigen), inenting en broekpoepen/obstipatie. Ook wordt een vraag gemist of ouders zelf nog vragen hebben die ze willen bespreken in afwezigheid van hun kind. De medewerkers geven, zoals ook enkele ouders, aan dat vragen met antwoordcategorieën als nooit/soms/vaak/altijd in het algemeen moeilijk gevonden worden door ouders om in te vullen.

Discussie

Het doel van het huidige project is het verbeteren van de praktijk van signalering van gezondheidsproblemen bij 5-6 en 10-11 jarige kinderen in de JGZ door middel van het ontwikkelen van een standaard signaleringslijst voor het PGO en het toetsen van deze signaleringslijst op de bruikbaarheid. De resultaten van het bruikbaarheidsonderzoek tonen aan dat de lijst goed bruikbaar is binnen de JGZ-praktijk. De standaard vragenlijst is op basis van de resultaten van het onderzoek als volgt aangepast. Ouders hadden moeite met vragen die opgesplitst zijn in subvragen. Eén van deze vragen (vaste activiteiten van het kind) is aangepast door de subvragen te formuleren als stellingen. Enkele ouders gaven verder aan het moeilijk te vinden om een vraag te beantwoorden door middel van een antwoordschaal. De antwoordcategorieën van alle vragen, waarbij er gebruikt werd gemaakt van een antwoordschaal, zijn aangepast tot de meest eenvoudige schaal namelijk Altijd/Vaak/Soms/Nooit. Sommige JGZ-medewerkers gaven tenslotte aan dat er niet wordt nagevraagd in de lijst of ouders nog vragen hebben die ze willen bespreken in afwezigheid van hun kind. Deze vraag is toegevoegd.

Dit onderzoek heeft een aantal sterke punten, zoals de systematische aanpak (o.a. gebruik van beoordelingskader, expertgroep en adviescommissie) bij de ontwikkeling van de standaard signaleringslijst, het grote aantal ouders dat geïnterviewd is en de grote vertegenwoordiging van allochtonen. Een beperking is dat er geen goede registratie is bijgehouden over de non-respons. Hierdoor werd

het bepalen van de respons en de kenmerken van ouders die geen signaleringslijst geretourneerd hebben bemoeilijkt. De steekproef is representatief voor Haagse aandachtswijken wat betreft etniciteit.

Implicaties voor praktijk en onderzoek

In de Tweede Kamer is een motie aangenomen om efficiënter gebruik te maken van signaleringslijsten in de jeugdgezondheidszorg, er wordt onder andere gepleit om de omvang van vragen vooraf aan het PGO te beperken. Het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) beveelt aan om gebruik te maken van gevalideerde instrumenten en helderheid te geven over het doel, inhoud en gebruik van signaleringslijst aan de ouder. Bij de ontwikkeling van de standaard signaleringslijst is er naar gestreefd om het aantal vragen in de signaleringslijst te beperken. Echter, uit de rondes langs experts kwam toch een voorkeur naar boven om over een diversiteit aan thema's vragen te stellen. Met de beroepsgroepen moet nog een standpunt worden bepaald ten aanzien van de mogelijkheid om per JGZ-organisatie te kiezen uit de thema's.

De volgende aanbevelingen worden gemaakt om een succesvolle implementatie van de standaard signaleringslijst te bevorderen. 1) om adoptie van de standaard signaleringslijsten in het veld te stimuleren, zal een discussie nodig zijn over de legitimiteit van het gebruik van signaleringslijsten bij de JGZ-organisaties. 2) Normaalwaarden zijn nodig voor de standaard signaleringslijst om een onderscheid te kunnen maken tussen kinderen met en zonder problemen. 3) De standaard signaleringslijst dient gevalideerd te worden om te bepalen of de signaleringslijst ook daadwerkelijk meet wat hij beoogt te meten. Tenslotte, het wordt overwogen om tevens korte, gebruiksvriendelijke standaard signaleringslijsten voor de JGZ 0-4 en JGZ 12-16 jaar te ontwikkelen op vergelijkbare wijze als in de huidige studie.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1 Algemene inleiding op het onderzoek.....	10
1.1 Aanleiding tot het onderzoek	10
1.2 Doel en taakstelling	12
2 Ontwikkeling van een standaard signaleringslijst in de JGZ ten behoeve van het PGO	14
2.1 Inventarisatie van bestaande signaleringlijsten in de JGZ	14
2.2 Ontwikkeling van een standaard signaleringslijst: selectie van gezondheidsthema's en meetinstrumenten	16
3 Bruikbaarheidsonderzoek - Kwantitatieve analyse van de antwoorden van ouders op de signaleringslijsten	21
3.1 Methode	21
3.2 Resultaten	23
4 Bruikbaarheidsonderzoek – Interviews ouders en JGZ professionals	39
4.1 Methode	39
4.2 Resultaten - interview ouders	44
4.3 Resultaten - interviews JGZ-medewerkers	58
5 Aanpassingen in de standaard signaleringslijst naar aanleiding van bevindingen in het bruikbaarheidsonderzoek	64
5.1 Belangrijkste bevindingen en aanpassingen van de standaard signaleringslijst	64
6 Discussie	71
6.1 Sterke punten en beperkingen van het onderzoek	71
6.2 Implicaties voor praktijk en onderzoek	72
Bijlage(n)	
A Email, opvragen bestaande JGZ signaleringslijsten	
B Toelichting onderwerpen opgenomen in de bestaande signaleringslijsten JGZ	
C Beoordelingskader expertgroep	
D Standaard signaleringslijst, reguliere werkwijze 5-6 jarigen, tweede concept	
E Standaard signaleringlijst, reguliere werkwijze 10-11 jarigen, tweede concept	
F Standaard signaleringlijst, triage werkwijze 5-6 jarigen, tweede concept	
G Standaard signaleringslijst, triage werkwijze 10-11 jarigen, tweede concept	
H Frequentie tabellen 5-6 jarigen	
I Frequentie tabellen 10-11 jarigen	
J Tabellen antwoorden op open velden in de standaard signaleringlijst.	
K Waardering ouder over het gebruik van signaleringlijsten in de JGZ	
L Standaard signaleringlijst, reguliere werkwijze 5-6 jarigen, definitief	
M Standaard signaleringlijst, reguliere werkwijze 10-11 jarigen, definitief	
N Standaard signaleringlijst, triage werkwijze 5-6 jarigen, definitief	
O Standaard signaleringlijst, triage werkwijze 10-11 jarigen, definitief	

1 Algemene inleiding op het onderzoek

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Het merendeel van de kinderen in Nederland is gezond. Een aantal van hen ontwikkelt echter problemen op één of meerdere gebieden. Zo heeft vijf procent van de 0-12 jarigen te maken met psychosociale problemen en 12 procent met een lichamelijk probleem (Zeijl et al., 2005). De prevalentie van problemen met de motorische coördinatie bij 4-8 jarigen is 5-7 procent (Laurent de Angulo et al., 2005), overgewicht en obesitas komen voor bij 13-22 procent van de 5-12 jarigen (Schönbeck et al., 2011). De JeugdGezondheidsZorg (JGZ) heeft in Nederland een belangrijke rol bij de opsporing en preventie van problemen in de groei en ontwikkeling van het kind. De JGZ volgt de lichamelijke, psychische, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen, geeft informatie aan ouders en kinderen, signaleert (dreigende) stoornissen en zorgt voor adequate behandeling of doorverwijzing. De JGZ wordt actief, systematisch en gratis aangeboden aan de ca. 4 miljoen kinderen in Nederland van 0 tot 19 jaar. Volgens het Basistakenpakket JGZ worden schoolgaande kinderen op dit moment standaard gezien op de volgende leeftijden: 5-6 jaar, 10-11 jaar en 13-14 jaar (Dunnink et al., 2008; Platform Jeugdgezondheidszorg, 2005). Het RIVM heeft een extra contactmoment van de JGZ geadviseerd voor 15-16 jarigen (Dunnink et al., 2009; Coenen-van Vroonhoven et al., 2008).

In de JGZ is het gebruikelijk dat ouders en/of het kind zelf voorafgaand aan het Preventief GezondheidsOnderzoek (PGO) een vragenlijst invullen. Deze vragenlijsten zijn gericht op verschillende gezondheidsproblemen en risicofactoren: er kunnen bijvoorbeeld vragen gesteld worden over zindelijkheid, opvoeding, etc. Deze vragenlijsten worden ook wel signaleringslijsten genoemd. Signaleringslijsten zijn een waardevol hulpmiddel in het contact met ouders en kinderen tijdens het PGO. Het gebruik van signaleringslijsten kan tijd besparen, omdat hiermee diverse onderdelen van het Basistakenpakket van de JGZ vooraf nagevraagd of onderzocht kunnen worden. Tijdens het contact met ouders en kinderen is hierdoor meer tijd beschikbaar om de vragen en zorgen van de ouders te bespreken. De signaleringslijsten worden gebruikt bij twee verschillende typen van PGO, te weten:

1. Het reguliere PGO dat volledig door jeugdartsen en -verpleegkundigen worden uitgevoerd. De signaleringslijsten wordt hierbij gebruikt als hulpmiddel en gespreksleidraad voor het onderzoek van het kind in aanwezigheid van de ouder.
2. Het PGO waar eerst door JGZ-medewerker (vaak een doktersassistente), een voorselectie (triage) van kinderen naar hun zorgbehoefte plaatsvindt. De signaleringsvragenlijst wordt hierbij als screeningsinstrument ingezet. De signaleringslijst, vooraf ingevuld door de ouder en/of het kind, is bij triage een informatiebron voor de JGZ om een risicoselectie te maken, samen met informatie van de schooldocent en gegevens uit het face-to-face screeningsonderzoek met het kind door een JGZ medewerker. Op basis van deze risicoselectie worden kinderen al dan niet opgeroepen voor een PGO door de jeugdarts of -verpleegkundige. Door triage krijgen kwetsbare kinderen met een efficiënte inzet van middelen passende en tijdige zorg op maat en is voor alle kinderen een basispakket aan zorg gewaarborgd.

Behalve het gebruik ter ondersteuning van het PGO, worden de signaleringslijsten soms ook gebruikt voor andere doeleinden, zoals monitoring. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van gestandaardiseerde vraagstellingen in signaleringslijsten door de verschillende GGD'en, zijn de verkregen gegevens vergelijkbaar en eenvoudig bruikbaar voor (epidemiologisch) onderzoek.

Elke JGZ-organisatie heeft zelf een eigen signaleringslijst ontwikkeld, met als gevolg dat elke organisatie een andere signaleringslijst gebruikt. Deze signaleringslijsten zijn beperkt gebaseerd op theoretisch onderbouwde of gevalideerde vragenlijsten. De JGZ heeft behoefte aan meer onderbouwing en standaardisatie van deze signaleringslijsten. Ook zijn er vragen over het gebruik van deze lijsten bij groepen met een lage sociale economisch status en groepen met een beperkte Nederlandse taalvaardigheid. Het gebruik van gevalideerde instrumenten en vraagstellingen leidt tot een versterking van het evidence-based handelen in de JGZ, wat de kwaliteit van de zorg verbetert (Vogels et al., 2009).

Voor bepaalde gezondheidsthema's zijn gevalideerde meetinstrumenten beschikbaar. Voor de opsporing van psychosociale problemen is onder andere de ouderversie van de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) in Nederland gevalideerd voor kinderen in de leeftijd van 3-4 jaar (Theunissen et al., 2013), 7 tot 11 jaar (Vogels et al., 2009) en 13 tot 14 jaar (ouder en self-report versie) (Vogels et al., 2011). In 2005 besloot GGD Nederland om in de JGZ zorg voor 7-12 jarigen de SDQ als standaardlijst te implementeren vanwege de goede psychometrische kwaliteit van deze lijst. Een groot aantal JGZ-organisaties gebruikt de SDQ op dit moment voor het PGO van 5-6 jaar en 13-14 jaar (GGD Nederland 2006; Postma, 2008). Ook voor andere gezondheidsthema's zijn gevalideerde instrumenten beschikbaar, astma kan opgespoord worden met de vertaalde ISAAC (International Study of Asthma and Allergies in Childhood) vragenlijst (Asher et al., 1998). Een meer algemene internationaal gebruikte vragenlijst voor de signalering van ontwikkelingsproblemen, is de Parents' Evaluations of Developmental Status (PEDS). De PEDS vragenlijst is nog niet beschikbaar in het Nederlands (Glascoe, 2001). Beide instrumenten zijn echter nog niet in Nederland gevalideerd, waardoor het onduidelijk is of deze instrumenten ook gebruikt kunnen worden voor de opsporing van problemen bij Nederlandse kinderen.

Deze bestaande gevalideerde signaleringslijsten richten zich vaak op een specifiek onderwerp (bijv. astma), waardoor ze binnen de JGZ waarschijnlijk beter geschikt zijn voor gebruik op indicatie. Een meer algemene gevalideerde signaleringlijst (die zich richt op een groot aantal gezondheidsthema's) die als hulpmiddel en gespreksleidraad in het PGO gebruikt zou kunnen worden, is voor Nederland niet beschikbaar.

Behalve gevalideerde vragenlijsten, zijn er ook gestandaardiseerde vraagstellingen beschikbaar. Deze vraagstellingen zijn in het kader van de landelijke en regionale monitor Jeugdgezondheid (www.monitorgezondheid.nl) ontwikkeld. De vraagstellingen betreffen een beperkt aantal gezondheidsproblemen, waaronder astma, zindelijkheid voor urine, en opvoeding. De mate waarin deze standaardvraagstellingen in het PGO worden gebruikt, is onbekend.

Omdat signaleringslijsten een steeds belangrijkere rol lijken te gaan vervullen binnen en buiten het PGO is verdere standaardisering en onderzoek van de signaleringslijsten gewenst. Ook het ministerie heeft signalen opgepikt dat er behoefte is aan een onderbouwing met betrekking tot signaleringslijsten in de JGZ. In de Tweede Kamer is een motie aangenomen om efficiënter gebruik te maken

van signaleringslijsten in de jeugdgezondheidszorg. Het streven is om de omvang van vragen vooraf aan het PGO te beperken en alleen in het geval van risicogeveallen een uitgebreide vragenlijst te gebruiken.

1.2 Doel en taakstelling

Het doel van het huidige project is het verbeteren van de praktijk van signalering van gezondheidsproblemen bij 5-6 en 10-11 jarige kinderen in de JGZ door middel van het ontwikkelen en pre-testen van standaard signaleringslijsten voor het PGO. Deze signaleringslijsten zijn bedoeld als gespreksleidraad tijdens een regulier PGO en als informatiebron voor selectie binnen de triagemethodiek.

Onderzocht is in hoeverre signalering voor een regulier PGO of PGO met triagemethodiek verschillende signaleringslijsten vereist en waar de eventuele overeenkomsten liggen. Er is specifiek voor de leeftijdsgroepen 5-6 en 10-11 jarigen gekozen, omdat bij het PGO van 13-14 jarigen de vragenlijsten vaak door de adolescenten zelf worden ingevuld in plaats van de ouder. Tevens zijn de gezondheidsonderwerpen die voor deze leeftijdsgroep van belang zijn deels anders dan voor kinderen in de basisschool leeftijd.

De volgende taken zijn uitgevoerd binnen dit project:

1. Het inventariseren van het gebruik van signaleringslijsten in de JGZ ten behoeve van het PGO voor 5-6 jarigen en 10-11 jarigen, met of zonder triage.
2. Het ontwikkelen van standaard signaleringslijsten voor het PGO voor 5-6 jarigen en 10-11 jarigen op basis van beschikbare theoretisch goed onderbouwde of gevalideerde standaardvragenlijsten of op basis van aanvullend te ontwikkelen ontbrekende standaardvraagstellingen.
3. Het in kaart brengen van de kwaliteit van het invullen van de standaard signaleringslijsten door ouders en de tevredenheid van de ouders en JGZ-medewerkers over de signaleringslijst.
4. Aanpassing van de signaleringslijsten op basis van de ervaringen van de ouders en JGZ-medewerkers.

In het huidige rapport worden de volgende zaken beschreven.

Hoofdstuk 2 beschrijft de opzet en resultaten van de inventarisatie van het gebruik van signaleringslijsten in de JGZ. Ook wordt de ontwikkeling van de standaard signaleringslijsten beschreven.

De hoofdstukken 3 tot en met 5 beschrijven de resultaten van het bruikbaarheidsonderzoek in de praktijk; in hoofdstuk 3 wordt beschreven hoe de ingevulde signaleringslijsten op kwantitatieve wijze zijn beoordeeld op volledigheid en adequaatheid van het invullen van de items. In hoofdstuk 4 wordt beschreven hoe, door middel van interviews, onderzocht is hoe ouders en JGZ medewerkers het gebruik van de vragenlijsten hebben ervaren. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste bevindingen van het bruikbaarheidsonderzoek samengevat en de aanpassingen in de standaard signaleringlijst beschreven. Tot slot worden in hoofdstuk 6 de resultaten bediscussieert en worden aanbevelingen gedaan voor toekomstig onderzoek.

Referenties

Asher MI, Anderson HR, Stewart AW, Crane J. Worldwide variations in the prevalence of asthma symptoms: the International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC). Eur Resp J 12: 315-335; 1998.

Coenen-van Vroonhoven EJC, Verloove-Vanhorick SP. Advies contactmomenten JGZ 0-19 jaar. Leiden: TNO Kwaliteit van leven, 2008. Publicatienummer: KvL/P&Z 2008.128)

Dunnink G, Lijs-Spek WJG. Activiteiten Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar per Contactmoment. Bilthoven: RIVM/Youth Health Centre, 2008. (publicatienummer 295001001)

Dunnink G. Advies Extra contactmoment in de leeftijdsperiode 12-19 jaar. Bilthoven: RIVM/Youth Health Centre, 2009. (publicatienummer 295001007)

GGD Nederland. Handleiding voor het gebruik van de SDQ binnen de Jeugdgezondheidszorg. GGD Nederland; 2006.

Glascoe FP. Are overreferrals on developmental screening tests really a problem? Arch Pediatr Adolesc Med 155: 54-59; 2001.

Laurent de Angulo MS, Brouwers-de Jong EA, Bijlsma-Schlösser JFM, Bulk-Bunschoten AMW, Pauwels JH, Steinbuch-Linstra I. Ontwikkelingsonderzoek in de Jeugdgezondheidszorg. Assen: Van Gorcum, 2008.

Platform Jeugdgezondheidszorg. Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Oktober 2005.

Postma S. JGZ-richtlijn 'Vroegsignalering van psychosociale problemen'. Bilthoven: RIVM/Centrum Jeugdgezondheid, 2008.

Schönbeck Y, Talma H, van Dommelen P, Bakker B, Buitendijk S, Hirasings RA, van Buuren S. Increase in prevalence of overweight in dutch children and adolescents: a comparison of nationwide growth studies in 1980, 1997 and 2009 PLoS One 6: e27608; 2011.

Theunissen MHC, Vogels AGC, de Wolff MS, Reijneveld SA. The Strengths and Difficulties Questionnaire in pre-school children: reliable, valid and adding to clinical judgment. Pediatrics, 131(2): 1-9; 2013.

Vogels AG, Crone MR, Hoekstra F, Reijneveld SA. Comparing three short questionnaires to detect psychosocial dysfunction among primary school children: A randomized method. BMC Public Health 9(1): 489; 2009.

Vogels, AGC, Siebeling, BM, Theunissen, MHC, de Wolff, MS, Reijneveld, SA. Vergelijking van de KIVPA en de SDQ als signaleringsinstrument voor problemen bij adolescenten in de Jeugdgezondheidszorg. Leiden: TNO, 2011.

Zeijl E, Crone MR, Wiefferink K, Keuzenkamp S, Reijneveld SA. Kinderen in Nederland. Den Haag/Leiden: SCP/TNO; 2005.

2 Ontwikkeling van een standaard signaleringslijst in de JGZ ten behoeve van het PGO

In dit hoofdstuk is eerst de inventarisatie van bestaande signaleringslijsten in de JeugdGezondheidsZorg (JGZ) beschreven. Vervolgens is de systematische aanpak bij de ontwikkeling van een standaard signaleringslijst voor Preventief GezondheidsOnderzoek (PGO) 5-6 en 10-11 jarigen beschreven. Bij deze ontwikkeling is een selectie gemaakt van gezondheidsthema's en meetinstrumenten.

2.1 Inventarisatie van bestaande signaleringlijsten in de JGZ

Voorafgaande aan de ontwikkeling van een standaard signaleringlijst in de JGZ, is het van belang om in kaart te brengen welke signaleringslijsten op dit moment gebruikt worden door de JGZ. Hiervoor zijn bij alle JGZ-organisaties (4-19 jaar) in Nederland de gebruikte signaleringslijsten opgevraagd. Het gaat hierbij om de signaleringslijsten die ingevuld worden door de ouders voorafgaand aan het PGO ten behoeve van 5-6 en 10-11 jarigen. Onder een signaleringslijst wordt een vragenlijst verstaan die zich zowel richt op medische (bijvoorbeeld groei problemen) en psychosociale problemen als risicofactoren. Tijdens deze inventarisatie is in kaart gebracht welke gezondheidsthema's opgenomen zijn in de bestaande signaleringslijsten. Tevens is in kaart gebracht of door de JGZ gebruik wordt gemaakt van bestaande (bijvoorbeeld gevalideerde) vragenlijsten, zoals de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) voor de opsporing van psychosociale problemen.

De inventarisatie beoogde de volgende vragen te beantwoorden:

1. Welke gezondheidsthema's zijn opgenomen in de huidige signaleringlijsten die gebruikt worden in de JGZ?
2. Zijn in de huidige gebruikte signaleringslijsten (schalen/vragen van) bestaande (gevalideerde) signaleringslijsten opgenomen?

Bij de beantwoording van de vraagstellingen is een onderverdeling gemaakt naar contactmoment (5-6 jarigen en 10-11 jarigen) en werkwijze (reguliere versus triage werkwijze).

2.1.1 Methode

In het eerste kwartaal van 2011 werd een email verstuurd naar alle JGZ-hoofden (JGZ 4-19 jaar) met het verzoek om de signaleringlijsten die door de betreffende organisatie gebruikt werden bij de contactmomenten van 5-6 en 10-11 jarigen naar TNO op te sturen (zie Bijlage A). Verder werd gevraagd om een korte, digitale, vragenlijst in te vullen over de werkwijze van de JGZ-organisatie en het gebruik van bestaande (gevalideerde) signaleringlijsten. Met behulp van een link in de email konden JGZ- hoofden deze digitale vragenlijst openen en invullen.

In de digitale vragenlijst waren twee vragen opgenomen. Ten eerste werd gevraagd of de betreffende JGZ-organisatie een vorm van triage werkwijze hanteert bij de contactmomenten van 5-6 jarigen en 10-11 jarigen. De JGZ-hoofden konden hierbij kiezen uit de volgende antwoordcategorieën:

- 1) Triage;
- 2) Geen triage;
- 3) In sommige regio's triage.

Ten tweede werd gevraagd welke signaleringslijsten de betreffende JGZ organisatie gebruiken bij de twee contactmomenten. Men kon kiezen uit volgende antwoorden:

- 1) Zelf ontwikkelde signaleringslijst;
- 2) Bestaande signaleringslijst;
- 3) Combinatie van zelf ontwikkelde en bestaande signaleringslijst.

Indien een bestaande signaleringslijst (of een selectie van vragen uit een bestaande lijst) werd gebruikt, dan werd vervolgens gevraagd naar de naam van deze lijst.

2.1.2 Resultaten

Respons

Alle 28 JGZ organisaties (JGZ 4-19 jaar) in Nederland zijn benaderd. Hiervan hebben 25 (89%) organisaties meegedaan aan de inventarisatie. Eén JGZ-organisatie van deze 25 heeft geen signaleringslijsten teruggestuurd (deze organisatie gebruikt geen signaleringslijsten) en één organisatie heeft de digitale vragenlijst niet ingevuld, waardoor het niet bekend is of de betreffende organisatie een triage werkwijze hanteert. In totaal zijn resultaten beschreven van 23 JGZ-organisaties. Eén PGO organisatie verstuurt alleen een signaleringlijst aan ouders bij het contactmoment van 5-6 jarigen, maar niet bij het contactmoment van de 10-11 jarigen.

Onderwerpen in de signaleringslijst

Tabel 2.1 toont de gezondheidsthema's die opgenomen zijn in de huidige signaleringlijsten van de JGZ. Tevens is per groep (5-6 jarigen/pgo, 5-6 jarigen/triage, 10-11 jarigen/PGO, 10-11 jarigen/ triage) weergegeven hoeveel JGZ-organisaties een vraag (of vragen) over dit gezondheidsthema hebben opgenomen in de signaleringslijst.

De volgende gezondheidsthema's zijn door meer dan 50% van de JGZ-organisaties opgenomen in de signaleringslijst:

- Klachten
- Zindelijkheid
- Behandeling bij een huisarts of specialist
- Ingrijpende gebeurtenissen
- Medische voorgeschiedenis kind
- Voeding
- Demografische kenmerken ouders
- Mondgezondheid
- Lengte ouders
- Psychosociaal (SDQ)

Bijlage B geeft een nadere specificatie van elke gezondheidsthema.

Gebruik van bestaande signaleringslijsten

Bijna alle JGZ-organisaties gebruiken voor de opsporing van psychosociale problemen een bestaande vragenlijst. Bij het reguliere PGO 5-6 jarigen gebruikt 53% van alle organisaties de SDQ en 27% de LSPPK. Deze percentage zijn bij het triage PGO 5-6 jarigen respectievelijk 88% en 13%. Bij het reguliere PGO 10-11 jarigen gebruikt 86% van alle organisatie de SDQ; bij het triage contactmoment is dit percentage 100%. De JGZ gebruikt nauwelijks andere bestaande

signaleringslijsten. Een enkele keer wordt “Samen starten” of het “DMO protocol” genoemd door de JGZ-hoofden, deze signaleringlijsten zijn echter bedoeld voor de opsporing van problemen bij 0-4 jarigen en niet bij basisschool leerlingen.

Tabel 2.1: Gezondheidsthema's in de huidige signaleringslijsten van de JGZ *

Gezondheidsthema's	Regulier werkwijze	5-6 jarigen Triage werkwijze	Totaal	Reguliere werkwijze	10-11 jarigen Triage werkwijze	Totaal
	n = 15	n = 8	n = 23	n = 14	n = 8	n = 22
Gezondheidsthema's	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
1. Klachten	15 (100)	8 (100)	23 (100)	13 (93)	8 (100)	21 (95)
Zindelijkheid	14 (93)	8 (100)	22 (96)	12 (86)	7 (88)	19 (86)
Behandeling	15 (100)	8 (100)	23 (100)	12 (86)	7 (88)	19 (86)
Ingrijpende gebeurtenissen	14 (93)	7 (88)	21 (91)	12 (86)	6 (75)	18 (82)
Medische voorgeschiedenis kind	12 (80)	6 (75)	18 (78)	8 (57)	6 (75)	14 (64)
Voeding	13 (87)	6 (75)	19 (83)	11 (79)	5 (63)	16 (73)
Demografische kenmerken ouders	11 (73)	6 (75)	17 (74)	8 (57)	7 (88)	15 (68)
Mondgezondheid	10 (67)	6 (75)	16 (70)	8 (57)	5 (63)	13 (59)
Lengte ouders	8 (53)	5 (63)	13 (57)	7 (50)	5 (63)	12 (55)
Psychosociaal (SDQ)	8 (53)	7 (88)	15 (65)	12 (86)	8 (100)	20 (91)
2. Taal/oren/ogen	11 (73)	4 (50)	15 (65)	6 (43)	5 (63)	11 (50)
Gezinssamenstelling	12 (80)	6 (75)	18 (78)	6 (43)	5 (63)	11 (50)
Slapen	11 (73)	6 (75)	17 (74)	6 (43)	4 (50)	10 (45)
Verenigingen	10 (67)	1 (13)	11 (48)	11 (79)	4 (50)	15 (68)
3. Ervaren opvoeding	6 (40)	6 (75)	12 (52)	5 (36)	5 (63)	10 (45)
Medische gegevens familie	5 (33)	2 (25)	7 (30)	2 (14)	2 (25)	4 (18)
Meeroken	7 (47)	0 (0)	7 (30)	3 (21)	1 (13)	4 (18)
Motoriek	4 (27)	3 (25)	7 (30)	1 (7)	0 (0)	1 (5)
Buurt/wijk veiligheid	1 (7)	1 (13)	2 (9)	0 (0)	1 (13)	1 (5)
Seksuele voorlichting	1 (7)	0 (0)	1 (4)	3 (21)	1 (13)	4 (18)
TV kijken en computeren	7 (47)	3 (38)	10 (43)	7 (50)	5 (63)	12 (55)
Roken en alcohol gebruik	1 (7)	0 (13)	1 (4)	3 (21)	5 (63)	8 (36)
Bewegen	6 (40)	3 (38)	9 (39)	5 (36)	4 (50)	9 (41)
Zwemdiploma	8 (53)	2 (25)	10 (43)	2 (38)	3 (14)	5 (23)
Puberteitskenmerken	0 (0)	0 (0)	0 (0)	6 (43)	4 (50)	10 (45)
Inentingen CB	0 (0)	4 (50)	4 (17)	2 (14)	3 (38)	5 (23)
Verzuim	5 (33)	3 (38)	8 (35)	7 (50)	2 (25)	9 (41)
Plezier op school	5 (33)	2 (25)	7 (30)	3 (21)	2 (25)	5 (23)
Psychosociaal (LSPPK)	4 (27)	1 (13)	5 (22)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

* Het percentage JGZ-organisaties dat het betreffende gezondheidsthema heeft opgenomen in de huidige signaleringslijsten.

Legenda:

- 1: Thema's die zijn opgenomen in de huidige signaleringslijst door meer dan 50% van alle JGZ-organisatie (in alle vier de groepen)
- 2: Thema's die in 3 van de 4 groepen door meer dan 50% van alle JGZ-organisaties zijn opgenomen in de huidige signaleringslijsten
- 3: Thema's die in 2 of meer groepen door minder dan 50% van de JGZ-organisaties zijn opgenomen.

2.2 Ontwikkeling van een standaard signaleringslijst: selectie van gezondheidsthema's en meetinstrumenten

De standaard signaleringlijsten zijn ontwikkeld in samenwerking met de JGZ-praktijk. Er is eerst een beoordelingskader ontwikkeld, vervolgens zijn op basis van de criteria in het beoordelingskader gezondheidsthema's en meetinstrumenten geselecteerd. De ontwikkeling van de signaleringslijsten is gebaseerd op de aanpak

van de Lokale en Nationale Monitor Jeugdgezondheid (Handboek Standaardisatie GGD-enquêtes 1999).

2.2.1 *Ontwikkeling van het beoordelingskader*

In het beoordelingskader zijn inhoudelijke criteria opgenomen om een keuze te kunnen maken uit de gezondheidsthema's die in een signaleringslijst vertegenwoordigd moeten zijn. Uitgangspunt bij de keuze van gezondheidsthema's is het landelijk vastgestelde Uniforme deel van het basistakenpakket (UBTP) van de JGZ. De criteria van het beoordelingskader betreffen onder andere de prevalentie van het gezondheidsprobleem, de mate waarin het probleem leeftijdsspecifiek is, en de vraag of een behandeling voor het probleem aanwezig is (Wilson en Jungner, 1968). Daarnaast zijn in het beoordelingskader criteria opgenomen waar vraagstellingen en instrumenten van een signaleringslijst aan moeten voldoen wat betreft bruikbaarheid. Deze criteria betreffen onder andere de validiteit en betrouwbaarheid van het instrument, de mate waarin de gehanteerde vraagstellingen overeen komen met eerder gebruikte vraagstellingen waarover consensus is bereikt (bijv. Monitor Jeugdgezondheid), en de bruikbaarheid bij laag opgeleide ouders. Het beoordelingskader is ontwikkeld en vastgesteld door de expertgroep en de adviescommissie. In Bijlage C is het beoordelingskader opgenomen.

2.2.2 *Adviescommissie en expertgroep*

Een adviescommissie is samengesteld, waarin de belangrijkste beroepsverenigingen en koepels van JGZ organisaties zijn vertegenwoordigd, Artsen Jeugdgezondheidszorg Nederland (AJN), Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V & VN), de Nederlandse Vereniging van Dokters Assistenten (NVDA), Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ), GGD Nederland, Actiz, Faculteit Sociale Wetenschappen (FSW) van de Universiteit Leiden en de Lokale en Nationale Monitor Jeugdgezondheid.

Deze commissie heeft twee belangrijke taken:

- 1) Bijdragen aan kennis over signalering en signaleringslijsten en advies geven over de uitvoering van onderzoek. De adviescommissie heeft meegedacht over de procedure waarop de ontwikkeling van de signaleringslijst plaatsvindt;
- 2) Creëren van draagvlak en ondersteuning onder de relevante gebruikersgroep. De adviescommissie heeft meegedacht op welke wijze de resultaten van dit project het beste verspreid en geïmplementeerd kunnen worden.

De adviescommissie is drie keer bij elkaar gekomen.

Een expertgroep is samengesteld bestaande uit deskundigen uit de GGD-praktijk: JGZ en epidemiologie (5 jeugdartsen, 1 jeugdverpleegkundige, 1 epidemioloog en 1 kinderarts).

Deze expertgroep heeft drie belangrijke taken:

- 1) Met behulp van het beoordelingskader een keuze maken uit gezondheidsthema's die in de signaleringslijst worden geïncludeerd;
- 2) Met behulp van het beoordelingskader geschikte meetinstrumenten selecteren;
- 3) Op basis van een afweging van de criteria van het beoordelingskader besluiten of verschillende signaleringslijsten ontwikkeld moeten worden voor reguliere PGO's en PGO's waar een triagemethodiek wordt gebruikt, of dat met één signaleringslijst kan worden volstaan.

De expertgroep is 6 keer bij elkaar gekomen

2.2.3 *Keuze van gezondheidsthema's en meetinstrumenten*

Een overzicht is gemaakt van alle mogelijke gezondheidsthema's die geïnccludeerd kunnen worden in de standaard signaleringslijsten. Dit overzicht is gemaakt op basis van de inventarisatie van de bestaande signaleringslijsten in de JGZ (zie Paragraaf 2.1). Alle thema's (29 in totaal) zijn voorgelegd aan de leden van de expertgroep en voor elk gezondheidsthema heeft ieder expertgroeplid met een cijfer (hoge prioriteit 1; 3 lage prioriteit) aangegeven hoe belangrijk hij/zij het betreffende gezondheidsthema vindt. Op basis van de inventarisatie (gezondheidsthema's die veel vertegenwoordigd zijn in de huidige signaleringslijsten) en de prioritering gegeven door de expertgroepleden, is door de projectgroep een selectie gemaakt van nader uit te werken gezondheidsthema's. Volgens de expertgroep ontbrak nog een thema in de inventarisatie, namelijk sociaal netwerk/draagkracht ouders. Dit thema is toegevoegd aan de selectie.

De geselecteerde gezondheidsthema's zijn als volgt uitgewerkt. Voor elk gezondheidsthema is door de projectgroep informatie verzameld. Deze informatie richtte zich op de criteria van het beoordelingskader. Per gezondheidsthema is bijvoorbeeld informatie verzameld en beschreven over de prevalenties van een specifiek gezondheidsprobleem, ziektelast, beschikbare interventies en beschikbare meetinstrumenten. Tevens is beschreven hoe vaak (sub)thema's zijn opgenomen in de huidige signaleringslijsten van de JGZ. Het thema mondgezondheid bestaat bijvoorbeeld uit de volgende (sub)onderwerpen: controle tandarts, tandenpoetsen, fluoride en gaatjes. Per (sub)onderwerp is beschreven hoe vaak een JGZ-organisatie een vraag over het betreffende onderdeel heeft opgenomen in de signaleringslijst. Verder is beschreven op welke wijze de thema's worden gemeten in de huidige signaleringslijsten van de JGZ en in de Lokale en Nationale Monitor Jeugdgezondheid. Op basis van deze informatie is door de projectgroep een aanbeveling gemaakt (met als leidraad het beoordelingskader) waarin beargumenteerd is of een bepaald (sub)thema vertegenwoordigd dient te zijn in de signaleringslijst, en zo ja op welke wijze het thema het beste gemeten kan worden. In de aanbevelingen is per gezondheidsthema een onderscheid gemaakt tussen de twee leeftijdsgroepen (5-6 jaar en 10-11 jaar) en tussen de twee werkwijze (regulier PGO en PGO's waar een triage wordt gebruikt).

Alle aanbevelingen per gezondheidsthema zijn besproken in de expertgroep. De expertgroep heeft besloten of een gezondheidsthema (en eventueel subonderwerpen) opgenomen dient te worden in de signaleringslijst en op welke wijze het thema gemeten gaat worden. Dit heeft geleid tot een eerste concept standaardvragen met de volgende onderwerpen :

- Medische voorgeschiedenis kind (ongeval, opname ziekenhuis);
- Behandeling bij een huisarts of specialist;
- Klachten en medicijngebruik;
- Ingrijpende gebeurtenissen;
- Zindelijkheid (broekplassen en bedplassen);
- Voeding;
- Mondgezondheid (controle tandarts en tandenpoetsen);
- Slapen en uitgerust zijn;
- Taal (praten), oren (horen) en ogen (visus en bril dragen ouders);
- Gezinssamenstelling;
- Ervaren opvoeding en behoefte aan opvoedondersteuning;
- Sociale steun;
- Zwemdiploma;

- Met plezier naar school;
- Weerbaarheid;
- Meeroken;
- Verenigingen (sport, muziek en andere verenigingen);
- Bewegen (sport);
- Psychosociaal (SDQ).

De ontwikkelde signaleringslijsten voor de leeftijdsgroepen 5-6 en 10-11 jaar komen grotendeels overeen. Bij de 10-11 jarigen is geen vraag opgenomen over broekplassen (wel over bedplassen), omdat broekplassen niet vaak voorkomt op deze leeftijd. Bij de 10-11 jarigen is geen vraag opgenomen gericht op tandenpoetsen door de ouder (wel tandenpoetsen door kind), omdat de richtlijn voorschrijft dat de ouder slechts hoeft (na) te poetsen tot 10 jaar. Er zijn vragen over visus opgenomen in de signaleringslijst voor 10-11 jarigen en niet voor 5-6 jarigen, omdat bij 5-6 jarigen standaard een visusbepaling plaatsvindt.

Op basis van een afweging van de criteria van het beoordelingskader, is door de expertgroep besloten dat één signaleringslijst volstaat voor zowel reguliere PGO's en PGO's waarin een triagemethode wordt gebruikt. In de signaleringslijst voor triagemethode is één vraag toegevoegd om op die manier voldoende informatie te verzamelen over kinderen die in aanmerking komen voor vervolgonderzoek. Bij beide werkwijze (PGO en triage) is een vraag in de signaleringslijst opgenomen over ingrijpende gebeurtenissen, namelijk 'Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2 (5) jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt?' Bij de triage werkwijze is de vervolgvraag 'Denkt u dat uw kind daar (nog) last van heeft?' daaraan toegevoegd.

In de ontwikkelde signaleringslijst zijn geen vragen opgenomen over het gedrag en emotionele ontwikkeling van het kind. De JGZ richtlijn "Vroegsignalering van psychosociale problemen" beveelt aan om de SDQ te gebruiken voor de leeftijdsgroep 7-11 jarigen (GGD Nederland, 2006; Postma, 2008), vanwege de goede psychometrische eigenschappen van deze lijst (Vogels et al., 2009). Voor de leeftijd 5-6 jaar wordt in de richtlijn aanbevolen om voor de opsporing van gedrag- en emotionele problemen de lijst te blijven gebruiken die al geïmplementeerd is in de organisatie. Wanneer nog geen lijst geïmplementeerd is wordt in de richtlijn aanbevolen om de SDQ te gebruiken totdat meer onderzoeksresultaten beschikbaar zijn (Postma, 2008). Een groot aantal JGZ-organisaties gebruikt ook de SDQ bij het PGO van de 5-6 en 10-11 jarigen, respectievelijk 65% en 91% van alle JGZ-organisaties (zie Tabel 1).

In de standaard signaleringslijst is bij de vragen over medische voorgeschiedenis (behandeling, ongeval en opname ziekenhuis) en de vraag over ingrijpende gebeurtenissen gerefereerd naar een bepaalde tijdsperiode, bijvoorbeeld "Is uw kind in de afgelopen 2 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?" In de signaleringslijst 5-6 jarigen is gekozen voor een tijdsperiode van 2 jaar en bij de 10-11 jarigen voor een tijdsperiode van 5 jaar. De expertgroep is er van uitgegaan dat gegevens over medische voorgeschiedenis en ingrijpende gebeurtenissen voor de 5-6 jarigen beschikbaar zijn vanuit de overdracht van het consultatiebureau (laatste CB consult op 4 jaar). Om de ontbrekende gegevens aan te vullen, is afgesproken om te refereren naar een periode van 2 jaar bij de 5-6 jarigen. Dezelfde redenering is van toepassing bij de 10-11 jarigen, vanuit het eerdere PGO (laatste contact op 5-6 jaar) zijn gegevens beschikbaar; over de laatste 5 jaar ontbreken dan nog gegevens.

2.2.4 *Beoordeling door relevante medewerkers uit het veld en door experts*

Nadat het eerste concept standaardvragen is ontwikkeld door de expertgroep, zijn de volgende stappen doorlopen in de ontwikkeling van de standaard signaleringslijsten:

- 1) Een aantal vraagstellingen is voorgelegd aan inhoudelijke experts/onderzoekers op het betreffende gezondheidsthema, zoals de thema's "meeroken" (STIVORO), "mondgezondheid" (TNO) en "bewegen" (TNO).
- 2) Om draagvlak te creëren is de concept signaleringlijst voorgelegd aan een groot aantal personen dat betrokken is bij de JGZ. Zo hebben onder andere de achterban van de AJN, V & VN, NVDA en epidemiologen de signaleringslijst bekeken en becommentarieerd (twee a drie personen per organisatie). Maar ook JGZ-experts en vertegenwoordigers van ouderverenigingen (Nederlandse Oudervereniging Katholiek Onderwijs, NKO; landelijke oudervereniging bijzonder onderwijs, LOBO) hebben de signaleringslijsten becommentarieerd.
- 3) Alle feedback is besproken in de expertgroep vergadering, leidend tot een tweede concept standaardvragen.

Bijlagen D, E, F en G presenteren het tweede concept standaard vragen. Dit concept is ook getoetst op bruikbaarheid bij ouders en JGZ-medewerkers. Deze resultaten zijn beschreven in Hoofdstuk 3.

Referenties

GGD Nederland. Handleiding voor het gebruik van de SDQ binnen de Jeugdgezondheidszorg. GGD Nederland; 2006.

Postma S. JGZ-richtlijn 'Vroegsignalering van psychosociale problemen'. Bilthoven: RIVM/Centrum Jeugdgezondheid, 2008.

Vogels AG, Crone MR, Hoekstra F, Reijneveld SA. Comparing three short questionnaires to detect psychosocial dysfunction among primary school children: A randomized method. BMC Public Health 9(1): 489; 2009.

Wilson JMG, Jungner G. Principles and practice of screening for disease. Public Health Papers nr 34. Geneva: WHO, 1968

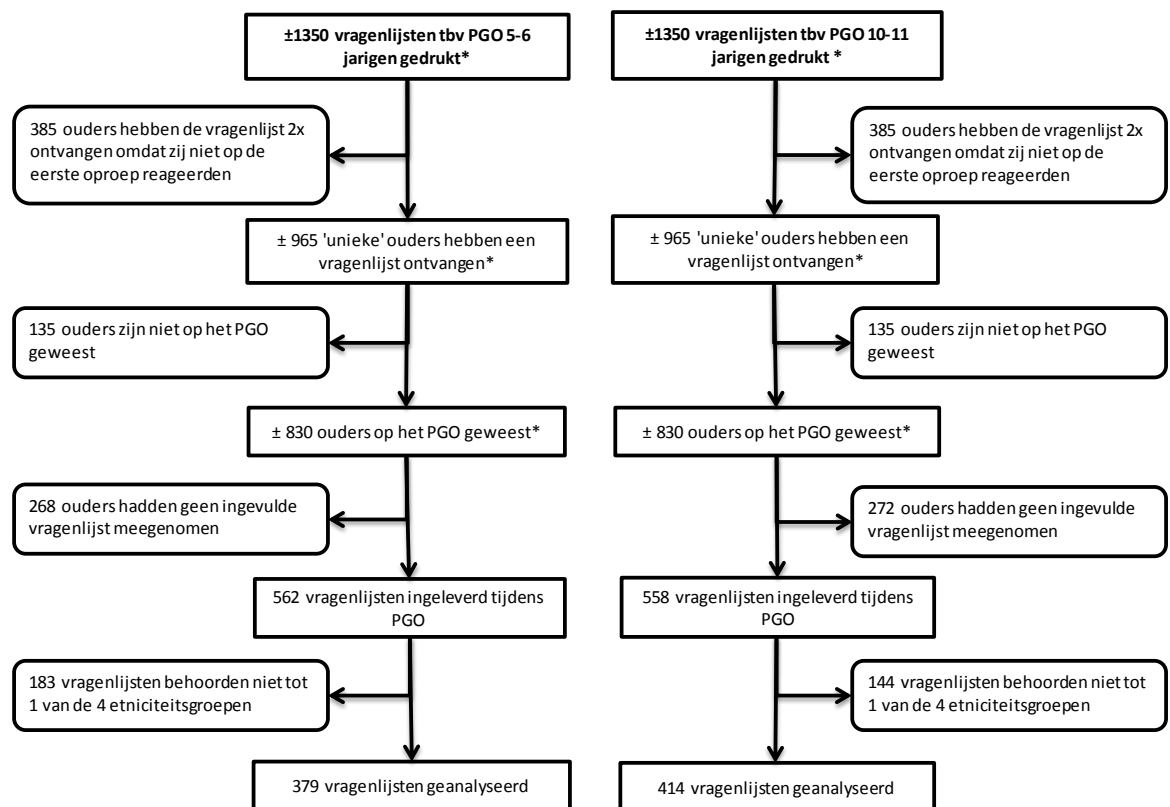
3 Bruikbaarheidsonderzoek - Kwantitatieve analyse van de antwoorden van ouders op de signaleringslijsten

De ontwikkelde signaleringslijsten voor de PGO's (Preventief Gezondheids-Onderzoek) van 5-6 en 10-11 jarigen, zijn in 2012 door de GGD in Den Haag ter ondersteuning van de contactmomenten gebruikt. De antwoorden van de ouders zijn geanalyseerd met als doel te bepalen in hoeverre de signaleringslijst volledig is ingevuld door de ouders. Zo is onder andere onderzocht welke specifieke vragen in de signaleringslijsten door een groot percentage ouders niet zijn beantwoord.

3.1 Methode

3.1.1 Procedure

De stadsdelen Escamp, Centrum, Loosduinen en Segbroek in Den Haag waren geselecteerd voor de dataverzameling om te garanderen dat de vier grootste etnische groepen in Den Haag (Nederlanders, Marokkanen, Turken en Surinamers/Antillianen) voldoende vertegenwoordigd waren in de steekproef. De GGD den Haag was gevraagd om in de periode januari t/m september 2012 alle kinderen in de leeftijd van 5-6 en 10-11 jaar die uitgenodigd werden voor een PGO door de JGZ in de 4 geselecteerde wijken te includeren in de steekproef. In de stadsdelen Escamp en Centrum werden meer signaleringslijsten opgestuurd dan in de stadsdelen Segbroek en Loosduinen, in de verhouding 2:0,8. De signaleringslijsten werden naar het huisadres van het kind gestuurd samen met de uitnodiging van het contactmoment. De ouders vulde de signaleringslijst thuis in en leverden deze signaleringslijst vervolgens in tijdens het PGO. Alle ingevulde signaleringslijsten werden door de JeugdGezondheidsZorg (JGZ)-organisaties anoniem naar TNO gestuurd.

Figuur 3.1: Aantal verzamelde signaleringslijsten en een schatting van de non-respons*

* De non-respons is niet adequaat geregistreerd. Figuur 3.1 geeft een schatting van de non-respons op basis van het aantal gedrukte signaleringslijsten en opkomst gegevens bij het PGO in Den Haag.

3.1.2 Beschrijving meetinstrument

De ontwikkelde signaleringslijsten voor de reguliere PGO's (Bijlage D en E) zijn getoetst op de bruikbaarheid. In zowel de signaleringslijst voor 5-6 als de signaleringslijst voor 10-11 jarigen zijn 28 vragen opgenomen. Twee van de 28 vragen zijn onderverdeeld in sub-vragen. De signaleringslijst bevatte verschillende soorten vraagconstructies zoals: meerkeuzevragen, open vragen en vervolgvragen. Vervolg vragen zijn vragen waarbij de ouder een toelichting moet geven wanneer een bepaalde antwoordcategorie is aangevinkt. Bijvoorbeeld: "Is uw kind opgenomen geweest in een ziekenhuis?" "Ja, vanwege..."

Om de onderzoekspopulatie in kaart te brengen zijn enkele vragen toegevoegd aan de signaleringslijst, namelijk invuller signaleringslijst (moeder, vader, beide ouders, 1 ouder met iemand anders, iemand anders), geslacht kind, geboorteland kind, geboorteland vader en moeder, en hoogst genoten opleiding vader en moeder (basisschool, vmbo, havo/vwo, mbo, hbo/universiteit).

3.1.3 Data analyse

In de analyses is ten eerste het percentage ouders berekend dat alle vragen in de signaleringslijst heeft ingevuld, gevolgd door het percentage ouders dat 1 vraag of 2 vragen niet heeft ingevuld etc. Bij deze analyses zijn alleen de hoofdvragen meegenomen en niet eventuele vervolgvragen zoals, "anders, namelijk...". Twee

vragen “klachten” (vraag 4) en “andere gezinsleden” (vraag 7) zijn niet meegenomen in deze analyse, omdat het bij deze twee vragen ook mogelijk was om geen antwoord te geven. Ouders konden namelijk niet aangeven dat er géén klachten of andere gezinsleden waren. Verder is een onderscheid gemaakt tussen een strenge en een milde manier van “niet invullen”. Dit heeft te maken met vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis). Deze twee vragen bestaan respectievelijk uit acht en vier sub-vragen. De “strenge” manier hield in dat de gehele vraag als “niet ingevuld” is geclassificeerde als minimaal één van de sub-vragen niet beantwoord is door de ouder. De “milde” manier betekende dat de vraag als “niet ingevuld” is geclassificeerd als álle sub-vragen niet beantwoord waren door de ouder. Ook is gekeken hoe de verdeling van het beantwoorden van de signaleringslijst was tussen de vier etniciteitsgroepen (Nederlands, Turks, Marokkaans, Surinaams/Antilliaans) en bij de Nederlandse ouders is gekeken hoe de verdeling was tussen de drie opleidingsniveaus (laag, midden, hoog).

Ten tweede, is per vraag (hoofdvraag en vervolgvraag) in kaart gebracht hoeveel respondenten het item niet ingevuld hebben en dit is vergeleken tussen de verschillende etnische en opleidingsgroepen (alleen voor de hoofdvragen). Alleen de vragen in de signaleringslijst die door tenminste 20 ouders niet zijn ingevuld (i.e., anders zijn cellen niet goed gevuld om een goede vergelijking te maken) zijn gepresenteerd in de tabellen en zijn meegenomen in de analyses. Vraag 4 en 19 zijn niet meegenomen in de analyses, omdat het bij deze twee vragen ook mogelijk was om geen antwoord te geven.

Ten derde, is nagegaan (kwalitatief) welke antwoorden zijn gegeven op de open velden. De meest voorkomende en opvallende antwoorden zijn beschreven.

Ten vierde is met behulp van frequentietabellen nagegaan hoeveel ouders binnen één vraag meerdere antwoorden hebben gegeven.

Tenslotte, met behulp van frequentietabellen is het onderscheidend vermogen van de antwoordcategorieën bepaald (i.e. de verdeling van de beantwoording per vraag).

Om de resultaten te vergelijken binnen de etniciteitsgroepen en tussen laag-midden-hoog opgeleide ouders (alleen binnen de Nederlandse etniciteitsgroep) is steeds de Pearson Chi Kwadraat berekend met behulp van SPSS 20.0.

Etniciteit was bepaald aan de hand van de CBS definitie, tweede generatie. Ofwel het geboorteland van de moeder van de invuller van de vragenlijst is leidend. Tenzij dat ook Nederland is, in dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader van de invuller. Opleiding ouder was bepaald aan de hand van de hoogst genoten opleiding van de ouder die de vragenlijst invult. Ouders die een universitaire of hbo opleiding hebben afgerond zijn geclassificeerd als hoogopgeleid; ouders die een havo, vwo of mbo opleiding hebben afgerond zijn geclassificeerd als middelbaar opgeleid; en ouders die een vmbo, mavo, lts, lbo of geen opleiding hebben afgerond zijn geclassificeerd als laag opgeleid.

3.2 Resultaten

3.2.1 Beschrijving onderzoekspopulatie

De non-respons is niet adequaat geregistreerd tijdens de dataverzameling. Daarom is een schatting gemaakt van de non-respons op basis van het aantal gedrukte signaleringslijsten en opkomstgegevens bij het PGO in Den Haag. In totaal zijn ongeveer 1930 ouders gevraagd om deel te nemen, waarvan naar schatting 810

(42%) ouders niet kwamen naar het PGO of geen signaleringslijst inleverden. Uiteindelijk hebben 1120 ouders een signaleringslijst ingeleverd; 327 ouders zijn niet meegenomen in de analyses omdat zij niet behoorden tot de vier geselecteerde etnische groepen. Uiteindelijk zijn de gegevens van 793 ouders geanalyseerd (zie figuur 1).

Van deze 793 ouders hebben 379 (48%) de signaleringslijst voor 5-6 jarigen ingevuld en 414 (52%) de signaleringslijst voor 10-11 jarigen. Van de 793 ouders van 5-6 en 10-11 jarigen is respectievelijk 39% en 45% Nederlands, 26% en 20% Turks, 20% en 16% Marokkaans en 15% en 20% Surinaams/Antilliaans. De verdeling over de vier etnische groepen is vergeleken met de inwoners uit de wijk Zuidwest (een wijk in het stadsdeel Escamp), een van de 40 aandachtswijken waar het CBS gegevens over verzameld heeft (CBS, 2013). Het percentage van de vier etniciteitsgroepen in deze wijk is: 38% Nederlands, 13% Turks, 11% Marokkaans, 15% Surinaams/Antilliaans en 23% overig. Als je de groep "overig" weglaat wordt dit: 49% Nederlands, 17% Turks, 14% Marokkaans en 19% Surinaams/Antilliaans en vergelijkbaar met de bovenstaande verdeling bij 10-11 jarigen binnen dit onderzoek.

De verdeling van geslacht van het kind waarover de signaleringslijst is ingevuld, is ongeveer gelijk: bij de 5-6 jarigen is 52% van de kinderen een meisje, bij de 10-11 jarigen is dit 49%. Er is hierbij geen verschil gevonden tussen de verschillende etnische groepen.

In de meeste gevallen heeft de moeder van de 5-6 jarigen of 10-11 jarigen de signaleringslijst ingevuld resp. 75% en 71%, gevolgd door de vader (12% en 15%), beide ouders (6% en 1%) of één ouder met iemand anders (1% en 1 %) of iemand anders (6% en 6%). In het geval van Nederlandse en Surinaamse/Antilliaanse ouders, vult de moeder vaker de signaleringslijst in dan moeders van Turkse en Marokkaanse afkomst (5-6 jarigen $p < ,05$; 10-11 jarigen $p < ,05$).

Het merendeel van de ouders van de 5-6 en 10-11 jarigen die de signaleringslijst hebben ingevuld, is laag opgeleid resp. 46% en 36%, of middelbaar opgeleid resp. 37% en 37%, ongeveer een kwart is hoog opgeleid resp. 23% en 24%. Het opleidingsniveau is niet gelijk verdeeld over de verschillende etnische groepen (5-6 jarigen $p < ,05$; 10-11 jarigen $p < ,05$). Nederlandse ouders van de 5-6 en 10-11 jarigen zijn voor een groot deel hoog opgeleid bij beide leeftijdsgroepen is dit 39%. Turkse en Marokkaanse ouders van 5-6 en 10-11 jarigen zijn voornamelijk laag opgeleid zijn (Turks resp. 58% en 67%; Marokkaans resp. 42% en 63%).

Surinaamse/Antilliaanse ouders zijn voornamelijk middelbaar opgeleid (5-6 jarigen 52%; 10-11 jarigen 61%). Zie Tabel 3.1a en 3.1b voor een volledig overzicht van de kenmerken van de onderzoekspopulatie.

Tabel 3.1a: Kenmerken onderzoekspopulatie ouders 5-6 jarigen

	Totaal	Nederlands	Turks	Marokkaans	Surinaams/ Antilliaans	
	N=379	n=148	n=99	n=76	n = 56	
		(39%)	(26%)	(20%)	(15%)	
	N (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	P*
Signaleringslijst ingevuld door						<,05#
moeder	284 (74,9)	127 (85,8)	62 (62,6)	45 (59,2)	50 (89,3)	
vader	47 (12,4)	15 (10,1)	14 (14,1)	15 (19,7)	3 (5,4)	
beide ouders	24 (6,3)	5 (3,4)	8 (8,1)	9 (11,8)	2 (3,6)	
1 ouder met iemand anders	3 (0,8)	0 (0,0)	2 (2,0)	0 (0,0)	1 (1,8)	
iemand anders	21 (5,5)	1 (0,7)	13 (13,1)	7 (9,2)	0 (0,0)	
Geslacht kind						,68
Meisje	198 (52,0)	74 (50,0)	46 (46,5)	38 (50,0)	23 (41,1)	
Jongen	181 (0,0)	74 (50,0)	53 (53,5)	38 (50,0)	33 (58,9)	
Opleiding invuller						<,05**
Laag	138 (46,4)	36 (24,3)	57 (57,6)	32 (42,1)	13 (23,2)	
Middelbaar	142 (37,5)	51 (34,4)	29 (29,3)	33 (43,4)	29 (51,8)	
Hoog	88 (23,2)	58 (39,2)	10 (10,1)	8 (10,5)	12 (21,4)	
Onbekend	11 (2,9)	3 (2,0)	3 (3)	3 (3,9)	2 (3,6)	

(*) Chi kwadraat testen zijn uitgevoerd tussen de vier etnische groepen en de onderzoekspopulatie kenmerken.

(#) In verband met te kleine aantallen per cel, is er een chi-kwadraat test uitgevoerd tussen moeder versus overige invullers.

(**) In verband met te kleine aantallen per cel, is de categorie "onbekend" niet meegenomen in de chi-kwadraat test.

Tabel 3.1b: Kenmerken onderzoekspopulatie ouders 10-11 jarigen

	Totaal	Nederlands	Turks	Marokkaans	Surinaams/ Antilliaans	
	N=414	n=186	n=82	n=65	n=81	
		(45%)	(20%)	(16%)	(20%)	
	N (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	P*
Signaleringslijst ingevuld door						<,05#
moeder	294 (71,0)	143 (76,9)	53 (64,6)	28 943,1)	70 (86,4)	
vader	62 (15,0)	22 (11,8)	12 (14,6)	23 (35,4)	5 (6,2)	
beide ouders	30 (7,2)	20 (10,8)	3 (3,7)	3 (4,6)	4 (4,9)	
1 ouder met iemand anders	4 (1,0)	0 (0,0)	2 (2,4)	2 (3,1)	0 (0,0)	
iemand anders	24 (5,8)	1 (0,5)	12 (14,6)	9 (13,8)	2 (2,5)	
Geslacht kind						,326**
Meisje	203 (49,0)	88 (47,3)	35 (42,7)	35 (53,8)	45 (55,6)	
Jongen	210 (50,7)	97 (52,2)	97 (52,2)	30 (46,2)	36 (44,4)	
Onbekend	1 (0,2)	1 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	
Opleiding invuller						<,05**
Laag	147 (35,5)	37 (19,9)	55 (67,1)	41 (63,1)	14 (17,3)	
Middelbaar	151 (36,5)	68 (36,6)	17 (20,7)	17 (26,2)	49 (60,5)	
Hoog	99 (23,9)	72 (38,7)	5 (6,1)	4 (6,2)	18 (22,2)	
Onbekend	17 (4,1)	9 (4,8)	5 (6,1)	3 (4,6)	0 (0,0)	

(*) Chi kwadraat testen zijn uitgevoerd tussen de vier etnische groepen en de onderzoekspopulatie kenmerken.

(#) In verband met te kleine aantallen per cel, is er een chi-kwadraat test uitgevoerd tussen moeder versus overige invullers.

(**) In verband met te kleine aantallen per cel, is de categorie "onbekend" niet meegenomen in de chi-kwadraat test.

3.2.2 Invullen van de gehele signaleringslijst

In totaal hebben 33% van de ouders alle vragen beantwoord (geldt voor zowel signaleringslijst 5-6 jaar als 10-11 jaar). Indien op een mildere manier gekeken wordt naar het niet invullen van vraag 1 en 19 (die respectievelijk 8 en 4 deelvragen kennen; bij de milde manier wordt de vraag als "niet ingevuld" beschouwd als alle deelvragen overgeslagen zijn) dan is de signaleringslijst op 5-6 jaar door 68% volledig ingevuld en de signaleringslijst op 10-11 jaar door 71%. Bij beide leeftijdsgroepen (i.e., mild gescoord) heeft het merendeel van de ouders van de 5-6 en 10-11 jarigen (resp. 96% en 97%) maximaal 4 van de 26 vragen niet beantwoord (zie Tabel 3.2a en 3.2b).

Tabel 3.2a: Aantal niet beantwoorde vragen van de 26 vragen(#) (signaleringslijst 5-6 jarigen, N=379)

Aantal niet beantwoorde vragen	Streng*		Mild*	
	Cumulatief		Cumulatief	
	n (%)	%	n (%)	%
0	125 (33)	33	258 (68)	68
1	136 (36)	69	68 (18)	86
2	72 (19)	88	24 (6)	92
3	20 (5)	93	9 (2)	95
4	8 (2)	95	5 (1)	96
5	3 (1)	96	2 (0,5)	97
6-7	4 (1)	97	3 (1)	97
8-9	4 (1)	98	3 (1)	98
10-11	3 (1)	99	5 (1)	100
12-13	3 (1)	100	1 (0,3)	100
16	1 (0,3)	100	1 (0,3)	100

(#) Vraag 1 t/m 28; De vragen over "klachten" (vraag 4) en "andere gezinsleden" (vraag 7) zijn bij deze berekening niet meegenomen, omdat het bij deze twee vragen ook mogelijk was om geen antwoord te geven, er ontbraken namelijk "niet van toepassing" categorieën bij deze vragen. Tevens is er in de berekening alleen gekeken naar de hoofdvragen en niet naar het invullen van vervolgvragen zoals, "anders, namelijk...".

(*) Streng; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag als "niet ingevuld" is meegenomen als minimaal 1 van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord is. Mild; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag alleen als "niet ingevuld" is meegenomen als alle van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord zijn.

Tabel 3.2b. Aantal niet beantwoorde vragen van de 26 vragen(#) (signaleringslijst 10-11 jarigen, N=414)

Aantal niet beantwoorde vragen	Streng*		Mild*	
	n (%)	Cumulatief %	n (%)	Cumulatief %
0	136 (33)	33	294 (71)	71
1	147 (36)	68	79 (19)	90
2	85 (21)	89	22 (5)	95
3	22 (5)	94	6 (1)	97
4	12 (3)	97	2 (0,5)	97
5	2 (0,5)	98	1 (0,2)	98
6-7	2 (0,5)	98	2 (0,5)	98
10-11	2 (0,5)	99	3 (0,7)	99
12-13	2 (0,5)	99	2 (0,5)	99
14	3 (0,7)	100	2 (0,5)	100
21	1 (0,2)	100	1 (0,2)	100

(#) Vraag 1 t/m 28; De vragen over "klachten" (vraag 4) en "andere gezinsleden" (vraag 7) zijn bij deze berekening niet meegenomen, omdat het bij deze twee vragen ook mogelijk was om geen antwoord te geven, er ontbraken namelijk "niet van toepassing" categorieën bij deze vragen. Tevens is er in de berekening alleen gekeken naar de hoofdvragen en niet naar het invullen van vervolgvragen zoals, "anders, namelijk...".

(*) Streng; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag als "niet ingevuld" is meegenomen als minimaal 1 van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord is. Mild; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag alleen als "niet ingevuld" is meegenomen als alle van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord zijn.

Uit Tabel 3.3 blijkt dat het beantwoorden van de signaleringslijst (i.e. alle vragen beantwoorden) niet gelijk verdeeld is over de vier etnische groepen en over de opleidingsniveaus (binnen de groep Nederlandse ouders) bij de milde manier van scoring bij beide leeftijdsgroepen. Bij de leeftijdsgroep 5-6 jarigen beantwoorden vooral de Nederlanders ouders (78%) de signaleringslijst in zijn geheel, gevolgd door de Marokkaanse (66%), Surinaamse/Antilliaanse (64%), en de Turkse ouders (58%). Bij de leeftijdsgroep 10-11 jarigen beantwoorden vooral de Nederlanders ouders (77%) de signaleringslijst in zijn geheel, gevolgd door de Surinaamse/Antilliaanse (74%), Turkse (63%), en de Marokkaanse ouders (59%). Binnen de groep Nederlandse ouders beantwoorden vooral de hoog opgeleiden de signaleringslijst in zijn geheel (5-6 jarigen 93%; 10-11 jarigen 88%), gevolgd door de midden opgeleiden (5-6 jarigen 73%; 10-11 jarigen 78%) en de laag opgeleiden (5-6 jarigen 59%; 10-11 jarigen 68%).

Tabel 3.3: Aantal (%) signaleringslijsten volledig ingevuld, verdeeld over etniciteit en opleiding

	5-6 jaar		10-11 jaar	
	Streng*	Mild *	Streng*	Mild*
	N (%)	n (%)	n (%)	n (%)
Etniciteit				
Nederlands	48 (32)	115 (78)**	62 (33)	144 (77)**
Turks	39 (39)	57 (58)	30 (37)	52 (63)
Marokkaans	22 (29)	50 (66)	18 (28)	38 (59)
Surinaams/Antilliaans	16 (29)	36 (64)	26 (32)	60 (74)
Opleiding				
NL laag opgeleid	8 (22)	21 (58)**	8 (22)	25 (68)**
NL midden opgeleid	16 (31)	37 (73)	28 (41)	53 (78)
NL hoog opgeleid	23 (40)	54 (93)	26 (36)	63 (88)

(*) Streng; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag als "niet ingevuld" is meegenomen als minimaal 1 van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord is. Mild; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag alleen als "niet ingevuld" is meegenomen als alle van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord zijn.

(**) $p < ,05$ (Chi-kwadraat; % volledig invullen t.o.v. % meer dan 1 vraag overgeslagen)

3.2.3 Analyse per vraag in de signaleringslijst

Per hoofdvraag is nagegaan hoeveel ouders de betreffende vraag niet ingevuld hebben en dit is vergeleken tussen de vier etnische groepen en de laag-midden-hoog opgeleide ouders (alleen binnen de Nederlandse etniciteitsgroep). Tabel 3.4a en 3.4b tonen slechts de vragen in de signaleringslijst waarbij tenminste 20 ouders de betreffende vraag niet hebben ingevuld.

Bijlagen H en I tonen de frequentie tabellen van alle vragen in de signaleringslijst en de verdeling van de antwoorden over de etniciteitsgroepen.

Tabel 3.4a: Vragen van de signaleringslijst niet ingevuld, verdeeld over etniciteit

5-6 jarigen	Totaal	Nederlands	Turks	Marokkaans	Surinaams /Antilliaans	
	N=379	n=148	n=99	n=76	n=56	
	N (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	P
1. Behandeling						
Streng*	94 (25)	32 (22)	24 (24)	19 (25)	19 (34)	,35
Mild*	20 (5)	5 (3)	8 (8)	3 (4)	4 (7)	,35
19. Activiteiten buitenshuis						
Streng*	190 (50)	85 (57)	34 (34)	40 (53)	31 (55)	<,05
Mild*	30 (8)	5 (3)	11 (11)	7 (9)	7 (13)	,06
27. Kind omschrijven	53 (14)	9 (6)	25 (25)	12 (16)	7 (13)	<,05
10-11 jarigen	Totaal	Nederlands	Turks	Marokkaans	Surinaams /Antilliaans	
	N=414	n=186	n=82	n=65	n=81	
	N (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	P
1. Behandeling						
Streng*	120 (29)	47 (25)	23 (28)	26 (40)	24 (30)	,16
Mild*	27 (7)	10 (5)	7 (9)	5 (8)	5 (6)	,78
19. Activiteiten buitenshuis	215 (52)	98 (53)	39 (48)	34 (52)	44 (54)	,84
(streng)**						
27. Kind omschrijven	52 (13)	13 (7)	17 (21)	15 (23)	7 (9)	<,05
28. Nog vragen?	20 (5)	9 (5)	7 (9)	2 (3)	2 (3)	,28

(*) Streng; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag als "niet ingevuld" is meegenomen als minimaal 1 van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord is. Mild; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag alleen als "niet ingevuld" is meegenomen als alle van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord zijn.

(**) Mild is "niet van toepassing" omdat minder dan 20 ouders vraag 1 of vraag 9 niet hebben ingevuld (op de milde manier gescoord).

Alleen vragen in de signaleringslijst waarbij tenminste 20 personen in totaal de vraag niet hebben ingevuld zijn meegenomen (bij minder ouders zegt de verdeling weinig) en alleen bij deze vragen is een Chi kwadraat test gedaan.

Tabel 3.4b: Vragen van de signaleringslijst niet ingevuld, verdeeld over 3 opleidingsniveaus (binnen Nederlandse ouders, zonder opleiding “onbekend”)

5-6 jarigen	Totaal NL N=145	Laag opgeleid n=36	Midden opgeleid n=51	Hoog opgeleid n=58	
	N (%)	n (%)	n (%)	n (%)	P
1. Behandeling (streng)*	32 (22)	11 (31)	15 (29)	6 (10)	<,05
19. Activiteiten buitenshuis (streng)*	83 (57)	22 (61)	31 (61)	30 (52)	,55
10-11 jarigen	Totaal NL N=177	Laag opgeleid n=37	Midden opgeleid n=68	Hoog opgeleid n=72	
	N (%)	n (%)	n (%)	n (%)	P
1. Behandeling (streng)*	44 (25)	12 (32)	14 (21)	18 (25)	,41
19. Activiteiten buitenshuis (streng)*	91 (51)	25 (68)	31 (46)	35 (49)	,08

(*) Streng; Bij vraag 1 (behandeling afgelopen jaren) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis) is gehanteerd dat de vraag als “niet ingevuld” is meegenomen als minimaal 1 van de (respectievelijk 8 en 4) sub-vragen niet beantwoord is. Mild is “niet van toepassing” omdat minder dan 20 ouders vraag 1 of vraag 9 niet hebben ingevuld (op de milde manier gescoord).

Alleen vragen in de signaleringslijst waarbij tenminste 20 personen in totaal de vraag niet hebben ingevuld zijn meegenomen (bij minder ouders zegt de verdeling weinig) en alleen bij deze vragen is een Chi kwadraat test gedaan.

De vraag “**Behandeling**” (vraag 1) bestaat uit acht sub-vragen die met “ja” of “nee” kunnen worden beantwoord. Ongeveer een kwart van de ouders heeft één of meer van deze sub-vragen niet beantwoord (5-6 jarigen 22%; 10-11 jarigen 25%). Een klein gedeelte van de ouders heeft geen enkele van de 9 sub-vragen beantwoord, namelijk 5% van de ouders van de 5-6 jarigen en 2% van de ouders van 10-11 jarigen. Er is een gelijke verdeling tussen het beantwoorden van de vraag “Behandeling” en de vier etnische groepen bij beide leeftijdscategorieën (Tabel 4a). Bij de signaleringslijst voor 5-6 jarigen is deze “Behandeling” vraag vaker niet ingevuld door Nederlandse ouders met een lage (31%) en gemiddelde (29%) opleiding, in vergelijking met een hoge (10%) opleiding (zie Tabel 3.4b). Bij de signaleringslijst voor 10-11 jarigen is geen verschil gevonden in de verdeling (zie Tabel 3.4b).

De vraag over “**activiteiten buitenshuis**” (vraag 19) bestaat uit vier sub-vragen. Ongeveer de helft van de ouders heeft één of meer sub-vragen niet beantwoord (5-6 jarigen 57%; 10-11 jarigen 51%). Acht procent van de ouders heeft geen enkele sub-vraag beantwoord. Bij de leeftijdsgroep 5-6 jarigen is geen gelijke verdeling tussen het beantwoorden van de vraag “activiteiten buitenshuis” en de vier etnische groepen (zie tabel 3.4a). Bij deze leeftijdsgroep beantwoorden vooral de Nederlandse ouders (57%) deze vraag niet, gevolgd door de Surinaamse/An-tilliaanse (55%), Marokkaanse en (53%) en de Turkse ouders (34%). Als echter gekeken wordt naar het overslaan van alle sub-vragen (de milde manier van scoren) dan is deze vraag juist het minst vaak overgeslagen door Nederlandse ouders. Dit suggereert dat Nederlandse ouders vooral één of twee sub-vragen niet invullen (mogelijk omdat dit “niet van toepassing is”) maar dat zij niet vaak de hele

vraag overslaan. Bij de Nederlandse ouders is geen verschil gevonden tussen een lage, gemiddelde of hoge opleiding (zie Tabel 3.4b).

De vraag “**hoe zou u uw kind omschrijven**” is een open vraag. Deze vraag is door 14% van de ouders van de 5-6 jarigen en door 13% van de ouders van 10-11 jarigen niet beantwoord. Bij de signaleringslijst van beide leeftijdsgroepen is geen gelijke verdeling tussen het beantwoorden van de vraag “omschrijving kind” en de vier etnische groepen (zie tabel 3.4a). Vooral de Turkse ouders hebben deze vraag niet ingevuld (5-6 jarigen 25%; 10-11 jarigen 21%), gevolgd door de Marokkaanse (5-6 jarigen 16%; 10-11 jarigen 23%), Surinaamse/Antilliaanse (5-6 jarigen 13%; 10-11 jarigen 9%), en de Nederlandse ouders (5-6 jarigen 6%; 10-11 jarigen 7%). De aantallen bij de Nederlandse ouders zijn te klein om in Tabel 3.4b iets over de verdeling tussen de opleidingsniveaus te zeggen.

Samengevat, laat de analyse per vraag zien dat vraag 1 (behandeling) binnen de groep Nederlandse ouders vaker niet ingevuld is door de ouders met een lage opleiding. Verder vullen vooral de Nederlandse ouders (in vergelijking met de andere etnische groepen) de sub-vragen van vraag 19 (activiteiten buitenshuis) niet allemaal in, mogelijk omdat een subcategorie niet van toepassing is, terwijl zij het minst vaak de hele vraag (alle sub-vragen) overslaan. Daarnaast is de omschrijving van het kind (vraag 27) vaak niet ingevuld door Turkse en Marokkaanse ouders.

3.2.4 *Invullen van vervolgvragen*

In de signaleringslijsten zijn een groot aantal vervolgvragen opgenomen. Dit zijn vragen waarbij de ouder een toelichting moet geven bij een bepaalde antwoordcategorie. Bijvoorbeeld Is uw kind opgenomen geweest in een ziekenhuis “Ja, vanwege...”. De aantallen zijn zo klein dat we niet uitsplitsen naar etnische groepen en opleidingsniveau.

Bij negen vragen in de signaleringslijst is een vervolgvraag opgenomen (zie Tabel 3.5a en tabel 3.5b). Bij drie van deze negen vragen komt het relatief vaker voor dat een ouder geen toelichting heeft gegeven terwijl ze wel de sub-vraag met “ja” hebben beantwoord (meer dan 20% van de ouders). Deze vragen staan hieronder beschreven.

Bij de vraag “**behandeling van het kind**” (vraag 1) kunnen twee vervolgvragen worden beantwoord wanneer de ouder één van de negen sub-vragen met “ja” beantwoord. Namelijk “welke hulpverlener” en “waarvoor”. Deze twee vervolgvragen zijn vaak niet beantwoord door de ouders. De vraag “Bij welke hulpverlener?” is door 13-40% binnen de leeftijdsgroep 5-6 jarigen en door 11-39% van de ouders binnen de leeftijdsgroep 10-11 jarigen niet beantwoord, terwijl de ouder de betreffende sub-vraag wel met “ja” beantwoord. En de vervolgvraag “Waarvoor?” is door 22-60% binnen de leeftijdsgroep 5-6 jarigen en 11-43% binnen de leeftijdsgroep 10-11 jarigen niet beantwoord. De bijbehorende aantallen zijn echter zeer klein. Bij de laatste sub-vraag “iets anders is om een toelichting gevraagd, namelijk...”. 46% van de ouders van de 5-6 jarigen en 49% van ouders van de ouders van de 10-11 jarigen die deze sub-vraag met “ja” hebben beantwoord gaven geen toelichting.

Bij de vraag “**praten van het kind**” (vraag 16) hebben zes ouders (21%) geen toelichting gegeven bij de leeftijdsgroep 5-6 jarigen en één ouder (5%) bij de leeftijdsgroep 10-11 jarigen, terwijl deze ouders wel “ja” hebben aangevinkt.

Bij de vraag “**activiteiten buitenshuis**” (vraag 19) is om een toelichting gevraagd wanneer de ouder één van de vier sub-vragen met “ja” beantwoord, namelijk de vervolgvraag “welke activiteit”. Deze vier vervolgvragen is door 5-47% van alle ouders bij de leeftijdsgroep 5-6 jarigen en door 8-52% bij de leeftijdsgroep 10-11 jarigen niet beantwoord, terwijl de sub-vraag wel met “ja” is beantwoord. Bij de sub-vraag “Muziek” en “Buitenschoolse opvang en/of Naschoolse opvang” is de vervolgvraag door een aanzienlijk groter aantal ouders niet beantwoord in vergelijking met de andere twee sub-vragen “Sport” en “Overige clubs/verenigingen” (zie Tabel 3.5a en 3.5b)

Tabel 3.5a: Aantal (%) ouders die een vervolgvraag niet hebben beantwoord (5-6 jarigen)

Vraag	Sub-vraag	Open veld- Vervolg vraag	(Sub)vraag is met “ja” beantwoord	Geen toelichting gegeven
			n	n (%)
1. Behandeling	Ogen	Welke hulpverlener	65	13 (20,0)
		Waarvoor	65	23 (35,4)
	Oren	Welke hulpverlener	46	12 (26,1)
		Waarvoor	46	10 (21,7)
	Lengte en/of gewicht	Welke hulpverlener	11	3 (27,3)
		Waarvoor	11	5 (45,5)
	Bewegen	Welke hulpverlener	13	2 (15,4)
		Waarvoor	13	5 (38,5)
	Spreken en/of taal	Welke hulpverlener	46	6 (13,0)
		Waarvoor	46	19 (41,3)
	Leren en/of lezen	Welke hulpverlener	10	4 (40,0)
		Waarvoor	10	6 (60,0)
	Gedrag of emotie en/of opvoeding	Welke hulpverlener	11	2 (18,2)
		Waarvoor	11	3 (27,3)
	Langdurige ziekte	Welke hulpverlener	13	4 (30,8)
		Waarvoor	13	3 (23,1)
	Iets anders, namelijk		44	20 (45,5)
		Welke hulpverlener	44	6 (13,6)
		Waarvoor	44	13 (29,5)
3. Opname ziekenhuis		Ja, vanwege	47	0 (0,0)
4. Klachten		Andere klachten, namelijk	49	2 (4,1)
5. Medicijngebruik		Ja, welke en waarvoor	54	3 (5,6)
6. Woonsituatie		Bij anderen, namelijk	0	0 (0,0)
16. Praten kind		Ja, namelijk	29	6 (20,7)
19. Activiteiten buitenhuis	Sport	Welke	170	9 (5,3)
	Muziek	Welke	19	4 (21,1)
	Overige clubs/verenigingen	Welke	51	5 (9,8)
	BSO en/of NSO	Welke	68	32 (47,1)
21. Ingrijpende gebeurtenis		Ja, welke gebeurtenis	111	1 (0,9)
28. Vragen		Anders, namelijk	20	0 (0,0)

Tabel 3.5b: Aantal (%) ouders die een vervolgvraag niet hebben beantwoord (10-11 jarigen)

Vraag	Sub-vraag	Open veld-Vervolgvraag	(Sub)vraag is met "ja" beantwoord	Geen toelichting gegeven
			n	n (%)
1. Behandeling	Ogen	Welke hulpverlener	88	23 (26,1)
		Waarvoor	88	34 (38,6)
	Oren	Welke hulpverlener	65	8 (12,3)
		Waarvoor	65	15 (23,1)
	Lengte en/of gewicht	Welke hulpverlener	38	12 (31,6)
		Waarvoor	38	19 (50,0)
	Bewegen	Welke hulpverlener	23	5 (21,7)
		Waarvoor	23	7 (30,4)
	Spreken en/of taal	Welke hulpverlener	54	10 (18,5)
		Waarvoor	54	21 (38,9)
	Leren en/of lezen	Welke hulpverlener	28	11 (39,3)
		Waarvoor	28	12 (42,9)
	Gedrag of emotie en/of opvoeding	Welke hulpverlener	35	6 (17,1)
		Waarvoor	35	9 (25,7)
	Langdurige ziekte	Welke hulpverlener	14	4 (28,6)
		Waarvoor	14	4 (28,6)
	Iets anders, namelijk		65	32 (49,2)
		Welke hulpverlener	65	7 (10,8)
		Waarvoor	65	7 (10,8)
3. Opname ziekenhuis		Ja, vanwege	59	5 (8,5)
4. Klachten		Andere klachten, namelijk	43	2 (4,7)
5. Medicijngebruik		Ja, welke en waarvoor	65	4 (6,2)
6. Woonsituatie		Bij anderen, namelijk	1	0 (0,0)
15. Praten kind		Ja, namelijk	22	1 (4,5)
19. Activiteiten buitenhuis	Sport	Welke	299	24 (8,0)
	Muziek	Welke	69	17 (24,6)
	Overige clubs/verenigingen	Welke	70	7 (10,0)
	BSO en/of NSO	Welke	67	35 (52,2)
21. Ingrijpende gebeurtenis		Ja, welke gebeurtenis	160	2 (1,3)
28. Vragen		Anders, namelijk	26	4 (15,4)

3.2.5 Kwalitatieve analyse van open velden; antwoorden van ouders

In de signaleringslijsten zijn een groot aantal open velden opgenomen. Ouders kunnen in deze open velden een schriftelijke toelichting geven bij een bepaalde vraag of antwoordcategorie. De meest voorkomende en opvallende antwoorden van ouders zijn hieronder per vraag beschreven.

De vraag "**behandeling van het kind**" (vraag 1) bestaat uit twee open velden bij elke sub-vraag. Bij het eerste het open veld "Welke hulpverlener?" betrokken was ,

heeft over het algemeen meer dan 40% van de ouders één bepaald soort hulpverlener benoemd (Tabel 3.6).

Tabel 3.6: Meest ingevulde hulpverleners per categorie bij vraag 1

Item	Open veld antwoord (in categorieën)	Aantal maal ingevuld	
		5-6 jaar	10- jaar
1a. Ogen, wie?		53x	65x
	Oogarts	30 (57%)	40 (62%)
1b. Oren, wie?		34x	57x
	KNO (-arts)	15 (44%)	24 (42%)
	KNO +naam van het ziekenhuis	3 (9%)	5 (9%)
1c. Lengte/gewicht, wie?		8x	26x
	Consultatiebureau/GGD/JGZ	4 (50%)	9 (35%)
1d. Bewegen, wie?		11x	18x
	Fysiotherapeut	5 (45%)	10 (56%)
	Fysiotherapeut + naam ziekenhuis	2 (18%)	/
1e. Spreken/taal, wie?		40x	44x
	Logopedist	38 (95%)	39 (89%)
1f. Leren/lezen, wie?		6x	17x
	Logopedist	4 (67%)	5 (29%)
1g. Gedrag/emoties/ opleiding, wie?		9x	29x
	(kinder-)Psycholoog/Gedragstherap.	2 (22%)	8 (28%)

Ouders benoemen soms de naam van het ziekenhuis, de zorginstelling of van de arts. Soms zijn categorieën door elkaar gehaald (bijvoorbeeld ogen staan bij oren, of andersom), soms is “bij welke zorgverlener” en “waarvoor” door elkaar gehaald, ook lijkt het soms voor ouders niet duidelijk waar zij een probleem kunnen noteren (bijvoorbeeld bij “langdurige ziekte” of bij “anders”. Bij het open veld “Waarvoor?” zijn meestal korte antwoorden door ouders gegeven (door de beperkte invulruimte). Deze antwoorden laten een grotere diversiteit zien dan de vraag “Welke hulpverlener?”. In Bijlage J is een tabel opgenomen met een overzicht van de open antwoorden op vraag 1 (Tabel 1 in Bijlage J).

Bij de vraag “**opname ziekenhuis**” (vraag 3) is om een toelichting gevraagd bij de antwoordcategorie “ja, vanwege”. In dit open veld is het vaakst “Amandelen en buisjes” als antwoord door ouders gegeven (36% bij 5-6 jaar en 31% bij 10-11 jaar, Tabel 2 in Bijlage J). Ouders vullen ook problematiek in die kortstondig op de spoedeisende hulp verholpen is (zoals de hechting van een wond). Sommige ouders geven aan hoe lang het kind opgenomen is geweest.

Bij de vraag “**klachten**” (vraag 4) is om een toelichting gevraagd bij de antwoordcategorie “andere klachten, namelijk”. Tabel 2 in Bijlage J laat zien dat bij andere klachten (naast vermoeidheid, buikpijn, jeuk of irritatie, hoofdpijn en kortademigheid, piepen op de borst, hoesten) ook vaak allergieën (10% bij 5-6 jaar, 21% 10-11 jaar), bloedneuzen (4% 5-6 jaar, 10% 10-11 jaar), pijn aan benen/voeten (12% bij 5-6 jaar, 5% bij 10-11 jaar) en oorpijn (12% bij 5-6 jaar, 2% bij 10-11 jaar) is ingevuld. Een enkele keer is “hoesten” of “hoofdpijn” ingevuld, terwijl dit antwoord bij de deze vraag ook aangekruist kan worden.

Bij de vraag “**gebruik medicijnen**” (vraag 5) is om een toelichting gevraagd bij de antwoordcategorie “ja, welke en waarvoor”. De meeste ouders vullen hier netjes en

kort de naam van het medicijn in en waarvoor het wordt gebruikt. Enkele ouders geven alleen de naam van het medicijn of alleen de klacht. De meeste ouders vullen namen van medicijnen in die alleen op recept verkrijgbaar zijn. Bij de signaleringslijst op 5-6 jaar is tweemaal (3,8%) “hoestdrank” en tweemaal (3,8%) “vitaminen” ingevuld. Bij de signaleringslijst op 10-11 jaar is negen maal (14,5%) alleen maar “pufjes”, “neusspray” of “inhalator” ingevuld, zonder de naam van een medicijn.

Bij de vraag **“bij wie woont uw kind?”** (vraag 6) is om een toelichting gevraagd bij de antwoordcategorie “bij anderen namelijk”. Dit open veld bij vraag 6 is niet vaak ingevuld door ouders. Slechts driemaal bij de signaleringslijst op 5-6 jaar (1x altijd bij moeder, vader niet bij opvoeding aanwezig, 1x bij moeder, opa en oma, en 1x vader is wisselend aanwezig) en slechts viermaal bij de signaleringslijst op 10-11 jaar (1x vijf dagen bij moeder, twee dagen bij vader + vriendin, 1x 80% bij moeder, 20% bij vader + vriendin, 1x grootouders, en 1x moeder in 2006 overleden).

Bij de vraag **“welke andere kinderen wonen er nog in het gezin?”** (vraag 7) is om een toelichting gevraagd bij “eventuele bijzonderheden”. Ouders vullen in deze open velden vooral gezondheidsklachten van de overige kinderen in.

Het open veld waar ouders gevraagd zijn om eventuele **toelichting op vraag 8,9 en 10 over eten en slapen** te geven, is 75 keer in de signaleringslijst op 5-6 jaar en 70 keer in de signaleringslijst op 10-11 jaar ingevuld. Ouders geven hier vooral toelichting op wat precies het probleem is met eten en/of slapen. Enkele ouders (4 ouders in de signaleringslijst op 5-6 jaar) noteren hier dat het goed gaat met eten en slapen (“alles gaat goed en hij is gezond”).

Bij de vraag **“zorgen over praten kind”** (5-6 jaar vraag 16; 10-11 jaar vraag 15) is om een toelichting gevraagd bij de antwoordcategorie “Ja, namelijk”. Het open veld is door 24 ouders op de signaleringslijst 5-6 jaar en 21 ouders op de signaleringslijst 10-11 jaar ingevuld. Sommige ouders geven hier alleen aan dat het kind al begeleid wordt door een logopedist. In dit open veld is vooral aangegeven dat kinderen zacht praten of verlegen zijn, snel of binnensmonds praten, slissen, stotteren of dat er iets mis is met de articulatie of uitspraak (bijvoorbeeld r als l uitspreken). De antwoorden van ouders die géén toelichting zijn op zorgen/vragen over het praten (4x bij 5-6 jaar en 7x bij 10-11 jaar) zijn weergegeven in Tabel 2 in Bijlage J.

Bij de vraag **“vaste activiteiten buitenshuis?”** (vraag 19) is bij elke antwoordcategorie om een toelichting gevraagd. Vooral de categorie “sport” is nader ingevuld en vullen de meeste ouders kort de soort sport in. Bij de categorie “muziek” is ook het soort muzikles kort genoteerd, maar soms is ook “school” genoteerd. Bij de derde en vierde categorie (clubs/verenigingen en BSO/NSO is vaker een naam van een vereniging/club/BSO/NSO genoteerd of hoe vaak het kind hiernaartoe gaat (zonder dat er is aangegeven welk soort). Voor ouders is bij deze twee laatste categorieën dus niet duidelijk wat zij moeten invullen.

Bij de vraag **“ingrijpende gebeurtenis”** (vraag 21) is om een toelichting gevraagd bij het antwoordcategorie “Ja, welke gebeurtenis”. In het open veld is ingevuld welke ingrijpende gebeurtenis er heeft plaatsgevonden en bij wie. Er is vooral veel

ingevuld: geboorte van broertje/zusje, overlijden/ziekte van grootouders (of andere familieleden), scheiding van ouders en werkloosheid van ouders.

Bij vraag 27 is door middel van een open veld aan ouders gevraagd om hun **kind te omschrijven**. De meeste ouders zijn zeer positief en kort in de beschrijving over hun kind (bijvoorbeeld "lief kind").

3.2.6 *Het geven van meerdere antwoorden binnen één vraag*

Bij de vragen "**klachten**" (vraag 4) en "**advies opvoeding**" (vraag 26) is het toegestaan om meerdere antwoorden te geven. Het merendeel van de ouders geeft bij de vraag "klachten" geen of één antwoord (zie Tabel 3.7). Bij de vraag "advies opvoeding" geeft een klein percentage (1%) van alle ouders meer dan één antwoord.

Tabel 3.7: Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten? (vraag 4)

	Totaal 5-6 jarigen n=379	Totaal 10-11 jarigen n=414
	n (%)	n (%)
0 antwoorden gegeven	218 (57,5)	251 (60,6)
1	115 (30,3)	106 (25,6)
2	34 (9,0)	41 (9,9)
3	6 (1,6)	3 (2,7)
4	2 (0,5)	4 (1,0)
5	2 (0,5)	1 (0,2)
6	2 (0,5)	0 (0,0)

Bij de overige vragen is het eigenlijk niet de bedoeling dat de ouder meerdere antwoorden geeft. De meeste ouders doen dit ook niet, maximaal 6 ouders geven meerdere antwoorden, zowel bij de leeftijdsgroep 5-6 en 10-11 jarigen (zie Bijlage H en I).

3.2.7 *Onderscheidend vermogen van de antwoordcategorieën*

Er is per vraag nagegaan hoe de verdeling is van de beantwoording. Opvallende bevindingen worden hieronder beschreven. Bijlagen D en E tonen de vragen en de bijbehorende antwoordcategorieën. Bijlage H en I tonen de verdeling van de antwoorden per vraag (i.e. frequentie tabellen).

Bij de vraag "**Ongeval**" (vraag 2) kunnen ouders kiezen uit vier antwoordcategorieën (zie Tabel 3.8). Slechts een klein percentage van alle ouders (range 1-3%) heeft de laatste twee antwoordcategorieën (ja, twee keer; Ja, meer dan twee keer) aangekruist.

Tabel 8: Vraag 2. Heeft uw kind in de afgelopen 5 (2) jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

	Totaal 5-6 jarigen (n=379) n (%)	Totaal 10-11 jarigen (n=414) n (%)
Nee	339 (89,4)	351 (84,8)
Ja, een keer	23 (6,1)	36 (8,7)
Ja, twee keer	4 (1,1)	13 (3,1)
Ja, meer dan twee keer	3 (0,8)	5 (1,2)
Onbekend	10 (2,6)	9 (2,2)

Bij de vraag “**klachten**” (vraag 4) heeft een relatief groot percentage ouders van de 5-6 en 10-11 jarigen (resp. 13% en 10%) de antwoordcategorie “andere klachten” aangekruist.

Bij de vragen “**slapen**”, “**uitgerust zijn**” en “**eten**” (vraag 8,9 en 10) kunnen de ouders kiezen uit de antwoordcategorieën: Altijd, vaak, soms of nooit. De antwoordcategorie “nooit” is door een klein percentage ouders aangekruist (range 0-1%).

Bij de vraag “**controle tandarts**” (vraag 13) is de “nooit” en “niet elk jaar” antwoordcategorieën door een klein percentage van alle ouders (1-5%) aangekruist.

Bij de vragen “**tandenpoetsen**” en “**tandenpoetsen door de ouder**” (vraag 14 en 15) is de “nooit” antwoordcategorie vaak niet gebruikt, respectievelijk 0-4% van alle ouders bij de leeftijdsgroep 5-6 jarigen en 0% bij de 10-11 jarigen.

Bij vier vragen “**mijn kind gaat met plezier naar school**”, “**mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen**”, “**ons gezin heeft voldoende kennissen/vrienden/familie die helpen als het nodig is**”, “**ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk**” is er weinig onderscheidend vermogen tussen de vier antwoordcategorieën. Het merendeel van de ouders geeft het antwoord “mee eens”.

Tabel 3.9: Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen

	Totaal 5-6 jarigen (n=379) n (%)	Totaal 10-11 jarigen (n=414) n (%)
Mee eens	237 (62,5)	297 (71,7)
Beetje mee eens	105 (27,7)	92 (22,2)
Beetje mee oneens	15 (4,0)	11 (2,7)
Mee oneens	10 (2,6)	3 (0,7)
Onbekend	11 (2,9)	9 (2,2)
Meer dan 1 antwoord*	1 (0,3)	2 (0,5)

*Enkele ouders hebben meerdere antwoordmogelijkheden aangevinkt, ondanks dat dit niet de bedoeling was.

Referenties

CBS (2013) Statline; 40 aandachtswijken; stand van zaken, Outcomemonitor Wijkenaanpak , getallen 2012. <http://statline.cbs.nl/statweb/>

4 Bruikbaarheidsonderzoek – Interviews ouders en JGZ professionals

Om na te kunnen gaan of ouders de signaleringslijst op adequate wijze invullen, de vragen in de standaard signaleringslijst begrijpen en of zij tevreden zijn met de signaleringslijst, zijn face-to-face en telefonische interviews met ouders gehouden. Daarnaast zijn focusgroep interviews gehouden met JeugdGezondheidsZorg(JGZ)-medewerkers van de GGD in Den Haag.

4.1 Methode

4.1.1 Interviews met de ouders

Werving ouders

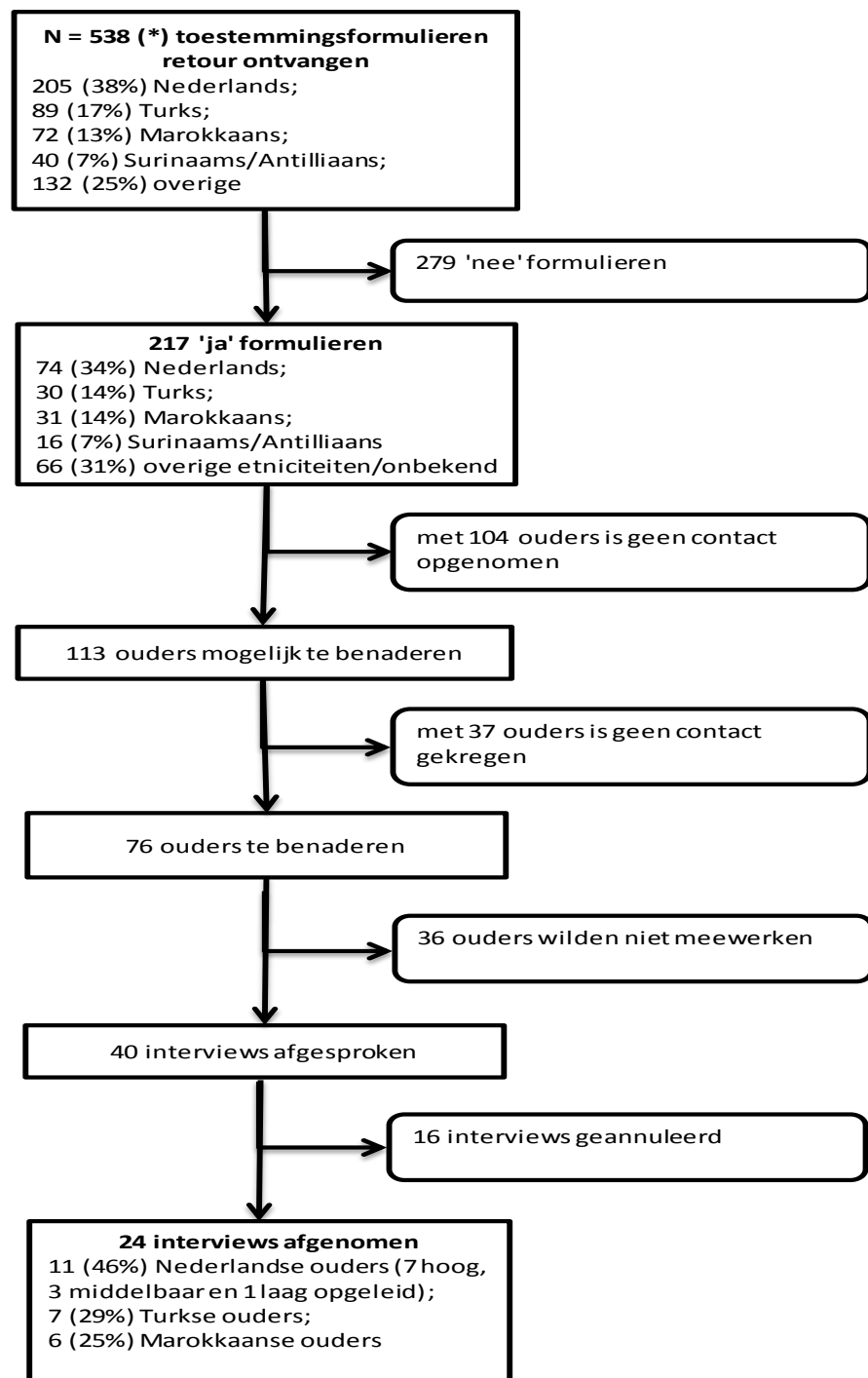
In Hoofdstuk 3 staat beschreven dat de GGD in Den Haag (reguliere werkwijze) enkele maanden de standaard signaleringslijst heeft gebruikt ten behoeve van het Preventief GezondheidsOnderzoek (PGO) voor 5-6 en 10-11 jarigen. Voor de werving van ouders voor de interviews was schriftelijk (middels een apart toestemmingsformulier op de laatste pagina van de signaleringslijst) aan ouders gevraagd of ze benaderd mochten worden voor aanvullende vragen met betrekking tot de bruikbaarheid van de signaleringslijst. De ouder leverde de signaleringslijst in tijdens het contactmoment. Vervolgens verwijderde de JGZ-medewerker bij alle ouders de laatste pagina van de signaleringslijst (i.e. het toestemmingsformulier voor benadering) en noteerde de JGZ-medewerker de etniciteit van de ouder op het toestemmingsformulier. Alle toestemmingsformulieren werden opgestuurd naar TNO. De ouders die toestemming hadden gegeven, werden telefonisch of per e-mail benaderd door een onderzoeksassistent van TNO met de vraag of de ouder interesse had om deel te nemen aan een interview. Indien de ouder toestemming had gegeven voor deelname aan een interview, is een face to face of telefonische afspraak gemaakt.

Respons ouders

In totaal werden 1.083 toestemmingsformulieren geretourneerd (5-6 jarigen n = 538; 10-11 jarigen n = 545). Tweehonderdzeventien ouders met een 5-6 jarig kind (40%) hebben toestemming verleend voor het opnemen van contact door een onderzoeker van TNO, 52% heeft geen toestemming verleend en 8% van de ouders heeft niet aangegeven of contact opgenomen mocht worden. 203 Ouders met een 10-11 jarig kind (37%) hebben toestemming verleend voor het opnemen van contact en 55% heeft geen toestemming verleend. Van 8% van de ouders was niet duidelijk of er contact opgenomen mocht worden.

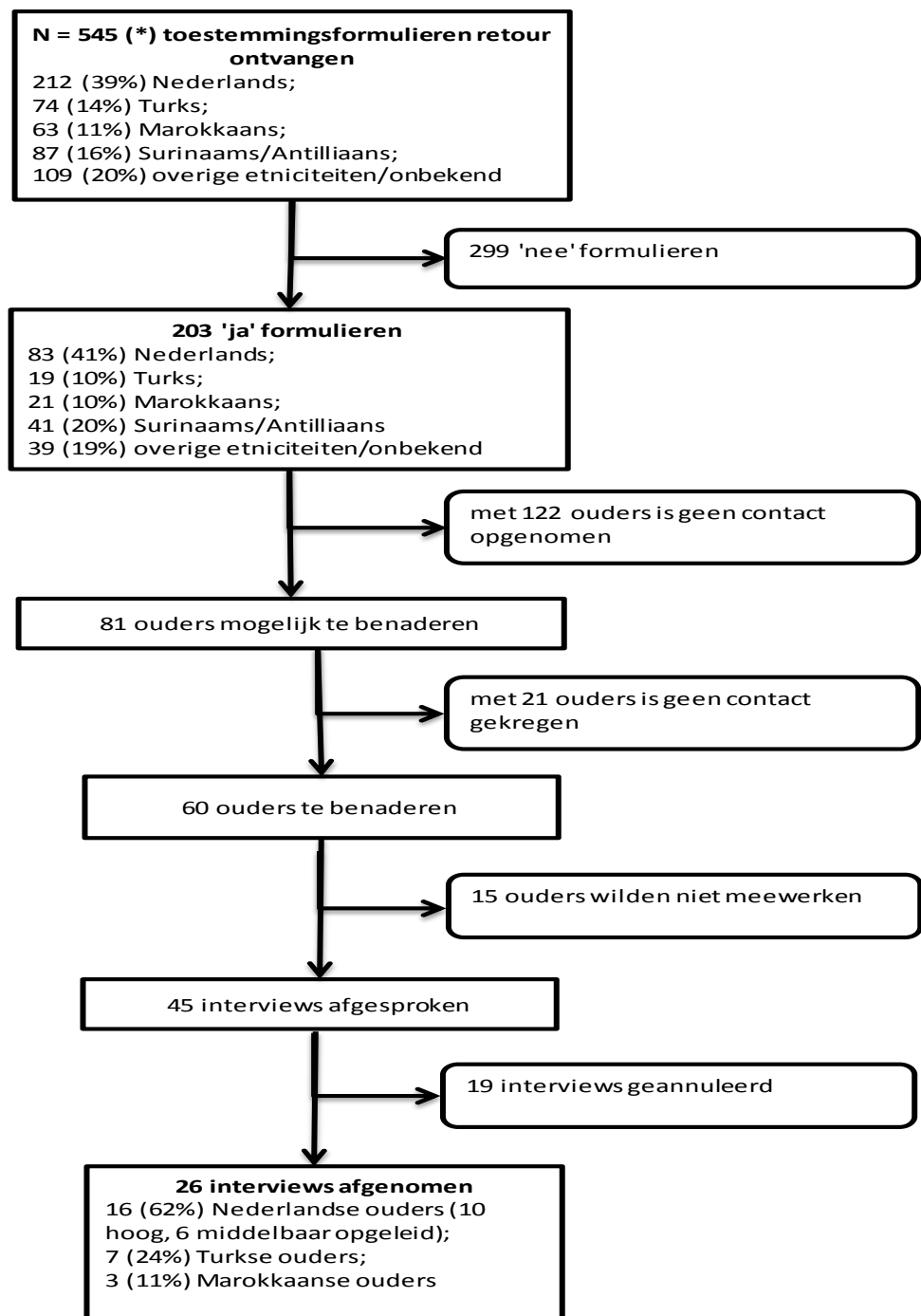
Van de 217 ouders van de 5-6 jarigen die toestemming hebben verleend voor het opnemen van contact, is bij 24 ouders (11%) een interview afgenomen, hetzij face-to-face (n = 16), hetzij telefonisch (n = 8). Met bijna de helft van de ouders (n = 104; 48%) is geen contact opgenomen. Deze ouders behoorden tot een etnische groep die niet tot de doelgroep van dit onderzoek viel of er waren inmiddels al voldoende ouders bereid gevonden tot deelname. Daarnaast bleek een deel van de ouders niet bereikbaar (n = 37; 17%), wilde een deel van de ouders niet meewerken aan een interview (n = 36; 17%) en werd in een aantal gevallen het interview geannuleerd (n = 16; 7%) (zie Figuur 1).

Van de 203 ouders van de 10-11 jarigen (37%) die toestemming hebben verleend voor het opnemen van contact, is bij 26 ouders (13%) een interview afgenomen, hetzij face-to-face (n = 16), hetzij telefonisch (n = 10). Met 60% van deze ouders (n = 122) is geen contact opgenomen; 10% van de ouders (n = 21) was niet bereikbaar; 8% van de ouders (n = 15) wilde niet meewerken aan een interview en in een aantal gevallen werd het interview geannuleerd (n = 19; 9%) (zie figuur 2). Ouders van 5-6 en 10-11 jarigen die niet wilden meewerken aan een interview, gaven hiervoor verschillende redenen, waaronder "geen tijd/te druk", "interview duurt te lang", "spreekt onvoldoende of slecht Nederlands" en "alleen meedoen als interview in het Turks is".

Figuur 4.1: Toestemming verleend voor interview ouders van 5-6 jarigen, verdeeld over etnische groepen

(*) Niet alle toestemmingsformulieren zijn teruggestuurd naar TNO, daarom komen de aantallen niet helemaal overeen met het aantal geretourneerde signaleringslijsten voor 5-6 jarigen, 538 versus 562 (zie flowchart in Hoofdstuk 3.1.1)

Figuur 4.2: Toestemming verleend voor interview ouders van 10-11 jarigen verdeeld over etnische groepen
(*) Niet alle toestemmingsformulieren zijn teruggestuurd naar TNO, daarom komen de aantallen niet helemaal overeen met het aantal geretourneerde signaleringslijsten voor 10-11 jarigen, 545 versus 558 (zie flowchart in Hoofdstuk 3.1.1)

Procedure

De interviews met ouders zijn afgenomen door 10 onderzoeksassistenten in de periodes april t/m juni 2012 en september t/m november 2012. De ouder kreeg de

mogelijkheid aan te geven waar het interview kon plaatsvinden: op een locatie van CJG Den Haag, thuis of telefonisch. Wanneer het interview bij de ouder thuis werd afgenomen, waren twee interviewers aanwezig. De interviewers hebben voorafgaand aan het afnemen van de interviews een training ontvangen van TNO. Tijdens deze training is aandacht besteed aan achtergrondinformatie over het project. De interviewers zijn geïnformeerd over de taken van de JGZ en het gebruik van signaleringslijsten ter ondersteuning voor de opsporing van problemen bij kinderen. Tijdens de training is dieper ingegaan op de ontwikkeling van de standaard signaleringslijst, informatie is gegeven op welke wijze elke vraag in de signaleringslijst tot stand is gekomen. Verder zijn ook enkele algemene interviewvaardigheden aan bod gekomen, zoals het kennis maken met de ouder, het verloop van het interview, de manier van vragen stellen, de houding van de interviewer, het noteren van de antwoorden van de ouder en de afronding van het interview. Door middel van een rollenspel zijn deze vaardigheden geoefend. Nadat het interview heeft plaatsgevonden, hebben ouders/verzorgers met wie een interview is gehouden een e-mail ontvangen met het verzoek antwoord te geven op een aanvullende vraag, namelijk "Wat vindt u ervan dat de Jeugdgezondheidszorg van de GGD u vraagt om vooraf aan de afspraak bij de GGD een signaleringslijst in te vullen over uw kind?" De ouders konden antwoorden op een 5-punts schaal (1) helemaal niet goed – (5) heel erg goed. Ook is gevraagd aan de ouders om hun antwoord toe te lichten. De e-mail is verstuurd naar 50 ouders. Eenentwintig ouders/verzorgers beantwoordde de vragen (respons 42%).

Meetinstrument – interview opzet

Het interview met de ouders volgde de methode van cognitieve debriefing: de ouder werd gevraagd de signaleringslijst hardop nadenkend in te vullen. De interviewer noteerde de door de ouder gesignaleerde vragen en onduidelijkheden, specifieke aandacht werd besteed aan de aspecten die vermeld stonden op een checklist met een overzicht van items die door ouders vaak niet of niet volledig zijn ingevuld. Deze checklist is in een eerder stadium van het bruikbaarheidsonderzoek opgesteld op basis van de signaleringslijsten die door ouders zijn ingevuld. Ouders beoordeelden de signaleringslijst onder andere op lengte, taalgebruik, wel of niet passend bij de leeftijd van het kind, en of alle problemen/zorgen aan bod komen in de signaleringslijst. De face-to-face interviews duurden 45 – 60 minuten; de telefonische interviews ongeveer 30 minuten.

Analyses

Van elk interview is een apart verslag geschreven. In het verslag zijn de antwoorden van de ouder per vraag beschreven. Daarnaast zijn ook de vragen van de ouder op de algemene vragen beschreven. Vervolgens zijn de antwoorden van alle ouders per vraag gebundeld en opgenomen in tabellen. Op deze tabellen zijn tenslotte tellingen uitgevoerd. De resultaten van deze tellingen zijn gerapporteerd in Paragraaf 4.2 .

4.1.2 Interview met de JGZ-medewerkers

Procedure

Met een aantal JGZ-medewerkers van GGD Den Haag (4 jeugdartsen en 5 verpleegkundigen) die gebruik hebben gemaakt van de standaard signaleringslijst werden focusgroep interviews gehouden gericht op de bruikbaarheid van de signaleringslijst. Deze JGZ-medewerkers waren verdeeld over twee focusgroep

interviews. De interviews werden gehouden door een onderzoeker van TNO en vonden plaats op twee CJG locaties in Den Haag: Centrum en Escamp.

Meetinstrument-interview opzet

Voor het focusgroep interview met de JGZ-medewerkers werd een vooraf opgesteld script gevolgd. Tijdens de interviews zijn de volgende aspecten aan bod gekomen: Moeilijkheid van de vragen, lengte en opmaak van de signaleringslijsten

- Zijn de vragen in de signaleringslijst lastig in te vullen voor een ouder?
- Heeft de signaleringslijst de goede lengte?
- Staan er moeilijke woorden, zinnen en/of antwoordcategorieën in de signaleringslijst?
- Passen de vragen bij de leeftijd van het kind?
- Komen alle problemen/zorgen aan bod in de signaleringslijst?
- Wat vindt u van de opmaak van de signaleringslijst?

Gebruik van de signaleringslijst tijdens het PGO

- Kan de signaleringslijst goed gebruikt worden ter ondersteuning van het PGO?
- Verbetert de signaleringslijst de kwaliteit van het PGO?

Verbeterpunten

- Wat zijn de pluspunten en knelpunten van deze signaleringslijst?
- Heeft u nog suggesties voor een succesvolle verspreiding en implementatie van deze signaleringslijst

De interviews duurden elk 2 uur.

Analyses

Van elk focusgroep interview is een verslag geschreven. De resultaten van de focusgroep interviews zijn gerapporteerd in paragraaf 4.3.

4.2 Resultaten - interview ouders

4.2.1 Onderzoekspopulatie

In totaal is bij 24 ouders een interview afgenomen over de signaleringslijst voor het PGO van hun 5-6 jarige kind. Van deze 24 ouders zijn er 11 Nederlandse (waarvan 7 hoog, 3 middelbaar en 1 laag opgeleid), 7 Turkse en 6 Marokkaanse ouders geïnterviewd. Zestien interviews zijn face-to-face afgenomen, 8 ouders zijn telefonisch geïnterviewd. Bij de leeftijdsgroep 10-11 jarigen is er bij 26 ouders een interview afgenomen over de signaleringslijst voor het gezondheidsonderzoek van hun 10-11 jarige kind. Van deze 26 ouders zijn er 16 Nederlandse (waarvan 10 hoog en 6 middelbaar opgeleid), 7 Turkse en 3 Marokkaanse ouders geïnterviewd. De interviews hebben zowel face-to-face plaats gevonden (16 ouders) als via de telefoon (10 ouders).

De Nederlandse ouders zijn beschreven aan de hand van hun opleiding. Opleiding is ingedeeld in hoog, middelbaar en laag opgeleid. Ouders die een universitaire of hbo opleiding hebben afgerond zijn geclassificeerd als hoogopgeleid; ouders die een havo, vwo of mbo opleiding hebben afgerond zijn geclassificeerd als middelbaar opgeleid; en ouders die een vmbo, mavo, lts, lbo of geen opleiding hebben afgerond zijn geclassificeerd als laag opgeleid.

4.2.2 Opmerkingen van ouders per vraag in de signaleringslijst

Tijdens het interview heeft de ouder alle vragen in de signaleringslijst hardop nadenkend ingevuld. Alle opmerkingen van de ouder per vraag en opvallende bevindingen bij het invullen van de signaleringslijsten zijn geregistreerd door de

interviewer. Soms is per vraag een aanvullende vraag gesteld aan alle ouders, “bijv. vindt u dit een lastige vraag om te beantwoorden?” of “wat denkt u dat er bedoeld wordt met het woord “behandeling?”. Hieronder zijn de resultaten van de bespreking per vraag, eventueel met aanvullende vragen beschreven.

Vraag 1: Is uw kind in de afgelopen 2 (of 5) jaar onder behandeling geweest voor?

Negen van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt bij vraag 1 “*Is uw kind onder behandeling geweest?*”. Vier ouders (1 Nederlands hoog opgeleide en 1 Nederlands middelbaar opgeleide ouder, 2 Turkse ouders) geven aan dat er te weinig ruimte is om toelichting te geven. Een ouder geeft aan dat “onderwijs” misschien toegevoegd moet worden aan de antwoordcategorieën, omdat sommige kinderen op school onder behandeling zijn. Twee ouders (1 Marokkaans, 1 Turks) begrijpen niet wat met de vervolgvraag “bij welke hulpverlener” bedoeld wordt. Een Marokkaanse ouder vraagt zich af waarom bureau jeugdzorg genoemd wordt als voorbeeld van een “hulpverlener”, deze ouder ziet Bureau jeugdzorg meer als dienstverlening dan als hulpverlening. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder kruist alleen “ja” en “nee” aan en vult niet de open velden bij de vervolgvragen in.

De interviewers hebben aan alle 50 ouders gevraagd of ze deze vraag lastig vinden om in te vullen. Zes ouders geven aan deze vraag lastig te vinden om in te vullen, het betrof 1 Nederlands hoog opgeleide, 3 Turkse en 2 Marokkaanse ouders. De volgende redenen zijn hiervoor gegeven: Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt de “recall” periode van 2 jaar te lang; voor de 5 Turkse en Marokkaanse ouders zijn de inhoud van de vraag en de gebruikte woorden lastig. Zo is bijvoorbeeld overal “ja” aangekruist, omdat “ja” als goed werd gezien, de vervolgvraag “bij welke hulpverlener” en “waarvoor” zijn overgeslagen.

De interviewers hebben aan alle ouders gevraagd wat zij verstaan onder “onder behandeling geweest”. Dit levert veel verschillende antwoorden op. Sommige ouders denken bij “onder behandeling geweest” aan een eenmalig bezoek aan de huisarts, een specialist of het CJG. Voor andere ouders moeten deze bezoeken herhaaldelijk zijn en er moet iets uit voortvloeien (bijv. advies, medicijnen, therapie) voordat zij het opvatten als “onder behandeling zijn”.

Tevens is aan alle ouders gevraagd wat zij verstaan onder “hulpverleners”. Ouders noemen dan vaak artsen en psychologen.

Vraag 2: Heeft uw kind in de afgelopen 2/5 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

Drie van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag “*Heeft uw kind in de afgelopen 5 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?*”. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt de “recall” periode van 5 jaar (signaleringslijst 10-11 jaar) te lang. Een andere (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat de term “verwonding” erg breed is, en beschouwd een pleister op de knie niet als “verwonding”. Voor een (Turkse) ouder is de vraag moeilijk te begrijpen vanwege de opsomming “ongeval, vergiftiging of verwonding” in de vraag.

Vraag 3: Is uw kind in de afgelopen 2/5 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

Vier van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag “*Is uw kind in de afgelopen 2/5 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?*”. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt dat deze vraag lastig te beantwoorden is

omdat het soms moeilijk is te herinneren wanneer een opname ook al weer heeft plaats gevonden. Een (Turkse) ouder interpreteert een behandeling op de EHBO niet als “opname in een ziekenhuis”. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vraagt zich af of met “opname in een ziekenhuis” ook een bezoek aan het ziekenhuis voor buisjes word bedoeld. Een (Turkse) ouder leest over de tekst “in de afgelopen 5 jaar” heen.

Vraag 4: Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?

Dertien van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag “Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?”. Het betreft 8 Nederlands hoog opgeleide, 3 Nederlands middelbaar opgeleide, 5 Turkse en 2 Marokkaanse ouders. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders prefereren meer ruimte in de signaleringlijst om een toelichting te geven. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders vinden dat bij de antwoord categorieën alleen lichamelijk klachten genoemd zijn, zij missen antwoord categorieën gerelateerd aan psychische klachten. Een (Turkse) ouder geeft aan dat zij de antwoordcategorie “hoesten” mist, deze ouder heeft over de antwoordcategorie “kortademigheid, piepen op de borst en hoesten” heen gelezen. Een (Marokkaanse) ouder vraagt zich af hoe de vraag te beantwoorden als een kind geen last heeft van klachten. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders hebben moeite met het woord “regelmatig”, zij vragen zich af wat men “regelmatig” noemt. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt het lastig om deze vraag in te vullen, omdat haar kind vaag last heeft van de klachten, maar eigenlijst zijn de klachten te vaak aanwezig om niets aan te kruisen. Ondanks dat in de vraag geen “recall” periode is aangegeven, merkt een (Nederlands hoog opgeleide) ouder op dat een kind ook langer dan 5 jaar geleden last van klachten kan hebben gehad. Een (Turkse) ouder vindt het onduidelijk over welke tijdsperiode de vraag gaat. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt de antwoordcategorieën moeilijk om in te vullen. Een (Turkse) ouder geeft aan dat het woord “vermoeidheid” in één van de antwoordcategorieën lastig te begrijpen is. De interviewers hebben aan alle ouders gevraagd of zij vinden dat er klachten ontbreken in de antwoordcategorieën. Vijftien van de 50 ouders geven aan dat er type klachten in de antwoordcategorieën ontbreken (10 Nederlands hoog opgeleide, 2 Nederlands middelbaar opgeleide, 5 Turkse en 3 Marokkaanse ouders). Dit zijn de volgende klachten: oorspijn/oorklachten, faalangst/stress, veel wakker ‘s nachts, veel moeten plassen, koorts, psychische klachten, eetlust, depressie/verdriet, tandpijn, maagzuur, concentratievermogen en droge huid. De klacht “oorspijn/oorklachten” is door 3 ouders genoemd. Alle andere klachten/categorieën werden eenmaal genoemd. Vijf ouders geven aan de antwoordcategorie “nee/niet van toepassing” ontbreekt.

Vraag 5: Gebruikt uw kind medicijnen?

Geen enkele ouder heeft een opmerking gemaakt bij de vraag “Gebruikt uw kind medicijnen?”. De interviewers hebben aan alle ouders gevraagd op welke wijze zij het woord “medicijnen” interpreteren. De meeste ouders (n=18) interpreteren dit woord als geneesmiddelen die verkrijgbaar zijn op recept van een arts. Drie ouder vinden dat alleen sprake is van medicatie, wanneer het op regelmatige basis wordt gebruikt. Paracetamol wordt door 30 van de 50 ouders niet beschouwd als medicatie.

Vraag 6: Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Vier van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag *“Bij wie woont het kind de meeste dagen van de week?”*. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders geven aan dat de antwoordcategorieën “bij moeder en moeder samen” en “bij vader en vader samen” ontbreken. Deze ouders hebben over de antwoordcategorie “bij de moeder en haar vriend(in)” en “bij de vader en zijn vriend(in)” heen gelezen. Twee (Turkse) ouders interpreteren het woord “wonen” als “zorgen voor”. Zij geven in de vraag aan wie meestal voor het kind zorgt of bij wie het kind meestal met vragen komt.

Vraag 7: Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?

Vijftien van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag *“Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?”*. Een (Nederlands laag opgeleide) ouder vindt dat de vraag “wonen er in het gezin” in tegenspraak is met de toelichting “woont niet thuis” bij de vervolgvraag eventuele bijzonderheden. Twee (Turkse) ouders begrijpen niet wat met de vervolgvraag “eventuele bijzonderheden” wordt bedoeld. Voor een (Nederlands hoog opgeleide) ouder is het niet duidelijk of de vervolgvraag “eventuele bijzonderheden” voor nu of in het verleden gelden. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt het vreemd dat niet naar de naam van het kind waar de signaleringslijst over gaat wordt gevraagd. Twee (Nederlands hoog en middelbaar opgeleide) ouders geven aan dat de vraag er van uit gaat dat er meerdere kinderen in een gezin wonen. Een (Turkse) ouder schrijft bij deze vraag de namen van de vriendjes van haar kind op. Vier (1 Nederlands middelbaar opgeleide en 3 Turkse) ouders vullen de naam van het kind op de verkeerde plaats in de tabel in. Eén van deze ouders vult het geslacht van de kinderen niet in. Een (Turkse) ouder vindt het invullen van de namen van haar kinderen en de geboortedatum niet relevant. Een (Marokkaanse) ouder geeft aan dat er te weinig ruimte is voor de namen van alle kinderen in het gezin. Een (Turkse) ouder vindt deze vraag lastig om in te vullen omdat meerdere dingen ingevuld moeten worden.

Vraag 8: Bent u tevreden over het slapen van uw kind (naar bed gaan, doorslapen)?

Zeventien van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag *“Bent u tevreden over het slapen van uw kind (naar bed gaan, doorslapen)?”*. Drie (Nederlands hoog opgeleide) ouders geven aan dat deze vraag eigenlijk bestaat uit twee vragen, dit maakt het beantwoorden lastig. Twee (Turkse) ouders vinden het woord “tevreden” moeilijk te begrijpen. Twee (Turkse) ouders beantwoorden de vraag met “ja/nee” in plaats van “altijd/vaak/soms/nooit”. Een (Marokkaanse) ouder vindt dat de keuze tussen “altijd” en “vaak” lastig te maken is. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder prefereert een getallenschaal in plaats van de antwoordcategorieën “Altijd/vaak/soms/nooit”. Drie ouders (1 Nederlands middelbaar opgeleid, 2 Turks) vinden de antwoordcategorieën lastig om in te vullen. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vraagt zich af of bij deze vraag ook een “recall” periode van 5 jaar gehanteerd wordt. Deze ouder stelt ook voor om de antwoordcategorie “altijd” aan te passen in “(bijna) altijd”. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder wilt graag een toelichting geven, maar zag pas later dat dit kon onderaan het cluster van vragen. Een (Turkse) ouder vindt deze vraag lastig te beoordelen omdat “naar bed gaan” en “doorslapen” als voorbeelden genoemd worden. Een (Turkse) ouder vindt dat doorslapen en naar bed gaan niet gerelateerd

is aan tevreden zijn over het slapen. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vraagt zich af wat “tevreden” is, en vindt dit een subjectieve term.

Vraag 9: Is uw kind ‘s morgens goed uitgerust?

Negen van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag “*Is uw kind ‘s morgens goed uitgerust?*”. Twee (Turkse) ouders beantwoorden de vraag met “ja/nee” in plaats van “altijd/vaak/soms/nooit”. Twee ouders (Nederlands hoog opgeleid en Marokkaans) geven aan dat de keuze tussen “altijd” en “vaak” lastig te maken is. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan het gewenste antwoord niet goed kwijt te kunnen: haar dochter leek een paar maanden geleden niet goed uitgerust maar nu gaat het beter. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder stelt voor om de antwoordcategorie “altijd” aan te passen in “(bijna) altijd”. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt het niet duidelijk hoeveel antwoordcategorieën aangekruist mogen worden. Twee (Turkse) ouders begrijpen het woord “uitgerust” niet, een ouder dacht dat “uitgerust” betekende dat het een rustig kind was.

Vraag 10: Bent u tevreden over het eten van uw kind?

Negen van de 50 ouders hebben een algemene opmerkingen gemaakt over de vraag “*Bent u tevreden over het eten van uw kind?*”. Vier ouders (1 Nederlands hoog opgeleid, 1 Nederlands middelbaar opgeleid, 2 Turks) vinden de antwoorden/antwoordcategorieën moeilijk. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt dat de antwoordcategorieën niet goed aansluit bij de vraag. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders geven aan dat een gegeven antwoord op de vraag altijd subjectief is. Een van deze twee ouders wilt graag deze vraag beantwoorden door middel van een getallenschaal. Als algemene opmerking geeft een (Nederlands hoog opgeleide) ouder aan dat ze het lastig vindt om deze vraag te beantwoorden, omdat ze niet goed weet wat passend is bij de leeftijd van het kind. Een andere (Marokkaanse) ouder geeft aan dat deze vraag, na de vorige twee vragen (over het slapen en uitgerust zijn) voor haar “uit het niets” komt. De interviewers hebben aan alle ouders gevraagd te omschrijven wat er bedoeld wordt met de vraag “*Bent u tevreden over het eten van uw kind?*”. Het blijkt dat de meeste ouders bij deze vraag denken aan de kwaliteit van het eten (voldoende variatie, groente en fruit), de hoeveelheid die gegeten wordt (niet te veel, bord leeg eten), en of het kind alles lust en niet te veel zeurt over het eten.

Vraag 11: (signaleringslijst 5-6 jaar): Plast uw kind overdag in de broek?

Twee van de 24 ouders hebben een opmerking gemaakt over de vraag “*Plast uw kind overdag in de broek?*”. Een (Turkse) ouder stelt voor de antwoordcategorie “(bijna) nooit” te splitsen in “bijna nooit” en “nooit”. Een (Marokkaanse) ouder vindt dat subjectieve antwoordmogelijkheden bij deze vraag worden weergegeven.

Vraag 12: (signaleringslijst 5-6 jaar)/vraag 11 (signaleringslijst 10-11 jaar): Plast uw kind ‘s nachts in bed (of luierbroekje)?

Vier van de 50 ouders hebben opmerkingen gemaakt over de vraag “*Plast uw kind ‘s nachts in bed (of luierbroekje)?*”. Een (Turkse) ouder stelt voor de antwoordcategorie “(bijna) nooit” te splitsen in “bijna nooit” en “nooit”. Twee (Marokkaanse) ouders geven aan dat de antwoordcategorieën subjectief zijn, een van deze ouder stelt voor een aanvullende vraag te op te nemen over het aantal keren bedplassen per week/maand. Een (Marokkaanse) ouder vindt de vraag lastig

te beantwoorden, omdat het kind 's nachts wakker gemaakt wordt om te plassen. Het kind is waarschijnlijk vaker nat als de ouders dit niet doen.

Vraag 17: (signaleringslijst 5-6 jaar)/vraag 12 (signaleringslijst 10-11 jaar): Denkt u dat uw kind goed kan horen?

Een van de 50 ouders heeft een opmerking gemaakt over de vraag "Denkt u dat uw kind goed kan horen?". Deze (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat een vraag kan worden toegevoegd, namelijk of het kind al een gehoortest heeft gehad, en of het antwoord op deze vraag daarop is gebaseerd.

Vraag 13: (signaleringslijst 10-11 jaar): Denkt u dat uw kind goed ziet?

Twee van de 26 ouders hebben een opmerking gemaakt over de vraag "Denkt u dat uw kind goed kan horen?". Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder wilt graag een toelichting op het antwoord geven, maar dit is niet mogelijk. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt de vraag lastig om te beantwoorden omdat het kind met bril goed ziet, maar zonder bril niet.

Vraag 14: (signaleringslijst 10-11 jaar): Dragen beide ouders een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?

Negen van de 26 ouders hebben opmerkingen gemaakt bij de vraag "Dragen beide ouders een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?". De interviewers geven aan dat 6 ouders (4 Nederlands hoog opgeleid, 1 Nederlands middelbaar opgeleid, 1 Marokkaans) over het woord "beide ouders" heen leest, deze ouders interpreteren de vraag als één van beide ouders. Een (Turkse) ouder heeft moeite met het woord "gelaserd". Twee ouders geven aan dat er ruimte ontbreekt om een toelichting te geven (bijv. dat het gaat om een leesbril, of vanaf welke leeftijd de ouder een bril heeft).

Vraag 13: (signaleringslijst 5-6 jaar)/vraag 16 (signaleringslijst 10-11 jaar): Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

Zeven van de 50 ouders hebben een opmerking gemaakt over de vraag "Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)". Vier ouders (3 Turkse en 1 Marokkaanse) geven aan dat het niet mogelijk is om in te vullen dat het kind via school naar de tandarts gaat. Een (Nederlands laag opgeleide) ouder stelt voor om "Orthodontist of beugeltandarts" te vervangen door "orthodontist/beugeltandarts". Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt de termen "orthodontist" en "beugeltandarts" dubbelop. Een (Turkse) ouder vindt dat de antwoordcategorie "om het half jaar" ontbreekt.

Vraag 14: (signaleringslijst 5-6 jaar): Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?

Vraag 15 (signaleringslijst 5-6 jaar): Hoe vaak poetst een ouder/verzorger de tanden van uw kind?

Zeven van de 24 ouders hebben over de vragen m.b.t. tandenpoetsen een opmerking gemaakt. Vijf ouders (3 Nederlands hoog opgeleid, 1 Nederlands middelbaar opgeleid, 1 Marokkaans) geven aan dat de antwoordcategorie "1-2x/dag" ontbreekt. Een (Turkse) ouder vindt dat de vragen ander geformuleerd kunnen worden, bijvoorbeeld de vragen aanpassing in "Hoe vaak per dag worden de tanden door het kind zelf gepoetst?" en "Hoe vaak per dag poetst de ouder de tanden van het kind?". Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt het lastig om

deze vraag in te vullen omdat het kind de tanden zelf poetst maar de ouder er wel bij staat als ze dat doet.

Om te controleren of ouders de vragen over tandenpoetsen op de juiste wijze invullen/interpreteren hebben de interviewers controle vragen gesteld aan alle ouders. De interviewers hebben gevraagd hoe vaak het kind zelf poetst, hoe vaak de ouder poetst, en hoe vaak de ouder napoetst. Een vergelijking is gemaakt tussen de antwoorden op de controle vragen en de antwoorden op de vragen over tandenpoetsen in de signaleringslijst. Het blijkt dat 12 van de 24 ouders de vragen over tandenpoetsen niet goed begrijpen. Het betreft 3 Nederlands hoog opgeleide, 1 Nederlands middelbaar opgeleide, 1 Nederlands laag opgeleide, 2 Turkse en 5 Marokkaanse ouders. Een groot aantal ouders interpreteert de vraag "hoe vaak worden de tanden van uw kind gepoetst" als poetsen door de ouder, en poetsen door het kind is daarbij niet meegenomen.

Vraag 17: (signaleringslijst 10-11 jaar): Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?

Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder heeft een opmerking gemaakt over de vraag "Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?". Deze ouder vermeldt dat bij deze vraag niet duidelijk is aangegeven wie de tanden van het kind poets, het kind zelf of de ouder, en dat vanaf 8 à 9 jaar vaak niet meer wordt nagepoetst door de ouder.

Vraag 16: (signaleringslijst 5-6 jaar)/Vraag 15 (signaleringslijst 10-11 jaar): Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?

Zeventien van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt bij de vraag "Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?". Zes ouders (2 Nederlands hoog opgeleid, 2 Nederlands middelbaar opgeleid, 2 Turks) vinden dat het niet duidelijk is wat met "zorgen over het praten" wordt bedoeld. Zes Turkse en 1 Marokkaanse ouder begrijpen de vraag niet goed. Drie ouders vinden dat de vraag voor diverse uitleg vatbaar is. Een andere ouder wilt graag dat de vraag wordt toegelicht in de signaleringslijst. De interviewer heeft aan alle ouders gevraagd te omschrijven hoe zij deze vraag interpreteren. De meeste ouders noemen bij deze vraag de articulatie van een kind, de woordenschat en of het kind in staat is gevoelens/gedachten te uiten.

Vraag 18: Heeft uw kind zwemdiploma A?

Elf van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag "Heeft uw kind zwemdiploma A?".

De ouders van 5-6 jarigen hebben de volgende opmerkingen gemaakt: Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt deze vraag overbodig omdat het kind al 4 diploma's heeft. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat schoolzwemmen pas in groep 5 aan de orde komt. Een (Turkse) ouder geeft aan dat de antwoordcategorie "nee" ontbreekt. Een (Marokkaanse) ouder merkt op dat de mogelijkheid ontbreekt om aan te geven dat het kind op de wachtlijst staat. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat niet ieder kind op deze leeftijd op zwemles gaat. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt dat schoolzwemmen niet van toepassing is voor de meeste ouders.

De ouders van 10-11 jarigen hebben de volgende opmerkingen gemaakt: Twee ouders (1 Nederlands hoog opgeleid, 1 Nederlands middelbaar opgeleid) vinden het op deze leeftijd relevanter om naar zwemdiploma B te vragen. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders vragen zich af waarom alleen naar

zwemdiploma A wordt gevraagd en niet naar overige zwemdiploma's. Een (Nederlands hoog opgeleide) vindt de vraag overbodig omdat "elk kind van 10 jaar kan zwemmen".

Vraag 19: Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?

Vierentwintig van de 50 ouders hebben een algemene opmerking over de vraag "Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?" gemaakt. De belangrijkste opmerkingen zijn hier weergegeven. Voor sommige activiteiten vinden ouders het lastig een keuze te maken waar men de activiteit behoort in te vullen (muziekles thuis, dansles, Arabische les, schoolactiviteiten na school). Drie ouders begrijpen het verschil niet tussen "sportclubs" en "overige clubs/verenigingen". Drie (Turkse) ouders begrijpen de woorden "overige clubs/verenigingen" en "buitenschoolse opvang" niet. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders geven aan dat het aantal dagen dat een kind naar de NSO gaat ook informatief is. Een (Turkse) ouder dacht bij "activiteiten buitenshuis" aan activiteiten die door de ouders worden georganiseerd. Een (Marokkaanse) ouder prefereert de mogelijkheid om aan te geven dat het kind geen vaste buitenschoolse activiteiten heeft, maar wel vaak buiten speelt. Een Marokkaanse ouder vindt de vraag overbodig voor kinderen van 5-6 jaar, omdat veel kinderen dan nog niet sporten. De interviewers hebben aan alle ouders gevraagd of zij dit een lastige vraag vinden. De meeste ouders (47/50) geven aan dit geen lastige vraag te vinden. Tijdens het interview is gevraagd aan ouders wat zij denken dat bedoeld wordt met het woord "sport". Bijvoorbeeld, vinden ouders dat zwemles ook een sport is? De meeste ouders interpreteren zwemles als "sport". Andere sporten die genoemd zijn, zijn: badminton, ballet, voetbal, gymmen op school, hockey, turnen, dansen. Tevens is gevraagd wat ouders denken dat bedoeld wordt met "overige clubs/verenigingen". De meeste ouders denken hierbij aan scouting/padvinderij, muziekclubs, sportverenigingen, knutselclubs en activiteiten van het buurthuis/wijkcentrum/kerk club.

Vraag 20: Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

Bij geen enkele ouder is een opmerking genoteerd bij de vraag "Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?".

Om na te gaan of de ouders deze vraag op de juiste wijze invullen is door de interviewer een controle vraag gesteld aan alle ouders. De interviewer heeft gevraagd of de ouder de vraag met "ja" beantwoordt als het bezoek 1 keer per jaar rookt in huis. Uit de combinatie van de antwoorden op de signaleringslijsten en de antwoorden op de controle vraag, blijkt dat bij slechts 3 ouders van de 50 (1 Nederlands laag opgeleid, 1 Turks en 1 Marokkaans) de antwoorden niet overeenkomen. Deze ouders vullen op de signaleringslijst "nee" in, terwijl wel eens waterpijp in huis gerookt wordt, of het bezoek rookt in huis.

Vraag 21: Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2/5 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overlijden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?

Negentien van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt bij de vraag "Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2/5 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overlijden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?". Voor 5 ouders (4 Turks, 1 Marokkaans) zijn de woorden "ingrijpende gebeurtenis" lastig te begrijpen. Drie ouders (2 Nederlands hoog opgeleid, 1 Turks) vinden "geboorte" niet in het rijtje mogelijke

gebeurtenissen passen. Vier ouders (2 Nederlands hoog opgeleid, 1 Turks en 1 Marokkaanse) hebben niet begrepen dat het ook om andere gezinsleden dan alleen het kind kan gaan. Twee (Marokkaanse) ouders vinden het een lastige vraag om in te vullen, in het interview is niet gevraagd waarom zij deze vraag lastig vinden. Twee (Marokkaanse) ouders vinden het doel van de vraag niet duidelijk. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt het een heftige vraag, deze ouder vindt dat de jeugdarts moet ingaan op deze vraag tijdens het PGO. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt het een lange vraag, en stelt voor om de verschillende gebeurtenissen onder elkaar te plaatsen met een aan te kruisen hokje of iets van toepassing is. Vanwege de opsomming van de woorden begrijpt een (Turkse) ouder de vraag niet.

Vraag 22: Mijn kind gaat met plezier naar school.

Negen van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de stelling *“Mijn kind gaat met plezier naar school”*. Twee ouders (1 Turks en 1 Marokkaans) vinden het verschil tussen “beetje mee eens” en “beetje mee oneens” onduidelijk. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt de antwoordcategorieën lastig om in te vullen. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders prefereren een getallenreeks. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder ziet graag de mogelijkheid om de vraag te beantwoorden met “ene keer wel en andere keer niet”. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt het onduidelijk of “leerwerk”, “contact op school” of “overblijven” bedoeld wordt met de vraag. Een (Turkse) ouder wilt deze vraag graag met “ja” of “nee” beantwoorden. Een (Turkse) ouder vindt het lastig om deze vraag te beantwoorden omdat haar kind haar best doet op school, maar het niet zo heel leuk vind.

Vraag 23: Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen.

Twaalf van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de stelling *“Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen”*. Drie ouders (1 Nederlands hoog opgeleide, 1 Turks, 1 Marokkaans) vinden het verschil tussen de antwoordcategorieën “beetje mee eens” en “beetje mee oneens” niet duidelijk. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders prefereren een getallenreeks als antwoordcategorie. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt de antwoordcategorieën lastig om in te vullen. Twee (Turkse) ouders begrijpen niet goed wat met “voor zichzelf opkomen” wordt bedoeld, één van deze ouders beantwoordt deze vraag liever met “ja” of “nee”. Een (Nederlands hoog opgeleide) stelt voor om de stelling aan te vullen met “gezien haar leeftijd”. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder stelt voor om de stelling anders te formuleren, bijv. : *“Mijn kind kent zichzelf goed”*. Een (Turkse) ouder vindt de vraag lastig te beantwoorden omdat haar dochter goed voor zichzelf kan opkomen bij ruzie, maar soms ook heel verlegen is. Een (Marokkaanse) ouder vindt de vraag lastig, omdat de mate van opkomen voor zichzelf per situatie kan verschillen.

Vraag 24: Ons gezin heeft voldoende kennissen/vrienden/familie die helpen als het nodig is.

Acht van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de stelling *“Ons gezin heeft voldoende kennissen/vrienden/familie die helpen als het nodig is”*. Twee ouders (1 Turks en 1 Marokkaans) vinden het lastig om het verschil aan te geven tussen de antwoordcategorieën “beetje mee eens” en “beetje mee oneens”. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders prefereren gebruik te maken van een getallenreeks in plaats van de bestaande antwoordcategorieën. Een (Turkse) ouder

wilt deze vraag liever met “ja” of “nee” beantwoorden, deze ouder geeft ook aan dat het woord “voldoende” weggelaten kan worden. Een (Nederlands laag opgeleide) ouder vraagt zich af wat met “helpen” bedoeld wordt, en prefereert een toelichting in de signaleringslijst voor dit woord. Een (Marokkaanse) ouder vindt het een confronterende vraag. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt de vraag lastig te beantwoorden omdat de familie ver weg woont, en het niet duidelijk is met “helpen” wordt bedoeld. Deze ouder stelt de volgende vraag voor: “Heb je een sociaal netwerk waar je op terug kan vallen?”.

Vraag 25: Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk.

Elf van de 50 ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de stelling “Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk”. Drie ouders (2 Nederlands hoog opgeleid en 1 Marokkaans) vinden het woord “makkelijk” te algemeen of prefereren een ander woord voor “makkelijk”, een van deze ouders (Nederlands hoog opgeleid) vindt het woord “opvoeden” te algemeen. Voor een (Nederlands hoog opgeleide) ouder zijn de antwoordcategorieën niet meteen duidelijk. Een (Turkse) ouder wilt deze vraag liever met “ja” of “nee” beantwoorden, deze ouder geeft ook aan dat het woord “opvoeden” moeilijk is. Een (Turkse) ouder vindt de antwoordcategorieën moeilijk bij de stelling, deze ouder prefereert de antwoordcategorieën liever “makkelijk, een beetje makkelijk, een beetje moeilijk en moeilijk”. Drie ouders (1 Marokkaans, 1 Turks, 1 Nederlands hoog opgeleid) geven aan een antwoord tussen “beetje mee eens” en “beetje mee oneens” te missen of het verschil tussen deze antwoorden onduidelijk te vinden. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder wil graag de vraag met behulp van een getallenschaal beantwoorden. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder kruiste twee antwoorden aan “mee eens” en “beetje mee eens” omdat het antwoord van de ouder hier tussenin zat.

Vraag 26: Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

Negen van de 50 ouders heeft een opmerking gemaakt over de vraag “Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?”. Voor twee (Turkse) ouders is het woord “behoefte” een moeilijk woord. Voor een (Turkse) ouder is het woord “advies” een moeilijk woord. Twee ouders (1 Turkse en 1 Marokkaanse) begrijpen niet goed wat met de vraag bedoeld wordt. Twee (Nederlands hoog opgeleide) ouders geven aan dat zij, als zij behoefte hebben aan advies, dit liever niet aan de GGD/het CJG willen vragen. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat de vraag sociaal wenselijke antwoorden oproept, omdat je bij “ja” misschien Bureau Jeugdzorg ingeschakeld wordt. Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder geeft aan dat een antwoordcategorie ontbreekt, namelijk dat men al advies krijgt momenteel en nog meer advies wilt.

Vraag 27: Hoe zou u uw kind omschrijven?

Elf ouders hebben een algemene opmerking gemaakt over de vraag “Hoe zou u uw kind omschrijven?”. Vijf ouders geven aan dat het doel van de vraag ontbreekt. Drie ouders (1 Nederlands hoog opgeleid, 1 Nederlands middelbaar opgeleid, 1 Turks) vinden het onduidelijk welke informatie zij bij deze vraag moeten geven, deze ouders geven aan het handig te vinden als in antwoordcategorieën al een bepaald gedrag van het kind beschreven wordt, of als de vraag specifiek wordt gesteld bijvoorbeeld “minimaal twee positieve en twee negatieve kenmerken”. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat ouders bij deze vraag de neiging hebben om vooral iets positiefs te beschrijven over de zoon of dochter. Een

(Turkse) ouder vindt het woord “omschrijven” een lastig woord. Een (Marokkaanse) ouder vindt het een vreemde vraag omdat het niets te maken heeft met de gezondheid van zijn zoon.

De interviewers hebben aan alle ouders gevraagd of zij dit een lastige vraag vinden. Negen van de 50 ouders vinden deze vraag lastig om in te vullen. Het betreft 2 Nederlands hoog opgeleide, 2 Nederlands middelbaar opgeleide, 1 Nederlands laag opgeleide, 2 Turkse en 2 Marokkaanse ouders. Zij geven aan dat het omschrijven van het kind in een paar woorden lastig is, en dat dit een subjectieve beoordeling is. Een ouder geeft aan dat open vragen lastiger zijn om te beantwoorden, omdat je hierbij meer moet nadenken.

De interviewers hebben ook aan alle ouders gevraagd wat zij dachten dat met deze vraag bedoeld werd. Veel ouders geven aan dat zij dachten dat met deze vraag een goed beeld van het (karakter van) het kind geschetst kan worden. Enkele ouders geven ook aan dat een negatieve beschrijving een duidelijk signaal afgeeft aan de jeugdarts.

Vraag 28: Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?

Tien van de 50 ouders hebben een opmerkingen gemaakt bij de vraag “Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?”.

Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt dat de signaleringlijst meer aandacht moet geven aan de onderwerpen motoriek en het slapen van het kind. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat het onderwerp “omgaan met het (sociaal-emotioneel) gedrag van het kind” ontbreekt bij de antwoordmogelijkheden. Twee ouders (1 Nederlands hoog opgeleid en 1 Nederlands middelbaar opgeleid) vinden dat in de signaleringslijst meer vragen over het functioneren van het kind op school opgenomen kan worden. Een ouder (Nederlands hoog opgeleid) heeft de voorkeur dat de antwoordcategorieën: “positie in het gezin/omgeving” wordt toegevoegd.

Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder kruist drie vakjes aan, maar vindt de vraag te breed om op het formulier toe te lichten. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat het onderwerp “gezinssituatie” toegevoegd kan worden. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat bij “voeding” ook “gewicht” toegevoegd kan worden.

Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt de “ja” en “nee” hokjes lastig om in te vullen. Een (Nederlands hoog opgeleide) leest de antwoorden van boven naar beneden in plaats van links naar recht, hierdoor is de antwoordcategorie “anders namelijk...” niet de laatste antwoordmogelijkheid is. Deze ouder geeft ook aan dat sommige onderwerpen al aan bod zijn gekomen in de signaleringlijst, waardoor deze overbodig zijn bij vraag 28.

4.2.3 *Algemene vragen over de signaleringslijst*

Nadat de ouder de signaleringslijst hardop nadenkend heeft ingevuld, zijn enkele algemene vragen over de signaleringslijst gesteld aan de ouder. Aan ouders is gevraagd om de signaleringslijst te beoordelden op onder andere op lengte, moeilijkheid van invullen, wel of niet passend bij de leeftijd van het kind, en of alle problemen/zorgen aan bod komen in de signaleringslijst.

Vraag 1: Wat vindt u van de lengte van de signaleringslijst?

De meeste ouders (45/50) vinden de lengte van de signaleringslijst goed. Enkele ouders (3/50) vindt de signaleringslijst (iets) te lang, dit betreft 2 Nederlandse

ouders met hoge opleiding en 1 Marokkaanse ouder. Een (Marokkaanse) ouder vindt de signaleringslijst te kort en heeft het gevoel dat sommige onderwerpen ontbreken, een (Marokkaanse) ouder vindt de signaleringslijst “redelijk te doen”.

Vraag 2: Hoe moeilijk vindt u het om deze signaleringslijst in te vullen?

De meeste ouders vinden het niet moeilijk/niet makkelijk of makkelijk om de signaleringslijst in te vullen. Drie van de 50 ouders (twee Turkse, 1 Nederlands hoogopgeleid) vindt het (beetje) moeilijk om de signaleringslijst in te vullen, van deze ouders geeft 1 ouder aan (Nederlands hoogopgeleid) dat het invullen van de signaleringslijst veel meer tijd in beslag neemt als een kind onder behandeling is.

Vraag 3: Waren er bepaalde vragen die u moeilijk/lastig vond om te begrijpen?

Een kleine meerderheid van de ouders (33/50) heeft aangegeven dat geen enkele vraag moeilijk of lastig te begrijpen is. Zeventien ouders vinden enkele vragen moeilijk of lastig te begrijpen (5 Nederlands hoog opgeleid, 3 Nederlands middelbaar opgeleid, 6 Turks, 3 Marokkaans). Een deel van deze ouders vindt dat sommige gebruikte woorden (zoals “opvoeding”, “makkelijk”, “ingrijpende gebeurtenis”, “tevreden”, “behoefte”) lastig te begrijpen zijn, onder andere omdat deze woorden breed geïnterpreteerd kunnen worden. Een Turkse ouder geeft aan dat wanneer een opsomming van woorden in de vraag zijn opgenomen (bijvoorbeeld vraag 2 “ingrijpende gebeurtenissen”) of wanneer meerdere dingen ingevuld moeten worden (bijvoorbeeld vraag 1 “onder behandeling geweest” of vraag 19 “activiteiten buitenshuis”), de vraag lastig is om in te vullen. Een ouder (Nederlands hoog opgeleid) vindt bij de signaleringslijst 10-11 jaar de “recall” periode van 5 jaar te lang. Een ouder (Nederlands middelbaar opgeleid) vindt de open vragen moeilijk om in te vullen.

Vraag 4: Waren er bepaalde antwoorden/antwoordcategorieën die u moeilijk vond?

Een kleine meerderheid van de ouders (30/50) heeft aangegeven dat geen enkele antwoord/antwoordcategorie moeilijk is om in te vullen. Zeventien ouders beoordelen enkele antwoorden/antwoordcategorieën als moeilijk (5 Nederlands hoog opgeleid, 2 Nederlands middelbaar opgeleid, 5 Turks, 5 Marokkaans). Een (Turkse) ouder geeft aan dat zij moeite heeft met de antwoordcategorieën bij de vragen: 1 (“onder behandeling geweest”), 19 (“activiteiten buitenshuis”), en 22 t/m 25 (“stellingen”).

Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder kruist bij vraag 1 (“onder behandeling geweest”) alleen “ja” of “nee” aan, en geeft geen aanvullende informatie bij de open velden (“bij welke hulpverlener” en “waarvoor”). Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt de antwoordcategorieën bij vraag 4 (“regelmatig klachten”) moeilijk om in te vullen.

Twee (Turkse) ouders vinden de antwoordcategorieën bij de vragen 8 (“slapen”), 9 (“uitgerust zijn”) en 10 (“eten”) moeilijk. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder prefereert de vragen 8 (“slapen”), 9 (“uitgerust zijn”) en 10 (“eten”) te beantwoorden met een getallen schaal in plaats van de antwoordcategorieën

“Altijd/vaak/soms/nooit”. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat de antwoordcategorieën bij vraag 10 (“eten”) niet goed aansluiten bij de vraag.

Een Turkse ouder geeft aan dat bij vraag 11 (“broekplassen”) en 12 (“bedplassen”) de antwoordcategorie “(bijna) nooit” beter opgesplitst kan worden in “bijna nooit” en “nooit”. Twee (Marokkaanse) ouders vinden de antwoordcategorieën bij vraag 11 (“broekplassen”) en 12 (“bedplassen”) subjectief.

Twee ouders (1 Turks, 1 Marokkaans) geven aan dat het verschil tussen de antwoordcategorieën bij de vragen 22 t/m 24 (“stellingen”) “beetje eens” en “beetje oneens” onduidelijk is. Een (Nederlands hoog opgeleide) ouder vindt de open vragen lastiger om in te vullen. Dezelfde ouder en een andere (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft dit ook aan bij vraag 22 t/m 25 (“stellingen”). Een (Marokkaanse) ouder vindt het is lastig om bij sommige vragen objectief te antwoorden. Een (Marokkaanse) ouder geeft aan dat men bij sommige vragen iets langer moet nadenken over het antwoord.

Vraag 5: Zijn er onderwerpen en/of situaties met betrekking tot uw kind waarover geen vragen zijn gesteld in de signaleringslijst?

Een kleine meerderheid van de ouders (30/50) heeft aangegeven dat alle thema's zijn opgenomen in de signaleringslijst. Twintig ouders geeft aan dat enkele thema's ontbreken in de signaleringslijst. Dit betreft 11 Nederlands hoog opgeleide, 2 Nederlands middelbaar opgeleide, 1 Nederlands laag opgeleide, 3 Turkse en 3 Marokkaanse ouders. In de signaleringslijst voor 5-6 jarigen ontbreken de volgende thema's: het zien/gezichtsvermogen van het kind, vragen over opvoeding, voeding, vorderingen op school, het behalen van groep 3, motoriek en bewegen, de thuissituatie, sociale aspecten, aandacht krijgen, het lichaam, hoogbegaafd zijn, het gedrag van het eigen kind tegenover andere kinderen. De onderwerpen “opvoeding”, “vorderingen school” en “sociale aspecten” zijn door twee ouders genoemd.

In de signaleringslijst voor 10-11 jarigen ontbreken de volgende thema's volgens enkele ouders: puberteit en fysieke ontwikkeling, alcohol, roken, omgang met broers/zussen/leeftijdsgenoten, sociale contacten, prestaties op school, extra hulp bij rekenen en taal op school, pesten op school, dyslexie, de thuissituatie, emotionele ontwikkeling, psychische klachten. De onderwerpen “prestaties op school” (5x), “puberteit” (3x), en “omgang met broers/zussen/leeftijdsgenoten” (3x) worden door meer dan 1 ouder genoemd.

Vraag 6: Zijn er vragen gesteld die niet passen bij de leeftijd van uw kind op dit moment?

Veertien van de 50 ouders (7 Nederlands hoog opgeleid, 4 Nederlands middelbaar opgeleid, 2 Turks, 1 Marokkaans) geven aan dat sommige vragen in de signaleringslijst niet passen bij de leeftijd van het kind. In de signaleringslijst voor 5-6 jarigen heeft dit betrekking op vraag 18 (“zwemdiploma A”) en 19 (“activiteiten buitenshuis”). Een (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt de vraag over het zwemdiploma niet passend bij de leeftijd, omdat de meeste kinderen die bijna 7 worden al kunnen zwemmen. Een andere (Nederlands hoog opgeleide) ouder geeft aan dat nog niet ieder kind op deze leeftijd op zwemles gaat. Twee ouders vinden de vraag over activiteiten buitenshuis niet passend bij de leeftijd van het kind, omdat “kinderen van 5-6 jaar nog niet veel buitenshuis doen” (Nederlands hoog opgeleide ouder), en omdat “sporten pas voor de leeftijd vanaf 6 jaar is” (Turkse ouder).

In de signaleringslijst voor 10-11 jarigen betreft dit vraag 11 (“bedplassen”), 17 (“tanden poetsen”) en 18 (“zwemdiploma A”). Zes ouders vinden de vraag over bedplassen niet bij de leeftijd passen (3 Nederlands hoog opgeleide ouders, 1 Nederlands middelbaar opgeleide ouder, 2 Turkse ouders). Vraag 17 (“napoetsen”) wordt door 1 ouder (Nederlands hoog opgeleid) beoordeeld als niet passend bij de leeftijd omdat napoetsen niet meer gebeurt op deze leeftijd. Bij vraag 18

(“zwemdiploma A”) geven 2 ouders (1 Nederlands hoog opgeleid en 1 Nederlands middelbaar opgeleid) aan dat veel kinderen op deze leeftijd al diploma B hebben, 1 (Nederlands middelbaar opgeleide) ouder vindt deze vraag “overbodig”.

Vraag 7: Wat vindt u van de instructie bovenaan de signaleringslijst?

De instructie is voor 34/50 ouders duidelijk en begrijpelijk. Diverse ouders beoordelen de instructie als “kort en krachtig”. Drie ouders hebben deze vraag niet beantwoord.

Dertien ouders hebben een opmerking gemaakt over de instructie van de signaleringslijst. Dit betreft 5 Nederlands hoog opgeleide, 1 Nederlands middelbaar opgeleide, 6 Turkse en 1 Marokkaanse ouders. De volgende opmerkingen zijn gemaakt over de instructie:

- De instructie is best lang, waardoor sommige ouders de instructie niet lezen, omdat ze meteen willen beginnen met het invullen van de signaleringslijst (2 Nederlands hoog opgeleide ouder). Een van deze ouders geeft de suggestie om aan het einde van de signaleringslijst nog een korte toelichting te geven, om uit te leggen wat er gebeurt met antwoorden op de vragen in het gesprek;
- De instructie kan taal-technisch beter. Een suggestie: de zin “de antwoorden die u geeft, worden tijdens het gesprek met jeugdarts of jeugdverpleegkundige besproken” veranderen in “Tijdens het gezondheidsonderzoek van uw kind kunt u vragen stellen en opmerkingen bespreken” (1 Nederlands hoog opgeleide ouder);
- De instructie is te zakelijk. De signaleringslijst is het eerste contact tussen een jeugdarts en de ouder. Het is prettiger als de instructie wat persoonlijker is waardoor het vertrouwen wekt. Suggestie om de volgende zin toe te voegen: “mocht het niet lukken om sommige vragen te beantwoorden, dan is dat niet erg, deze kunnen dan besproken worden tijdens het onderzoek van uw zoon of dochter” (1 Nederlands hoog opgeleide ouder);
- De instructie is lastig, dit komt door de zinsopbouw (2 Turkse ouders);
- Lange zinnen in de instructie waardoor het onprettig leest (1 Turkse ouder);
- Twee Turkse ouders geven aan dat zij de instructie niet begrijpen;
- Het doel van de signaleringslijst ontbreekt of is onduidelijk (2 Nederlands hoog opgeleide, 1 Nederlands middelbaar opgeleide, 1 Turkse en 1 Marokkaanse ouder).

Vraag 8: Hoe vindt u de signaleringslijst er uit zien?

De opmaak/het uiterlijk van de signaleringslijst is door de meeste ouders (39/50) positief beoordeeld. De meeste ouders beoordelen de opmaak van de signaleringslijst als duidelijk, overzichtelijk en voldoende schrijfruimte.

Tien ouders hebben opmerkingen gemaakt over de opmaak van de signaleringslijst. Dit betreft 2 Nederlands hoog opgeleide, 2 Nederlands middelbaar opgeleide, en 2 Turkse ouders. Vijf ouders (1 Turkse, 2 Nederlands hoog opgeleide en 2 Nederlandse middelbaar opgeleide) vinden dat bij enkele vragen te weinig ruimte is om een schriftelijke toelichting te geven. Specifiek wordt vraag 1 (“onder behandeling”) genoemd. Twee (Turkse) ouders vinden dat er te weinig witruimte tussen de vragen is opgenomen, waardoor de vragen dicht op elkaar staan. Een (Turkse) ouder geeft aan dat de volgorde van de vragen onlogisch is opgebouwd. Deze ouder prefereert dat de vragen over de gezondheid van het kind bij elkaar geplaatst worden, gevold door de vragen over de gezinssamenstelling. Een (Marokkaanse) ouder heeft de voorkeur dat vraag 3 (“ziekenhuisopname”) verderop in de signaleringslijst wordt gesteld. Een (Turkse) ouder geeft aan dat een logo van

TNO of de GGD de signaleringlijst professioneler eruit laat zien, een (Turkse) ouder vindt dat de titel van de signaleringlijst iets groter weergegeven mag worden.

Vraag 9: 'Wat vindt u ervan dat de Jeugdgezondheidszorg van de GGD u vraagt om vooraf aan de afspraak bij de GGD een signaleringslijst in te vullen over uw kind?.' Nadat het interview heeft plaatsgevonden, hebben alle 50 ouders/verzorgers met wie een interview is gehouden een e-mail ontvangen met het verzoek antwoord te geven op een aanvullende vraag, namelijk "Wat vindt u ervan dat de Jeugdgezondheidszorg van de GGD u vraagt om vooraf aan de afspraak bij de GGD een signaleringslijst in te vullen over uw kind? Geef een toelichting op uw antwoord" Eenentwintig ouders/verzorgers hebben de vraag beantwoord (respons 42%). Op een 5 puntsschaal (1 helemaal niet goed – 5 heel erg goed) hebben ouders een gemiddeld waardering gegeven van 4.05 (SD = 0.86). Verschillende ouders geven het antwoord "De signaleringslijst geeft aan waar het gesprek over zal gaan en je kan je voorbereiden op het gesprek met de jeugdarts." Enkele ouders maken de volgende opmerkingen "Het gevaar van een signaleringslijst is daarentegen dat de arts de ouders niet over alle vragen bevraagt, omdat de ouders al schriftelijke antwoorden hebben gegeven." "Ik vond het goed dat ze vooraf de antwoorden doornamen. Het opsturen lijkt me niet verstandig, als het kwijtraakt in de post of bij verkeerde mensen terecht komt." Bijlage K geeft een overzicht van alle antwoorden die ouders hebben gegeven.

4.3 Resultaten - interviews JGZ-medewerkers

Met een aantal JGZ-medewerkers van GGD Den Haag die gebruik hebben gemaakt van de standaard signaleringslijst zijn focusgroep interviews gehouden gericht op de bruikbaarheid van de signaleringslijst. In deze interviews zijn de volgende onderdelen aan bod gekomen:

- Moeilijke vragen in de signaleringslijst, lengte en opmaak van de signaleringslijst;
- Gebruik van de signaleringslijst tijdens het PGO;
- Verbeterpunten.

4.3.1 Onderzoekspopulatie

Twee focusgroep interviews zijn afgenomen met jeugdartsen en -verpleegkundigen die hebben meegewerkt aan de dataverzameling: één interview met vijf JGZ-medewerkers (drie artsen en twee verpleegkundigen) en één interview met vier JGZ-medewerkers (één arts en drie verpleegkundigen). Beide interviews hebben plaatsgevonden op een CJG locatie in Den Haag.

4.3.2 Lengte / opmaak / moeilijke vragen

1 Wat vindt u van de lengte van de signaleringslijst?

De JGZ-medewerkers geven aan dat de standaard signaleringslijst lang is. De JGZ-medewerkers vinden het in het algemeen een hele klus voor de ouder om de signaleringslijst helemaal in te vullen. Het beantwoorden van vier pagina's met vragen vergt veel concentratie van ouders. Wanneer de ouder de signaleringslijst niet heeft ingevuld, vindt het PGO (en het gesprek met de ouder) plaats zonder gebruik te maken van de signaleringslijst. De JGZ-medewerkers die het PGO voor de 10-11 jarigen uitvoeren hebben de voorkeur voor een iets compactere en overzichtelijkere signaleringslijst. Deze JGZ-medewerkers moesten wennen om met

deze langere signaleringslijst te werken, de bestaande signaleringslijsten die zij gebruiken bij dit PGO beslaan slechts een half A4-tje.

De inhoud (thema's die opgenomen zijn) van de signaleringslijst voor de 5-6 jarigen komt grotendeels overeen met de signaleringslijst die GGD Den Haag al gebruikt. Volgens de JGZ-medewerkers zijn de standaard vraagstellingen makkelijker om te beantwoorden dan de bestaande vragen die GGD Den Haag nu gebruikt.

2 Hoe volledig vullen ouders de signaleringslijst in?

Volgens de JGZ-medewerkers zijn de signaleringslijsten over het algemeen volledig ingevuld. Vraag 4 ("Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?") wordt wel eens overgeslagen, omdat de antwoordoptie "nee" mist bij deze vraag.

3 Vinden ouders het moeilijk om deze signaleringslijst in te vullen?

Volgens de JGZ-medewerkers vinden sommige ouders het moeilijk om de signaleringslijst in te vullen.

4 Zijn er bepaalde vragen die ouders moeilijk/lastig vinden om te begrijpen?

Volgens de JGZ-medewerkers zijn de vragen met betrekking tot tandenpoetsen in de signaleringslijst voor 5-6 jarigen onduidelijk. Ze vragen zich af wat het doel is van deze vragen en of niet volstaan kan worden met vraag 14 ("Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?"). Tijdens het PGO kan de JGZ-medewerker mondeling verder ingaan op het onderwerp mondgezondheid.

De JGZ-medewerkers geven aan dat ouders de vragen met betrekking tot slapen ("Bent u tevreden over het slapen van uw kind" en "Is uw kind 's morgens goed uitgerust?") lastig vinden om in te vullen. Ouders vinden het moeilijk om een verband te leggen tussen moeilijk uit bed kunnen komen en vermoeidheid. De JGZ-medewerkers stellen voor om de vraag "Is uw kind 's morgens uitgerust" te vervangen door de vraag "Wordt het kind uit zichzelf wakker of maakt de ouder het kind wakker?" Vervolgens kan in het gesprek met de JGZ-medewerker tijdens het PGO dit onderwerp verder bevraagd worden.

Volgens de JGZ-medewerkers vinden ouders vraag 21 ("Heeft uw kind en/of iemand uit het gezin een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt?") moeilijk om te beantwoorden: wat is "ingrijpend"? Deze vraag kan voor ouders op papier confronterend overkomen. Het stellen van een vraag over ingrijpende gebeurtenissen in de signaleringslijst kan er toe leiden dat ouders met een negatieve houding naar het PGO komen. Dit kan nog eens versterkt worden door de vragen van de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ). De JGZ-medewerkers hebben de voorkeur om deze vraag niet op te nemen in de signaleringslijst. Deze vraag kan beter tijdens het PGO mondeling gevraagd worden aan de ouder. De JGZ-medewerkers stellen voor om "ingrijpende gebeurtenissen" als onderwerp op te nemen bij vraag 28 ("Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken?").

De JGZ-medewerkers hebben de indruk dat vraag 25 ("Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk.") niet altijd goed wordt ingevuld; de JGZ-medewerkers geven aan dat ouders vinden dat "moeite hebben met opvoeden" hoort bij het ouderschap. Sommige onderwerpen die genoemd worden bij vraag 28 ("Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken?") komen al eerder in de signaleringslijst aan bod (bijvoorbeeld opvoeden en slaapgedrag). Dit kan voor de ouder verwarrend veroorzaken, omdat zij al eerder vragen over deze onderwerpen hebben beantwoord.

5 *Waren er bepaalde antwoorden/antwoordcategorieën die ouders moeilijk en/of onduidelijk vinden?*

Volgens de JGZ-medewerkers zijn vragen die beantwoord kunnen worden met de antwoordcategorieën nooit/soms/vaak/altijd (bijvoorbeeld bij de vragen “Is uw kind ‘s morgens goed uitgerust?” en “Plast uw kind overdag in de broek?”) lastig om in te vullen. Dichotome antwoordcategorieën (bijvoorbeeld ja/nee) zijn makkelijker voor een ouder om in te vullen. Eventueel kan in de signaleringslijst om een toelichting worden gevraagd.

De JGZ-medewerkers geven aan dat bij vraag 4 (“Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?”) een antwoordcategorie ontbreekt, namelijk “Nee, geen klachten”.

6 *Zijn er nog problemen van het kind of zorgen van de ouder die niet worden nagevraagd in de signaleringslijst?*

Volgens de JGZ-medewerkers ontbreken enkele onderwerpen in de signaleringslijst:

- Karakter van het kind (zorgen over koppigheid, snel huilen, driftig) bij 5-6 jarigen;
- Heeft het kind de laatste inenting gehad (9-jarigen prik) bij 10-11 jarigen;
- Puberteitsontwikkeling en omgaan met seksualiteit bij 10-11 jarigen. De JGZ-medewerkers geven aan dat het belangrijk is om dit bespreekbaar te maken in het gezin. Bij 5-6 jarigen kan hierbij gedacht worden aan rollenpatronen binnen het gezin;
- Problemen met poepen en/of obstipatie;
- Hebben ouders nog vragen die zij willen bespreken in afwezigheid van hun kind?;
- Vragen over het voorkomen van hartproblemen in de familie bij (over)gewicht.

7 *Herkent u de problemen die in de signaleringslijst naar voren komen?*

De JGZ-medewerkers geven aan dat de problemen herkenbaar zijn.

8 *Worden er vragen gesteld die niet passen bij de leeftijd van het kind?*

In de signaleringslijst voor 5-6 jarigen is gevraagd naar zwemdiploma A. Niet alle JGZ-medewerkers vinden deze vraag relevant voor deze leeftijdscategorie. De JGZ-medewerkers geven aan 5-6 jarigen vaak nog niet nog schoolzwemmen hebben en dat deze antwoordmogelijkheid daarom verwijderd kan worden bij de antwoordmogelijkheden.

9 *Wat vindt u van de instructie bovenaan de signaleringslijst?*

De JGZ-medewerkers hebben de indruk dat deze instructie niet wordt gelezen. Zij vragen zich af of het mogelijk is om “kunnen” tussen te voegen in de tekst: “De antwoorden die u geeft op de vragen *kunnen* tijdens het gesprek met de jeugdarts worden besproken.” Het is namelijk mogelijk dat niet alle vragen aan bod komen tijdens het contactmoment.

De JGZ-medewerkers geven aan dat het belangrijk is dat ouders weten dat zij de signaleringslijst vrijwillig invullen. Ook het doel van de signaleringslijst kan duidelijker worden gesteld in de instructie volgens de JGZ-medewerkers; de signaleringslijst dient als basis van het gesprek tijdens het contactmoment, de ouder kan hierbij aangeven welke problemen er eventueel zijn en de vragen die hij/zij wil bespreken.

10 Wat vindt u van de opmaak van de signaleringslijst?

De JGZ-medewerkers vinden de opmaak van de signaleringslijst overzichtelijk. De volgorde van de vragen komt echter niet overeen met het digitale systeem van GGD Den Haag. De JGZ-medewerkers hebben de voorkeur dat de volgorde van de vragen aansluit bij het digitale systeem. De eerste vragen in de signaleringslijst zijn gericht op medische aspecten van het kind, dit wordt al prettig ervaren door de JGZ-medewerkers.

De JGZ-medewerkers hebben bij een aantal vragen opmerkingen gemaakt over de opmaak:

- Het is niet altijd mogelijk om alle kinderen die in het gezin aanwezig zijn kunnen weergegeven worden bij de antwoordruimte van vraag 7 (te weinig invulmogelijkheden, maximaal 4) ("Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?").
- De JGZ-medewerkers geven het advies om vraag 25 ("Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk") in hetzelfde kader te plaatsen als de vraag over behoefte aan advies over opvoeding van het kind.
- De JGZ-medewerkers adviseren om vraag 27 ("Hoe zou u uw kind omschrijven?") te verplaatsen. Zij verwachten dat deze vraag mogelijk negatieve associaties kan oproepen, omdat de vraag gesteld wordt volgend op een vraag over behoefte aan opvoedadvies.

11 Zijn er vragen opgenomen in de signaleringslijst die waarschijnlijk sociaal wenselijk worden ingevuld door de ouder?

Volgens de JGZ-medewerkers zijn de signaleringslijsten redelijk betrouwbaar ingevuld, zij hebben geen aanwijzingen gekregen dat ouders sociaal wenselijk antwoorden.

De JGZ-medewerkers gaven aan dat vraag 20 ("Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?") standaard met "nee" wordt beantwoord. Ook de vraag over tandenpoetsen kan sociaal wenselijk worden ingevuld.

12 Heeft u nog specifieke opmerkingen over de vragen in de signaleringslijst?

Niet alle ouders vullen vraag 1 ("Is uw kind onder behandeling geweest voor?") compleet in. De JGZ-medewerkers stellen aanvullende vragen wanneer de ouder een onderwerp heeft aangekruist. Als een onderwerp niet is aangekruist, gaat de JGZ-medewerker ervan uit dat het onderwerp niet van toepassing is.

De JGZ-medewerkers adviseren om in de opmaak een scheiding aan te geven tussen vraag 1 ("behandeling", 2 "ongeval" en 3 "opname ziekenhuis" (geschiedenis) en vraag 4 "klachten" en 5 "medicatie gebruik" (huidige situatie). Hierdoor wordt de signaleringslijst overzichtelijker.

De JGZ-medewerkers vragen zich af met welk doel *Vraag 20* ("Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?") is opgenomen in de signaleringslijst. Is deze vraag wellicht opgenomen voor monitordoeleinde?

Volgens de JGZ-medewerkers is vraag 24 (*De stelling "Ons gezin heeft voldoende kennis/vrienden/familie die helpen als het nodig is"*) niet goed geïntroduceerd.

In de huidige werkwijze van de JGZ wordt deze vraag tijdens het PGO gesteld, wanneer de ouder heeft aangegeven dat er problemen zijn in het gezin; ofwel deze vraag wordt niet aan alle ouders gesteld.

De JGZ-medewerkers adviseren om bij *vraag 28* ("Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken?") in de signaleringlijst voor 10-11 jarigen het

onderwerp puberteitsontwikkeling op te nemen. Of om een vraag op te nemen in de signaleringslijst die betrekking heeft op seksuele voorlichting of voorlichting over menstruatie. Daarnaast vinden zij het woord “lichamelijke problemen” onduidelijk?

4.3.3 *Gebruik van de signaleringslijst tijdens het PGO*

13 Op welke wijze gebruikt u deze signaleringslijst tijdens het PGO? (Bespreekt u de signaleringslijst altijd? Bespreekt u alle vragen met de ouder of alleen de vragen waarop mogelijke problemen worden aangegeven?)

De JGZ-medewerkers hanteren elk een eigen werkwijze. De signaleringslijst is ingezet als leidraad en ter ondersteuning van het gesprek tijdens het PGO. Een aantal JGZ-medewerkers voert de antwoorden van te voren in het digitale systeem in (bij voldoende tijd). Sommige JGZ-medewerkers bespreken alle vragen met de ouders. Andere JGZ-medewerkers bespreken alleen de vragen in de signaleringslijst waar mogelijke problemen naar voren komen. Deze JGZ-medewerkers noemen tijdens het PGO de onderwerpen die goed gaan, deze worden dan niet verder uitgebreid besproken.

De signaleringslijst (volgorde van de vragen) komt niet overeen met de gespreksstructuur die nu door de JGZ-medewerkers wordt gehanteerd. De JGZ-medewerkers vinden het lastig om te wennen aan de nieuwe manier van werken. Sommige JGZ-medewerkers merken op dat de signaleringslijst de anamnese niet kan vervangen.

14 Hoeveel tijd heeft u doorgaans nodig voor het bespreken van deze signaleringslijst?

De JGZ-medewerkers geven aan dat het contactmoment 30 minuten duurt; de signaleringslijst komt tijdens het contactmoment aan bod.

15 Hebben ouders door het invullen van de signaleringslijst meer nagedacht over de groei en ontwikkeling van hun kind (en eventuele problemen)?

De JGZ-medewerkers vinden het lastig om aan te geven om ouders door het gebruik van de signaleringslijst meer nagedacht hebben over de groei en ontwikkeling van hun kind.

16 Heeft u ervaring met ouders die negatief reageren op deze signaleringslijst?

De JGZ-medewerkers geven aan dat ouders voornamelijk positief reageren op deze signaleringslijst. Sommige ouders geven vinden enkele vragen in de signaleringslijst privacy gevoelig zijn. Het is de JGZ-medewerkers opgevallen dat Poolse ouders de signaleringslijst vaak niet invullen.

17 Welke invloed heeft de signaleringslijst op de kwaliteit van het PGO?

Volgens de JGZ-medewerkers kan het PGO beter ingericht worden wanneer de signaleringslijst wordt gebruikt. De JGZ-medewerkers geven aan dat door het gebruik van de signaleringslijst er ruimte wordt gecreëerd om aandacht te schenken aan problemen en/of zorgkinderen. Door het invullen van een signaleringslijst voorafgaand aan het PGO heeft de ouder alvast een idee hoe het gesprek gaat verlopen. Het PGO moet goed worden uitgevoerd, ook als men geen gebruik maakt van de signaleringslijst, is de mening van de JGZ-medewerkers.

Soms treedt in de praktijk een discrepantie op tussen de antwoorden die gegeven zijn op de vragen in de signaleringslijst en de antwoorden die de ouder geeft tijdens

het PGO. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de invuller van de signaleringslijst niet altijd dezelfde persoon is als de begeleider van het kind tijdens het PGO. De JGZ-medewerkers willen graag weten wie de signaleringslijst heeft ingevuld, eventueel ook of de signaleringslijst door meerdere personen is ingevuld (en of er hulp is geweest bij het invullen).

4.3.4 *Verbeterpunten*

18 Wat zijn de pluspunten en knelpunten van deze signaleringslijst?

De JGZ-medewerkers uiten hun waardering voor de positieve insteek van de signaleringslijst; volgens de JGZ-medewerkers kunnen ook ouders die moeilijkheden met de taal hebben de signaleringslijst goed invullen.

De JGZ-medewerkers adviseren om in de signaleringslijst eerst te vragen of het kind gezond is, vervolgens kunnen vragen gesteld worden over mogelijke problemen.

De JGZ-medewerkers geven aan dat zij graag het telefoonnummer van de ouder(s) willen weten, omdat dit niet altijd bekend is bij de JGZ organisatie. Daarnaast willen de medewerker ook graag weten wat het opleidingsniveau van de ouder(s) is, zodat een koppeling kan worden gemaakt wanneer sprake is van een leerachterstand bij het kind. Ook het land van herkomst van de ouder(s) levert nuttige informatie op, bijvoorbeeld bij een mogelijke besnijdenis van een dochter. Bovengenoemde gegevens worden nu niet nagevraagd in de signaleringslijst.

19 Heeft u nog suggesties voor een succesvolle verspreiding en implementatie van deze signaleringslijst?

De JGZ-medewerkers geven aan dat voor de dataverzameling van dit onderzoek losse onderdelen zijn samengevoegd, te weten een losse signaleringslijst, de uitnodigingsbrief voor het PGO en eventueel de SDQ. De JGZ-medewerkers prefereren dat alle onderdelen via één systeem samengevoegd worden, hiermee kan het aantal handelingen voor de JGZ-medewerker beperkt worden.

5 Aanpassingen in de standaard signaleringslijst naar aanleiding van bevindingen in het bruikbaarheidsonderzoek

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van de belangrijkste bevindingen van het bruikbaarheidsonderzoek. Tevens beschrijft dit hoofdstuk op welke wijze de signaleringslijsten uiteindelijk zijn aangepast naar aanleiding van de resultaten van het bruikbaarheidsonderzoek.

De bruikbaarheid van de ontwikkelde signaleringslijsten zijn onderzocht op twee verschillende manieren:

- 1) De antwoorden van de ouders op de signaleringslijsten zijn op kwantitatieve wijze geanalyseerd met als doel te bepalen in hoeverre de signaleringslijst volledig en adequaat wordt ingevuld door de ouders;
- 2) Interviews zijn gehouden met ouders en JGZ-medewerkers om te onderzoeken of ouders de signaleringslijst op adequate wijze invullen, de vragen in de signaleringslijst begrijpen en of ouders en JGZ-medewerkers tevreden zijn met de signaleringslijsten.

5.1 Belangrijkste bevindingen en aanpassingen van de standaard signaleringslijst

De kwantitatieve analyse laat zien dat het merendeel van de ouders van de 5-6 en 10-11 jarigen alle vragen in de signaleringslijst heeft ingevuld, respectievelijk 68% en 71%. Een verschil is gevonden tussen de vier etnische groepen in het beantwoorden van de signaleringslijst, vooral de Nederlandse ouders vullen de standaard signaleringslijst in zijn geheel in. De signaleringslijsten worden het minst volledig ingevuld door Turkse ouders van 5-6 jarigen en Marokkaanse ouders van 10-11 jarigen (resp. 58% en 59% vult de vragenlijst volledig in). Binnen de groep Nederlandse ouders vullen vooral de hoog opgeleide ouders de signaleringslijst in zijn geheel in (ouders van 5-6 en 10-11 jarigen resp. 93% en 88%). Het verschil met Nederlandse laag opgeleide ouders is groot (resp. 58% en 68% vult volledig in). Enkele vragen in de signaleringslijst is door een relatief groot aantal ouders (>19% van alle ouders) niet ingevuld. Dit zijn vraag 1 (behandeling), vraag 4 (klachten), vraag 7 (andere gezinsleden) en vraag 19 (activiteiten buitenshuis). Bij vraag 4 en 7 is het mogelijk om de vraag over te slaan, omdat een niet van toepassing categorie ontbreekt. Verder beantwoorden sommige ouders (13-14%) vraag 27 (omschrijving van het kind) niet. Twee vragen in de signaleringslijst zijn opgesplitst in sub-vragen (vraag 1 “behandeling” en vraag 19 “activiteiten buitenshuis”). Voor één van deze vragen (vraag 19) is een verschil gevonden tussen de vier etnische groepen bij de leeftijdsgroep 5-6 jarigen. Ouders van Surinaamse/Antilliaanse afkomst slaan deze vraag het vaakst in het geheel over (13%), gevolgd door de Turkse (11%), Marokkaanse (7%) en Nederlandse ouders (3%). Ook bij het invullen van een open vraag (vraag 27 “omschrijving van het kind”) is een verschil gevonden tussen de vier etnische groepen bij beide leeftijdsgroepen. Deze open vraag is het vaakst niet ingevuld door de ouders van kinderen in de leeftijd van 5-6 en 10-11 jarigen van Turkse (resp. 25 en 21%) en Marokkaanse afkomst (resp 16 en 23%), gevolgd door ouders van Surinaamse/Antilliaanse afkomst (resp. 13 en 9%) en Nederlandse afkomst (resp. 6 en 7%).

De interviews met ouders laten zien dat zij in het algemeen tevreden zijn over de standaard signaleringslijst. Ze zijn tevreden over de duidelijkheid, begrijpelijkheid, lengte en opmaak. Sommige vragen zijn niet goed geïnterpreteerd door de ouders, namelijk vraag 5 (medicijn gebruik), vraag 14 (10-11 jarigen, dragen beide ouders een bril), en vraag 14 (5-6 jarigen tandenpoetsen). Enkele ouders geven aan dat er vragen ontbreken over schoolprestaties, gedrag van het kind (psychosociale ontwikkeling en omgang met broers/ zussen/ leeftijdsgenoten) en puberteit (alleen bij 10-11 jarigen). Enkele ouders geven aan het moeilijk te vinden om een vraag te beantwoorden door middel van een antwoordschaal zoals de schaal Mee eens/beetje mee eens/Beetje mee oneens/Mee oneens. Er zijn geen verschillen aangetoond tussen Nederlandse en allochtone ouders wat betreft het oordeel over de instructie, opmaak, lengte en relevante gezondheidsthema's.

Uit de interviews met de JGZ-medewerker blijkt dat de signaleringslijst goed bruikbaar is tijdens het PGO. De signaleringslijst is ingezet als gespreksleidraad. De JGZ-medewerkers hanteren elk een eigen werkwijze met betrekking tot het gesprek met de ouder/kind. Sommige medewerkers bespreken alle vragen, andere medewerkers bespreken alleen de vragen in de signaleringslijst waar mogelijke problemen naar voren kwamen. De medewerkers geven aan dat door het gebruik van de vragenlijst tijd wordt bespaard en meer aandacht kan worden geschonken aan problemen en/of zorgkinderen. In het algemeen zijn JGZ-medewerkers tevreden over de standaard signaleringslijst wat betreft begrijpelijkheid en opmaak. Sommige JGZ-medewerkers vinden de signaleringslijst echter (te) lang. Daarnaast geven enkele JGZ-medewerkers aan dat er vragen ontbreken over puberteit (alleen bij 10-11 jarigen), inenting en broekpoepen/obstipatie. Ook wordt een vraag gemist of ouders zelf nog vragen hebben die ze willen bespreken in afwezigheid van hun kind. De medewerkers geven, zoals ook enkele ouders, aan dat vragen met antwoordcategorieën als nooit/soms/vaak/altijd in het algemeen moeilijk gevonden worden door ouders om in te vullen.

Alle bevindingen van het bruikbaarheidsonderzoek zijn besproken in de expertgroep. Vervolgens zijn enkele vragen in de signaleringlijst aangepast. De belangrijkste bevindingen van het bruikbaarheidsonderzoek worden per vraag kort beschreven, gevolgd door een beschrijving van de aanpassing van de vraag. De definitieve standaard signaleringlijsten voor de reguliere werkwijze en triage werkwijze zijn weergegeven in Bijlagen L, M, N en O.

Vraag 1 (behandeling)

Vraag 1 (behandeling) bestaat uit acht sub-vragen. Bij elke sub-vraag is een ja of nee antwoord vereist. Vervolgens kan de ouder bij elke sub-vraag meerdere toelichtingen geven met behulp van open velden (zie ook Bijlage D en E). De kwantitatieve analyse laat zien dat bij vraag 1 één of meer sub-vragen (ie ja/nee antwoorden) door een groot aantal ouders niet is ingevuld. Echter het aantal ouders dat alle sub-vragen niet invult is klein. Het komt vaak voor dat een ouder geen toelichting geeft, ondanks dat hij/zij wel de sub-vraag met "ja" heeft beantwoord. De opmerkingen door ouders gemaakt tijdens de interviews over vraag 1 (behandeling) zijn erg uiteenlopend en bieden geen eenduidige verklaring waarom deze vraag niet goed is ingevuld. Zo geven enkele ouders aan dat ze het moeilijk vinden om deze vraag te beantwoorden omdat meerdere dingen tegelijk ingevuld moeten worden. Verder blijkt uit de interviews met de ouders dat het bij deze vraag onduidelijk is of het gaat om een eenmalig bezoek of om controle afspraken bij een huisarts of specialist. De JGZ-medewerkers merken ook op dat een groot aantal

ouders niet alle sub-vragen bij vraag 1 invult. De JGZ-medewerkers stellen aanvullende vragen wanneer een ouder bij een sub-vraag “ja” heeft beantwoord. Als een sub-vraag niet is ingevuld, gaat de JGZ-medewerker ervan uit dat het onderwerp niet van toepassing is.

Aanpassing vraag 1

Een groot aantal ouders beantwoordt één of meer sub-vragen niet, echter het aantal ouders dat alle sub-vragen niet beantwoordt is klein. Dit gegeven maakt het aannemelijk dat de meeste ouders alleen de sub-vragen beantwoorden die van toepassing zijn voor hem of haar.

In de expertgroep is besloten om de ja/nee hokjes te vervangen door één hokje voor de sub-vraag. Ouders kunnen dan de onderwerpen aanvinken die van toepassing zijn. Een antwoordcategorie “geen behandeling” is toegevoegd, dit maakt het mogelijk voor JGZ-medewerkers om te controleren of de gehele vraag door een ouder is overgeslagen. De vragen (openvelden) “waarvoor is het kind onder behandeling” en “bij welke hulpverlener is het kind onder behandeling” zijn weggelaten bij de reguliere PGO organisaties. Deze aanvullende informatie is bij de triage organisaties van belang, om te bepalen of een kind opgeroepen moet worden voor nader onderzoek. In de vraag is behalve behandeling ook het woord controle toegevoegd (bij zowel triage als reguliere JGZ signaleringslijsten), om meer duidelijkheid te geven dat het gaat om zowel behandeling als controle afspraken (zie ook Bijlagen L t/m O).

Vraag 4 (klachten) en 7 (overige gezinsleden)

De kwantitatieve analyse laat zien dat een groot aantal ouders vraag 4 (klachten) en vraag 7 (andere gezinsleden) niet invullen. Een mogelijke verklaring is dat ouders niet konden aangeven dat het kind geen klachten heeft en dat geen andere kinderen in het gezin wonen. Ook de resultaten van de interviews met ouders en JGZ-medewerkers ondersteunen het feit dat een niet van toepassing categorie ontbreekt.

Aanpassing vraag 4

De expertgroep heeft besloten om de opmaak van de vraag 4 gelijk te trekken met de opmaak van vraag 28 (vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het onderzoek). Eerst wordt een algemene vraag gesteld “Heeft uw kind regelmatig klachten” waarbij de ouder ja/nee kan antwoorden. Vervolgens kan de ouder het onderwerp van de klachten aanvinken. Met deze vraagconstructie is de antwoordcategorie “geen klachten” overbodig.

In de expertgroep is afgesproken dat de vaak voorkomende klachten eerst worden weergegeven (prevalentie is bepaald op basis van de gegevens van het bruikbaarheidsonderzoek). Ook is besloten om de formulering “last van klachten” te vereenvoudigen tot “Heeft uw kind regelmatig klachten?” (zie ook Bijlagen L en M).

Vraag 7 (overige gezinsleden)

De kwantitatieve analyse liet zien dat een groot aantal ouders vraag 7 (andere gezinsleden) niet invult. Een verklaring kan zijn dat ouders bij deze vraag niet konden aangeven dat geen andere kinderen in het gezin wonen. Ook de resultaten van de interviews met ouders en JGZ-medewerkers ondersteunen het feit dat een niet van toepassing categorie ontbreekt. Verder lieten de resultaten van de interviews met de ouders zien dat de vraag “welke kinderen wonen in het gezin” in tegenspraak is met de toelichting “woont niet thuis”.

Aanpassing vraag 7 (overige gezinsleden)

De expertgroep heeft besloten om de opmaak van de vraag gelijk te trekken met de opmaak van vraag 28 (vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het onderzoek). Eerst wordt een algemene vraag gesteld “Zijn er nog andere kinderen in het gezin” waarbij de ouder ja/nee kan antwoorden. Vervolgens kan de ouder aangeven welke kinderen nog meer in het gezin zijn. Met deze vraagconstructie is de antwoordcategorie “geen klachten” overbodig.

De leden van de expertgroep vinden het belangrijk om te weten met welke andere kinderen het kind opgroeit, dus ook kinderen die niet (meer) thuis wonen. De vraag “wonen er nog andere kinderen in het gezin” is daarom vervangen door “Zijn er nog andere kinderen in het gezin” (zie ook Bijlagen L en M).

Vraag 5 (gebruik van medicijnen)

De kwantitatieve analyse laat zien dat het merendeel van de ouders vraag 5 (medicijngebruik) beantwoord. Echter, de resultaten van de interviews laten zien dat het merendeel van de ouders vraag 5 (gebruikt uw kind medicijnen) niet juist interpreteert. Het was de bedoeling dat alle medicatie, dus ook vrij verkrijgbare middelen bij deze vraag ingevuld werden. Echter, het merendeel van de ouder beschouwt de vrij verkrijgbare pijnstiller Paracetamol niet als medicatie.

Aanpassing vraag 5

De volgende woorden zijn in vraag 5 toegevoegd: “met of zonder recept”, om het doel van de vraag duidelijker te maken (zie ook Bijlagen L en M).

Vraag 14 (10-11 jaar, dragen beide ouders een bril)

De resultaten van de interviews laten zien dat enkele ouders vraag 14 (10-11 jaar, dragen beide ouders een bril) niet op de juiste wijze beantwoorden. Deze ouders lezen over het woord “beide ouders” heen en interpreteren de vraag als één van beide ouders. De kwantitatieve analyse laat zien dat het merendeel van de ouders deze vraag invult.

Aanpassing vraag 14

De vraag is opgesplitst in twee vragen “draagt de moeder een bril” en “draagt de vader een bril” (zie ook Bijlagen M en O).

Vraag 14 (5-6 jaar, tandenpoetsen)

Conform het Fluoride advies van het Ivoren Kruis moet twee keer per dag de tanden van het kind gepoetst worden, tot ca. de leeftijd van 10 jaar moet de ouder één keer per dag de tanden poetsen of na-poetsen. Om dit te meten, heeft de monitor Jeugdgezondheid drie vragen opgenomen namelijk, poetsen door kind, poetsen door ouder en na-poetsen door de ouder. Dit resulteert echter in (te) veel vragen over tandenpoetsen in de standaard signaleringslijst. Daarom is in eerste instantie gekozen voor de volgende twee vragen. Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst? Hoe vaak poetst de ouder/verzorger de tanden van uw kind? Echter, de helft van ouders (vooral de Marokkaanse ouders) hebben de vraag “Hoe vaak worden de tanden van uw kind gepoetst?” niet goed begrepen. Ouders interpreteren deze vraag als poetsen door de ouder, en poetsen door het kind wordt daarbij niet meegenomen.

Aanpassing vraag 14

In verband met de lengte van de standaardsignaleringslijst heeft de expertgroep de voorkeur dat maximaal twee vragen over tandenpoetsen worden opgenomen in de

standaard signaleringslijst. Echter, zoals hierboven weergegeven lijkt het erop dat dit onderwerp alleen goed uitgevraagd kan worden met drie vragen (poetsen kind, poetsen ouder, napoetsen ouder). De expertgroep heeft daarom in overleg met een deskundige op het gebied van mondgezondheid (TNO) besloten om een andere vraagconstructie te hanteren. Deze constructie bestaat uit de volgende twee vragen: Op welk moment poetst uw kind zijn/haar tanden zelf? en Op welk moment poetst de ouder /verzorger de tanden van het kind (na)? Bij beide vragen kan men kiezen uit de volgende antwoorden: 's Ochtend/ 's Middags/'s Avonds/ Nooit(zie ook Bijlagen L en M).

Vraag 19 (activiteiten buitenshuis)

Vraag 19 (activiteiten buitenshuis) bestaat uit vier sub-vragen, namelijk sport, muziek, overige clubs/verenigingen en BSO/NSO. De vraagconstructie is vergelijkbaar met vraag 1 (behandeling). Bij elke sub-vraag is een ja of nee antwoord vereist. Vervolgens kan de ouder bij elke sub-vraag een toelichting geven ("welke") met behulp van een open veld (zie ook Bijlage D en E). De kwantitatieve analyse laat zien dat bij vraag 19 één of meer sub-vragen door een groot aantal ouders niet zijn ingevuld, mogelijk omdat een sub-vraag niet van toepassing is,. Echter het aantal ouders dat alle sub-vragen niet invult is klein. Vooral de Nederlandse ouders (in vergelijking met de andere etnische groepen) vullen de sub-vragen van vraag 19 (activiteiten buitenshuis) niet allemaal in, terwijl de Nederlanders het minst vaak de hele vraag (alle sub-vragen) overslaan. De kwantitatieve analyse laat verder zien dat veel ouders geen toelichting hebben gegeven bij de sub-vragen Muziek en BSO/NSO terwijl ze wel de sub-vraag met "ja" hebben beantwoordt. De resultaten van de interviews laten zien dat enkele ouders het lastig vinden om een vraag te beantwoorden wanneer meerdere dingen tegelijk ingevuld moeten worden. Verder geven een groot aantal ouders aan dat ze het lastig vinden om de activiteit van hun kind te categoriseren. Activiteiten als muzikles thuis, dansles, Arabische les, schoolactiviteiten na school kunnen niet goed gecategoriseerd worden.

Aanpassing vraag 19

De sub-vragen van vraag 19 zijn aangepast, alle vragen zijn nu geformuleerd in stellingen (mijn kind gaat naar een sportclub, mijn kind heeft muzikles etc). De sub-vraag "overige clubs/verenigingen" is vervangen door "Mijn kind gaat naar een andere club/vereniging/les". Ter verduidelijking zijn enkele voorbeelden toegevoegd bij deze sub-vraag namelijk scouting en knutselclub. Deze voorbeelden zijn gebaseerd op veel voorkomende antwoorden van ouders op dit openveld. Bij de sub-vraag BSO/NSO is geen verdere toelichting meer nodig (zie ook Bijlagen L en M).

Vraag 27 (omschrijving van het kind)

De kwantitatieve analyse liet zien dat de open vraag 27 (omschrijving van het kind) door sommige ouders niet is beantwoord. Vooral de Turkse en de Marokkaanse ouders slaan deze vraag soms over. De interviews met de ouders laten zien dat het voor sommige ouders onduidelijk is welke en hoeveel tekst ze moeten opschrijven bij deze vraag, andere ouders merken op dat een beschrijving van de doel van de vraag ontbreekt. De analyse van de open velden laat echter zien dat de meeste ouders in een paar steekwoorden een korte beschrijving geven, dit was ook de bedoeling van de vraag.

Aanpassing vraag 27

Uit het bruikbaarheidsonderzoek blijkt dat de meeste ouders in een paar woorden een korte beschrijving geven van hun kind. Om deze reden heeft de expertgroep besloten om de vraag niet aan te passen. In plaats van twee witregels ruimte, is één witregel opgenomen, om ouders te stimuleren om kort te antwoorden (zie ook Bijlagen L en M).

Algemeen oordeel van ouders en JGZ-medewerkers

Tijdens de interviews is zowel aan ouders als JGZ-medewerkers gevraagd om de signaleringslijsten op enkele aspecten te beoordelen, zoals: lengte, de moeilijkheid om de signaleringslijst in te vullen, leesbaarheid van de instructie, opmaak, mogelijk onderwerpen die niet bevraagd worden in de signaleringslijst en vragen/onderwerpen die niet leeftijdsadequaat zijn. De bevindingen die tot wijzigingen in de standaard signaleringslijst hebben geleid hebben zijn hieronder beschreven.

Instructie

Het merendeel van de ouders vindt de instructie duidelijk en begrijpelijk. Sommige ouders geven aan dat het doel van de signaleringslijst (namelijk gespreksleidraad tijdens het PGO) niet beschreven staat en dat in de instructie het taalgebruik en de zinsopbouw moeilijk is. Ook de JGZ-medewerkers geven aan dat het doel van de signaleringslijst duidelijker geformuleerd kan worden.

Aanpassing

De instructie is herschreven, onder andere het doel van de signaleringslijst is duidelijker beschreven. De volgende zin is toegevoegd in de instructie “De antwoorden die u geeft, zijn een leidraad voor het gesprek met de jeugdarts of verpleegkundige.”

Antwoordschalen

Enkele ouders vinden het moeilijk om een vraag te beantwoorden door middel van een antwoordschaal zoals altijd/vaak/soms/nooit. De JGZ-medewerkers ondersteunen deze bevinding. De kwantitatieve analyse laat zien dat het merendeel van de ouders deze antwoordschalen invullen.

Aanpassing antwoordschalen

De expertgroep heeft besloten om de antwoordschalen (Mee eens t/m Mee oneens) van de vragen 22 (“plezier naar school”), 23 (“opkomen voor zichzelf”) en 25 (“opvoeden kind”) te veranderen in “Altijd/Vaak / Soms / Nooit”. Vraag 24 (“ons gezin heeft voldoende kennissen etc.”) is lastig om te beantwoorden met een antwoordschaal, daarom zijn de antwoorden categorieën aangepast in Ja/Nee. Bij de vragen 11 (broekplassen) en 12 (bedplassen) is de categorie “altijd” toegevoegd, en is de antwoordcategorie “(bijna)nooit” veranderd in “nooit”.

Deze aanpassingen zorgen ervoor dat alle vragen in de signaleringlijst, waar een antwoordschaal is opgenomen, de schaal Altijd/Vaak/Soms/Nooit wordt gehanteerd (zie ook Bijlagen L en M)..

Ontbrekende onderwerpen

Een groot aantal ouders vindt dat geen enkel onderwerp ontbreekt in de signaleringlijsten. Enkele ouders vindt dat vragen ontbreken over de onderwerpen schoolprestaties, gedrag van het kind (psychosociale ontwikkeling) en puberteit (alleen bij 10-11 jarigen). De laatste twee onderwerpen zijn ook genoemd door de JGZ-medewerkers. De JGZ-medewerkers geven verder aan dat vragen ontbreken over de onderwerpen inenting, broekpoepen en vragen die ouders willen bespreken in afwezigheid van het kind.

Aanpassing

De expertgroep heeft besloten om geen vragen op te nemen in de standaard signaleringslijst gericht op het gedrag en emotionele ontwikkeling van het kind, omdat een groot aantal JGZ-instellingen de SDQ gebruikt de contactmomenten van de 5-6 en 10-11 jarigen (zie Hoofdstuk 2, tabel 1).

De expertgroep besluit ook om geen vraag op te nemen over inenting, omdat geacht wordt dat vanuit het dossier deze gegevens bekend zijn voor de JGZ. Het onderwerp broekpoepen is niet opgenomen in de standaard signaleringslijst omdat de prevalentie van dit gezondheidsprobleem laag is bij kinderen in de leeftijd van 5-6 en 10-11 jaar. De onderwerpen schoolprestaties en puberteit zijn toegevoegd bij vraag 28 (Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek). Tenslotte heeft de expertgroep besloten om de volgende vraag toe te voegen "zijn er nog vragen die uw wilt bespreken in afwezigheid van uw kind?" (zie ook Bijlagen L en M).

Referenties

GGD Nederland. Handleiding voor het gebruik van de SDQ binnen de Jeugdgezondheidszorg. GGD Nederland; 2006.

Postma S. JGZ-richtlijn 'Vroegsignalering van psychosociale problemen'. Bilthoven: RIVM/Centrum Jeugdgezondheid, 2008.

6 Discussie

Het doel van het huidige project was het verbeteren van de praktijk van signalering van gezondheidsproblemen bij 5-6 en 10-11 jarige kinderen in de JGZ door middel van het ontwikkelen van een standaard signaleringslijst voor het PGO en het toetsen van deze signaleringslijst op de bruikbaarheid. De resultaten van het bruikbaarheidsonderzoek tonen aan dat de lijst goed bruikbaar is binnen de JGZ praktijk. Het merendeel van de ouders vulde alle vragen in de signaleringslijst in. Verder beoordeelden zowel ouders als JGZ-medewerkers de lijst overwegend positief. Het bleek dat allochtone ouders vaker vragen overslaan dan ouders van Nederlandse afkomst, zodat de vragenlijst niet volledig is ingevuld of subvragen niet worden beantwoord. Ook hebben ze vaker moeite met het invullen van een open vraag. Deze gaat als volgt 'hoe zou u uw kind omschrijven? Ouders gaven aan dat het lastig is om deze vraag in te vullen, omdat het onduidelijk is welke eigenschappen van het kind beschreven dienen te worden. De standaard vragenlijst is op basis van de resultaten van het onderzoek aangepast. In vergelijking tot de bestaande vragenlijsten die op dit moment door de JGZ worden gebruikt valt op dat ervoor is gekozen om een groter pallet aan thema's in de vragenlijst op te nemen, dan op basis van de meest voorkomende thema's in de bestaande signaleringslijst had kunnen worden verwacht (zie Tabel 1). De reden hiervoor is dat bij de selectie van thema's, onder andere het criterium prevalentie is meegenomen. Daardoor bevat de nieuw ontwikkelde signaleringslijst ook vragen over bewegen (eg sport), zwemdiploma, meeroken en ervaren opvoeding. Ook zijn er vragen opgenomen gericht op beschermende factoren zodat de signaleringslijst ook vragen bevat over sociale steun en weerbaarheid. De belangrijkste wijzigingen naar aanleiding van het bruikbaarheidsonderzoek zijn als volgt: Ouders hadden moeite met vragen die opgesplitst zijn in subvragen. Eén van deze vragen (vaste activiteiten van het kind) is aangepast door de subvragen te formuleren als stellingen. Enkele ouders gaven verder aan het moeilijk te vinden om een vraag te beantwoorden door middel van een antwoordschaal. De antwoordcategorieën van alle vragen, waarbij er gebruikt werd gemaakt van een antwoordschaal, zijn aangepast tot de meest eenvoudige schaal namelijk Altijd/Vaak/Soms/Nooit. Bij een enkele vraag is de antwoordschaal vervangen door een dichotome antwoordcategorie. Sommige JGZ-medewerkers gaven tenslotte aan dat er niet wordt nagevraagd in de lijst of ouders nog vragen hebben die ze willen bespreken in afwezigheid van hun kind. Deze vraag is toegevoegd. Een nieuwe evaluatie zal moeten uitwijzen of deze aanpassingen leiden tot een verbetering in de bruikbaarheid.

6.1 Sterke punten en beperkingen van het onderzoek

Dit onderzoek heeft een aantal sterke punten, zoals de systematische aanpak (o.a. gebruik van beoordelingskader, expertgroep en adviescommissie) bij de ontwikkeling van de standaard signaleringslijst, het grote aantal ouders dat geïnterviewd is en de grote vertegenwoordiging van allochtonen. Een beperking is dat geen goede registratie is bijgehouden over de non-respons. Hierdoor werd het bepalen van de respons en de kenmerken van ouders die geen signaleringslijst geretourneerd hebben bemoeilijkt. De steekproef is representatief voor Haagse aandachtswijken wat betreft etniciteit. De verdeling van etniciteit in de steekproef komt namelijk overeen met de inwoners uit de wijk Zuidwest (een wijk in het

stadsdeel Escamp), een van de 40 aandachtswijken waar het CBS gegevens over verzameld heeft (CBS, 2013). Ook is een beperking dat het bruikbaarheid van de signaleringslijst niet onderzocht is in een triage situatie.

6.2 Implicaties voor praktijk en onderzoek

In de Tweede Kamer is een motie aangenomen om efficiënter gebruik te maken van signaleringslijsten in de jeugdgezondheidszorg, er wordt onder andere gepleit om de omvang van vragen vooraf aan het PGO te beperken. Het ministerie heeft aan het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) gevraagd na te gaan welke initiatieven nu al lopen om het zorgvuldig gebruik van vragenlijsten in de JGZ te bevorderen en op basis van de inventarisatie aan te geven wat nu al toepasbaar is voor het JGZ-veld. Het NCJ beveelt aan om gebruik te maken van gevalideerde instrumenten en helderheid te geven over het doel, inhoud en gebruik van signaleringslijst aan de ouder (NCJ, 2012). Bij de ontwikkeling van de standaard signaleringslijst is er naar gestreefd om het aantal vragen in de signaleringslijst te beperken. Echter, uit de rondes langs experts kwam toch een voorkeur naar boven om over een diversiteit aan thema's vragen te stellen. Met de beroepsgroepen moet nog een standpunt worden bepaald ten aanzien van de mogelijkheid om per JGZ-organisatie te kiezen uit de thema's. Hiermee wordt wel voldaan aan de wens van de Tweede Kamer om de omvang van vragen voor ouders vooraf aan het PGO te beperken en eventueel na signalering van een gezondheidsprobleem bij risicogroepen geschikte meer omvangrijke meetinstrumenten in te zetten. Implementatie van de standaard signaleringslijst is een proces waarbij een aantal fasen wordt doorlopen (Fleuren, 2004). Tijdens het project is er draagvlak gecreëerd binnen het veld. Vertegenwoordigers van de verschillende beroepsgroepen en landelijk instituten hebben deelgenomen aan het project door zitting te nemen in de expertgroep of adviescommissie. Daarnaast is de concept signaleringslijst aan een groot aantal personen, dat betrokken is bij de JGZ, voorgelegd. Nu komt het aan op de verspreiding, adoptie en implementatie van de standaard signaleringslijst door de JGZ-organisaties. Daarom worden de volgende aanbevelingen gedaan met betrekking tot de implementatie en toekomstig onderzoek:

Ten eerste, om adoptie van de standaard signaleringslijsten in het veld te stimuleren, zal een discussie nodig zijn over de legitimiteit van het gebruik van signaleringslijsten bij de JGZ-organisaties. JGZ-professionals zullen overtuigd moeten worden dat het gebruik van de standaard signaleringslijst de kwaliteit van de zorg kan verbeteren. Aanbevolen wordt om in een implementatietraject aandacht te geven aan de voor- en nadelen van het gebruik van de standaard signaleringslijst in de JGZ.

Normaalwaarden zijn nodig voor de standaard signaleringslijst om een onderscheid te kunnen maken tussen kinderen met en zonder problemen. Nadere analyse van data is nodig om deze normaalwaarden te berekenen. Vervolgens kunnen afkappunten worden voorgesteld om kinderen met en zonder problemen te onderscheiden.

De standaard signaleringslijst dient gevalideerd te worden om te bepalen of de signaleringslijst ook daadwerkelijk meet wat hij beoogt te meten. In toekomstig onderzoek kan bijvoorbeeld een vergelijking worden gemaakt tussen de uitkomsten op de korte signaleringslijst en uitgebreidere (diagnostische) instrumenten die bij risicogroepen worden ingezet.

De standaard signaleringslijst dient aan te sluiten bij Basisdataset JGZ. De Basisdataset JGZ ligt ten grondslag aan het digitale dossier, en geeft aan wat er kan worden genoteerd en op welke manier dat moet gebeuren. Als de standaard signaleringslijst goed aansluit bij de Basisdataset JGZ dan kunnen de gegevens die met de signaleringslijsten worden verzameld, door de JGZ-medewerkers ingevoerd kunnen worden in het digitaal dossier, waaraan de basisdataset ten grondslag ligt. Variabelen die nu in de Basisdataset JGZ zijn gedefinieerd, en die tevens in de signaleringslijst voorkomen, komen waarschijnlijk niet overeen. Indien nodig, zullen verzoeken voor wijzigingen Basisdataset moeten worden ingediend.

Om de bruikbaarheid van de standaard signaleringslijst te bevorderen zal deze digitaal beschikbaar moeten worden gesteld. In het kader van flexibilisering worden niet alle kinderen opgeroepen voor een PGO. Ouders kunnen zelf naar een portal/website en vullen een vragenlijst in wanneer er problemen zijn in het gezin of bij het kind. Samen met de JGZ-medewerker kan de ouder vervolgens bepalen of een vervolg nodig is, zoals advies, hulp of verwijzing.

Onderzoek is nodig om te bepalen in hoeverre deze lijsten ook gebruikt kunnen worden om de gezondheidstoestand van een populatie in kaart te brengen. Indien de gegevens verzameld worden in het kader van het PGO, en vervolgens ook voor monitor doeleinden gebruikt worden zal er onderzocht moeten worden in hoeverre het niet anoniem invullen van de vragenlijst invloed heeft op de beantwoording van de vragen en de vergelijkbaarheid met anonieme gezondheidsenquêtes in de bevolking daardoor minder wordt.

Voor verdere diagnostisering is een onderbouwing nodig van het gebruik van meetinstrumenten in de JGZ na signalering met behulp van de signaleringslijst. Het is bijvoorbeeld nuttig om in kaart te brengen welke diagnostische instrumenten op dit moment worden gebruikt in de JGZ. Vervolgens kan op basis van theorie aanbevelingen opgesteld worden welke diagnostische instrumenten het beste ingezet kunnen worden, nadat uit de standaard signaleringslijst is gebleken dat het kind een probleem had op een bepaald gebied.

Tenslotte, het wordt overwogen om tevens korte, gebruiksvriendelijke standaard signaleringslijsten voor de JGZ 0-4 en JGZ 12-16 jaar te ontwikkelen op vergelijkbare wijze als in de huidige studie.

Conclusie

In dit onderzoek is een standaard signaleringslijst ontwikkeld ten behoeve van het JGZ preventief gezondheidsonderzoek van 5-6 en 10-11 jarigen. De resultaten van dit onderzoek tonen aan dat de bruikbaarheid van de lijst overwegend positief is beoordeeld door ouders en JGZ-medewerkers. Het berekenen van normaalwaarden en valideringsonderzoek wordt aanbevolen om na te gaan of de signaleringslijst daadwerkelijk de signalering van gezondheidsproblemen door de JGZ kan verbeteren.

Referenties

CBS (2013) Statline; 40 aandachtswijken; stand van zaken, Outcomemonitor Wijknaaanpak , getallen 2012. <http://statline.cbs.nl/statweb/>

Fleuren, M; Wiefferink, K & Paulussen, T. International Journal for Quality in Health Care 2004; Volume 16, Number 2: pp. 107–123.

Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). Gebruik van vragenlijsten in de Jeugdgezondheidszorg: een handreiking. Utrecht, 2012

A Email, opvragen bestaande JGZ signaleringslijsten

Geachte,

TNO en GGD Den Haag zijn gestart met het onderzoek 'Signaleringslijsten in de JGZ: ontwikkeling en gebruik van uniforme vragenlijsten.'

Het doel van dit onderzoek is het ontwikkelen en pre-testen van uniforme signaleringslijsten voor het PGO. Meer informatie over dit onderzoek kunt u vinden in de bijlage bij deze email.

Voor het onderzoek is het noodzakelijk om alle signaleringslijsten (breed gericht op zowel medische, en psychosociale problemen als risicofactoren) die gebruikt worden door de JGZ bij de contactmomenten van groep 2 (5/6 jarigen) en groep 7 (10/11 jarigen) te bestuderen.

Verzoek aan alle JGZ organisaties

1) We willen u vragen of u de signaleringslijsten die door uw organisatie gebruikt worden bij de contactmomenten van groep 2 en groep 7 naar TNO wilt opsturen. *Het gaat hier om de signaleringslijsten die ingevuld worden door de ouders en/of leerlingen voorafgaand aan het PGO. Onder een signaleringslijst verstaan wij een vragenlijst die zich richt op zowel medische (bijv. groei) en psychosociale problemen als risicofactoren.*

2) Wilt u tevens een kort vragenlijstje invullen? Deze vragenlijst kunt u vinden op de onderstaande link <http://www.kvldata01.nl/signaleringslijsten>

Het is mogelijk dat u afgelopen jaar voor een soortgelijk onderzoek benaderd bent door het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) (voormalig RIVM/centrum Jeugdgezondheid). Het NCJ heeft een kleinschalige inventarisatie uitgevoerd naar signaleringslijsten die gebruikt worden door de JGZ. Om een uniforme signaleringslijst te ontwikkelen ter ondersteuning voor het PGO is het noodzakelijk om te beschikken over alle, en meest recente signaleringslijsten die gebruikt worden door de JGZ. Ik wil u daarom ook verzoeken de signaleringslijsten naar TNO op te sturen, ondanks eventuele medewerking aan het NCJ onderzoek in het afgelopen jaar.

U kunt uw vragenlijsten per email of post (zonder postzegel) opsturen naar:

Email: signaleringslijstenJGZ@tno.nl

Post: TNO Child Health
T.a.v. Meinou Theunissen
Antwoordnummer 10080
2300 VB Leiden

We horen het ook graag als u geen signaleringslijst gebruikt ten behoeve van één of beide contactmomenten.

Wij danken u hartelijk voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,
Meinou Theunissen (projectleider)

B Toelichting onderwerpen opgenomen in de bestaande signaleringslijsten JGZ

ONDERWERPEN

Behandeling

Is uw kind hiervoor onder behandeling(of gehad)

Bij wie

Huisarts

Specialist

Fysiotherapeut/Mensendieck/Caesar

Orthopedagoog

Maatschappelijk werk

Bureau Jeugdzorg

Hulpverlener voor psychische problemen

Alternatieve genezer

Logopedist

Schoolbegeleidingsdienst

Diëtist

Opticien

Anders

Maakt u gebruik van een instantie voor opvoedingsondersteuning?

Ja, welke

Bewegen

Hoe vaak per week doet uw kind aan sport?

Hoeveel dagen per gaat uw kind lopend of zelf fietsen naar school ?

Hoeveel keer per week heeft uw kind sport op school?

Hoeveel dagen per week speelt uw kind buiten?

Buurt/wijk veiligheid

Ervaart uw kind wel eens problemen in de buurt/wijk waar u woont?

Demografische kenmerken ouders

Veranderingen (tov 5 jaar) geleden(overlijden, geboorte, nieuwe partner)

Ouders biologisch adoptief/alleenstaand etc

Na echtscheiding gezag bij

Woont het kind bij ouders?

Datum scheiding

Geboortejahr vader/moeder

Afgeronde opleiding vader/moeder

Geboorteland vader/moeder

Geboorteland kind

Tot welke bevolkingsgroep rekent u uw kind het meest?

Kerkgenootschap

Beroep ouders

Aantal uren werkzaam

Gezondheid ouders

Geldgebrek/uitkering(bezuinigen op dingen die belangrijk zijn voor de gezondheid van uw kind)

Ervaren opvoeding

Ervaart u wel eens zorgen of problemen bij de opvoeding van uw kind?

Bespreken deze zorg in bijzijn van kind

Puberteitsontwikkeling

Gezinssamenstelling

Met welke volwassenen woont uw kind in huis

Broer(s)/zus(sen)

Extra gegevens broer/zus(naam, gebdatum/plaats/bijzonderheden

Doodgeboorte kind/overleden op latere leeftijd kind

Inentingen/cb

Bent u met uw kind op het consultatie bureau geweest?

Heeft uw kind alle inentingen gehad ?

Nee, welke niet

Bewust keuze ja/nee

Ingrijpende gebeurtenissen

Hebben er ingrijpende gebeurtenissen plaatsgevonden [tijdsperiode] in uw gezin of omgeving?

Zo ja welke en wanneer

Is uw kind hierdoor veranderd/heeft nog last?

Hulp binnen het gezin

Zorgt uw kind(bijna) dagelijks voor iemand in het gezin

Heeft uw kind conflicten/ruzies binnen/buiten het gezin meegemaakt?

Klachten

Bent u tevreden over de(huidige gezondheid kind

Zijn er lichamelijke klachten (bijv moeheid, buikpijn hoofdpijn, astma, allergie, eczeem)?

Zo ja, welke?

Gebruikt uw kind medicijnen

Vitaminepreparaat

Volgt een dieet

Op doktersadvies

Ja, welke

Lengte ouders

Lengte biologische vader

Lengte biologische moeder

Medische gegevens van uw familie

Welke ziekten of afwijkingen komen voor in uw naaste familie (astma, eczeem, suikerziekte lui oog etc)

Heeft een van de ouders/verzorger psychische problemen?

Medische voorgeschiedenis

Heeft uw kind een (ernstige) ziekte gehad?

Zo ja wanneer

Heeft uw kind een operatie gehad?

Zo ja wanneer

Heeft uw kind een ongeval gehad?

Ziekenhuisopname

Bijzonderheden zwangerschap/bevalling/geboorte/verder ontwikkeling

Meeroken

Wordt er wel eens gerookt thuis of in de auto in het bijzijn van het kind?

Mondgezondheid

Controle tandarts/mondhygiënist(niet orthodontist)

Tandenpoetsen

Fluoride vanaf 5 jaar

Napoetsen

Heeft uw kind een gaatje in het gebit gehad?

Motoriek

Heeft u zorgen over de fijne motoriek?

Heeft u zorgen over de grove motoriek?

Lichaamshouding, rug

Kan uw kind zich zelfstandig aan- uitkleden?

Hoe oud toen uw kind los ging lopen?

Plezier op school**Psychosociaal**

LSPPK

SDQ

Puberteitskenmerken

Is uw kind bezig met lichamelijke veranderingen

Merkt u dat uw kind lichamelijke kenmerken krijgt of heeft van de puberteit

Is uw dochter al ongesteld geweest voor de eerste keer?

Zo ja datum

Zaadballen ingedaald

Voorhuid hygiëne

Schaamhaar

Weet je wat er bij jou gaat veranderen in de puberteit?

Roken en alcohol gebruik

Mijn kind heeft wel eens gerookt/geblowd

Mijn kind heeft wel eens alcohol gebruikt

Seksuele voorlichting

Praat u wel eens met uw kind over seksualiteit/puberteit

Heeft u interesse in een folder over het geven van seksuele voorlichting aan kinderen?

Heeft u de indruk dat uw kind een negatieve ervaring heeft (gehad) op seksueel gebied?

Slapen

Bedtijd

Hoed slapen

Uitgerust zijn

slaapt meestal in eigen bed

Taal/oren/ogen

Heeft uw kind problemen met spreken of de taal?

Op welke leeftijd sprak uw kind korte zinnen?

Duimzuigen/speen/vingers

Horen

Ogen

Dragen *beide* biologische ouder een bril of contactlenzen(of ogen gelaserd)?

TV kijken en computeren

Zorgen over vrijetijdsbesteding (tv,computer,gamen)

Hoeveel uur kijkt uw kind totaal dagelijks naar de televisie en/of computert hij/zij?

Verenigingen

Bezocht uw kind peuterspeelzaal/kinderdagverblijf(vanaf hoeveel jaar?)

Doet uw kind aan sporten/activiteiten (muziekles, scouting knutselclub)

Verzuim

Blijft uw kind regelmatig thuis van school ivm lichamelijke

klachten/gezondheidsproblemen?

Zo ja, welke lichamelijke klachten

Voeding

Zorgen voedingsgewoonten

Ontbijt

Groente en fruit

Kieskeurigheid wat betreft eten

Drinken van zoete dranken

Hoeveel keer per dag tussendoortjes

Voldoende eten van vlees/vis

Voldoende zuivelproducten

Wilt uw folder 'Gezond eten en bewegen 4-8 of 9-13 jaar ontvangen'?/Pubergids

Bent u tevreden over het gewicht?

Zindelijkheid

Urine overdag

Zo ja vanaf welke leeftijd?

Urine s'nachts

Zo ja vanaf welke leeftijd?

Ontlasting overdag

Ontlasting 's nachts

Zwemdiploma

Heeft zwemdiploma A

C Beoordelingskader expertgroep

Het beoordelingskader bestaat uit twee delen. Ten eerste zijn er inhoudelijke criteria opgenomen om een keuze te maken uit de gezondheidsthema's die in een signaleringslijst vertegenwoordigd moeten zijn. Daarnaast zijn in dit beoordelingskader criteria opgenomen waar vraagstellingen en instrumenten van een signaleringslijst aan moet voldoen wat betreft bruikbaarheid. Op basis van deze criteria vindt er een weging plaats. De uniforme signaleringslijst voor de JGZ heeft als doel het opsporen van gezondheidsproblemen van het individuele kind.

1. Criteria om een keuze te maken uit de gezondheidsthema's die in de signaleringslijst vertegenwoordigd moeten zijn

1. Een hoge prevalentie van het gezondheidsprobleem
 - Prevalentie > 10% is matig/hoog
2. Het moet een gezondheidsprobleem zijn voor 5/6 en/of 10/11 jarigen.
3. De ziektelast van het somatische of psychische gezondheidsprobleem is hoog
Ziektelast:
 - verlaagde levensduur door gezondheidsprobleem
 - verminderde levenskwaliteit/functioneren van het kind binnen het gezin
 - hoge kosten voor het gezin
4. Er is een effectieve behandeling of interventie beschikbaar gericht op het individuele kind, evidence based of practice based
5. Er zijn aanwijzingen voor een sterk verband tussen de determinant en het gezondheidsprobleem
6. De informatie van het betreffende kind over het gezondheidsthema is (nog) niet bekend voor de JGZ
Bijvoorbeeld vanuit
 - informatie uit het dossier
 - overdracht Consultatie Bureau
 - school

2. Criteria waar vraagstelling en instrumenten aan moeten voldoen wat betreft bruikbaarheid

1. Validiteit en betrouwbaarheid van de gemeten uitkomst moet zo hoog mogelijk zijn
2. Aantal vragen om het gezondheidsthema te meten is zo klein mogelijk
 - per gezondheidsthema maximaal 3 vragen
 - gehele signaleringslijst maximaal 3 A4
3. De gehanteerde vraagstellingen komen zoveel mogelijk overeen met eerder gebruikte vraagstellingen waarover consensus is bereikt (bijv. Monitor Jeugdgezondheid)
4. Het instrument moet goed bruikbaar zijn voor laag opgeleide ouders, en ouders die het Nederlands beperkt machtig zijn
 - vragen geformuleerd op taalniveau B1 (eenvoudig Nederlands)
 - eenvoudige lay-out/opmaak van de vragenlijst

D Standaard signaleringslijst, reguliere werkwijze 5-6 jarigen, tweede concept

Vragenlijst gezondheidsonderzoek – 5/6 jarigen

Kunt u deze vragenlijst over de gezondheid en ontwikkeling van uw kind invullen? De antwoorden die u geeft op de vragen worden tijdens het gesprek met de jeugdarts besproken. Tijdens het gezondheidsonderzoek van uw kind kunt u uw overige vragen en opmerkingen bespreken. Alle gegevens die u invult worden vertrouwelijk behandeld.

A. Wie vult deze vragenlijst in?	☐ Moeder	☐ Vader	☐ Iemand anders, namelijk: _____
---	---------------------------------	--------------------------------	---

B. Wat is het geslacht van uw kind?	☐ Jongen	☐ Meisje
--	---------------------------------	---------------------------------

C. Wat is de hoogst afgeronde opleiding van de moeder en vader (verzorgers)?

	Moeder/ verzorgster	Vader/ verzorger
Geen opleiding of basisschool	☐	☐
Vmbo / mavo/lager beroepsonderwijs (LBO, LTS)	☐	☐
Havo / vwo	☐	☐
MBO	☐	☐
HBO, universiteit	☐	☐
Anders, namelijk	☐	☐
	_____	_____

D. Wat zijn de 4 cijfers van uw postcode?				
--	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

E. Wat is het geboorteland van ..?

	Nederland	Turkije	Marokko	Suriname	Antillen /Aruba	Anders
Uw kind	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Biologische ouders van uw kind

Moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Grootouders van uw kind

Vader van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Vader van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

1. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling geweest voor:

	Bij welke hulpverlener?*		Waarvoor?
	(Huisarts/soort specialist)		
	Nee	Ja	
Ogen	☐	☐	_____
Oren	☐	☐	_____
Lengte en/of gewicht	☐	☐	_____
Bewegen	☐	☐	_____
Spreeken en/of taal	☐	☐	_____
Leren en/of lezen	☐	☐	_____
Gedrag, emoties en/of opvoeding	☐	☐	_____
Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)	☐	☐	_____
Iets anders, namelijk _____	☐	☐	_____

*bijv. huisarts, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener

2. Heeft uw kind in de afgelopen 2 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer ☐ Ja, meer dan twee keer

3. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

☐ Vermoeidheid	☐ Hoofdpijn
☐ Buikpijn	☐ Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten
☐ Jeuk of huidirritatie	☐ Andere klachten, namelijk _____ _____

5. Gebruikt uw kind medicijnen?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor? _____

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is 1 antwoord mogelijk.

☐ Bij de vader en moeder (samen)	☐ Bij de moeder en haar vriend(in)
☐ Bij de moeder	☐ Bij de vader en zijn vriend(in)
☐ Bij de vader	☐ Bij anderen, namelijk _____
☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder en de helft van de tijd bij de vader	_____

7. Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
8. Bent u tevreden over het slapen van uw kind (naar bed gaan, doorslapen)?	☐	☐	☐	☐
9. Is uw kind 's morgens goed uitgerust?	☐	☐	☐	☐
10. Bent u tevreden over het eten van uw kind?	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij vraag 8, 9 en 10 _____

	Vaak	Soms	(Bijna) nooit
11. Plast uw kind overdag in de broek?	☐	☐	☐
12. Plast uw kind 's nachts in bed (of luierbroekje)?	☐	☐	☐

13. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

14. Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?

☐ Nooit ☐ Niet elke dag ☐ Eén keer per dag ☐ Twee keer per dag of vaker

15. Hoe vaak poetst een ouder/verzorger de tanden van uw kind?

☐ Nooit ☐ Niet elke dag ☐ Eén keer per dag ☐ Twee keer per dag of vaker

16. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

17. Denkt u dat uw kind goed kan horen?

Ja **Nee**

☐ ☐

18. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja ☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen ☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

19. Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?

	Nee	Ja	Welke?
Sport	☐	☐	_____
Muziek	☐	☐	_____
Overige clubs/ verenigingen	☐	☐	_____
Buitenschoolse opvang (BSO) en/of naschoolse opvang (NSO)	☐	☐	_____

20. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

21. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overlijden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?

☐ Nee ☐ Ja, welke gebeurtenis _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven of u het er mee eens bent?

	Mee eens	Beetje mee eens	Beetje mee oneens	Mee oneens
22. Mijn kind gaat met plezier naar school.	☐	☐	☐	☐
23. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen.	☐	☐	☐	☐
24. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is.	☐	☐	☐	☐
25. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk.	☐	☐	☐	☐

26. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja ☐ Ik krijg al hulp of advies

27. Hoe zou u uw kind omschrijven?

28. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?

☐ Ja ☐ Nee

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden	☐ Lichamelijke problemen	☐ Slaapgedrag
☐ Voeding	☐ Praten en of taal	☐ Zindelijkheid
☐ Gedrag van mijn kind	☐ Motoriek/bewegen	
☐ Anders, namelijk _____		

Graag toelichten:

29. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken zonder uw kind erbij?

☐ Ja, namelijk _____
☐ Nee

30. Geeft u toestemming voor bespreking van het onderzoek met de groepsleerkracht of interne begeleider van school?

☐ Ja

☐ Nee

31. Geeft u toestemming voor verzending van het Jeugdgezondheidszorg dossier naar een andere dienst als u zou verhuizen buiten de regio?

☐ Ja

☐ Nee

32. Wat zijn uw contactgegevens

Naam ouder: _____

Telefoonnummer: _____

Email: _____

33. Dit is een nieuwe vragenlijst. Deze vragenlijst is gemaakt samen met het onderzoeksinstituut TNO. Wij willen graag weten wat u van deze vragenlijst vindt. TNO gaat dit voor ons onderzoeken. TNO krijgt uw antwoorden in deze vragenlijst niet te zien. De vragenlijst blijft op de GGD.

Mag TNO u opbellen/e-mailen voor vragen over de bruikbaarheid van deze vragenlijst?

☐ ja

☐ Nee

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!

E Standaard signaleringlijst, reguliere werkwijze 10-11 jarigen, tweede concept

Vragenlijst gezondheidsonderzoek – 10/11 jarigen

Kunt u deze vragenlijst over de gezondheid en ontwikkeling van uw kind invullen? De antwoorden die u geeft op de vragen worden tijdens het gesprek met de jeugdverpleegkundige besproken. Tijdens het gezondheidsonderzoek van uw kind kunt u uw overige vragen en opmerkingen bespreken. Alle gegevens die u invult worden vertrouwelijk behandeld.

A. Wie vult deze vragenlijst in?

☐ Moeder	☐ Vader	☐ Iemand anders, namelijk: _____
---------------------------------	--------------------------------	---

B. Wat is het geslacht van uw kind?

☐ Jongen	☐ Meisje
---------------------------------	---------------------------------

C. Wat is de hoogst afgeronde opleiding van de moeder en vader (verzorgers)?

	Moeder/ verzorgster	Vader/ verzorgster
Geen opleiding of basisschool	☐	☐
Vmbo / mavo/lager beroepsonderwijs (LBO, LTS)	☐	☐
Havo / vwo	☐	☐
MBO	☐	☐
HBO, universiteit	☐	☐
Anders, namelijk	☐	☐
	_____	_____

D. Wat zijn de 4 cijfers van uw postcode?

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

E. Wat is het geboorteland van ..?

	Nederland	Turkije	Marokko	Suriname	Antillen /Aruba	Anders
Uw kind	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Biologische ouders van uw kind

Moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Grootouders van uw kind

Vader van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Vader van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

1. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar onder behandeling geweest voor:

	Bij welke hulpverlener?*		Waarvoor?
	(Huisarts/soort specialist)		
	Nee	Ja	
Ogen	☐	☐	_____
Oren	☐	☐	_____
Lengte en/of gewicht	☐	☐	_____
Bewegen	☐	☐	_____
Spreeken en/of taal	☐	☐	_____
Leren en/of lezen	☐	☐	_____
Gedrag, emoties en/of opvoeding	☐	☐	_____
Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)	☐	☐	_____
Iets anders, namelijk _____	☐	☐	_____

*bijv. huisarts, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener

2. Heeft uw kind in de afgelopen 5 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer ☐ Ja, meer dan twee keer

3. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

☐ Vermoeidheid	☐ Hoofdpijn
☐ Buikpijn	☐ Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten
☐ Jeuk of huidirritatie	☐ Andere klachten, namelijk _____ _____

5. Gebruikt uw kind medicijnen?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor? _____

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is 1 antwoord mogelijk.

☐ Bij de vader en moeder (samen)	☐ Bij de moeder en haar vriend(in)
☐ Bij de moeder	☐ Bij de vader en zijn vriend(in)
☐ Bij de vader	☐ Bij anderen, namelijk _____
☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder en de helft van de tijd bij de vader	_____

7. Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

**8. Bent u tevreden over het slapen van uw kind
(naar bed gaan, doorslapen)?**

Altijd **Vaak** **Soms** **Nooit**

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

9. Is uw kind 's morgens goed uitgerust?

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

10. Bent u tevreden over het eten van uw kind?

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Eventuele toelichting bij vraag 8, 9 en 10 _____

**11. Plast uw kind 's nachts in bed
(of luierbroekje)?**

Vaak **Soms** **(Bijna) nooit**

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

12. Denkt u dat uw kind goed kan horen?

Ja **Nee**

☐	☐
--------------------------	--------------------------

13. Denkt u dat uw kind goed ziet?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

**14. Dragen beide ouders een bril of contactlenzen
(of zijn de ogen gelaserd)?**

☐	☐
--------------------------	--------------------------

15. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

16. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

17. Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?

☐ Nooit ☐ Niet elke dag ☐ Eén keer per dag ☐ Twee keer per dag of vaker

18. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja	☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen	☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

19. Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?

	Nee	Ja	Welke?
Sport	☐	☐	_____
Muziek	☐	☐	_____
Overige clubs/ verenigingen	☐	☐	_____
Buitenschoolse opvang (BSO) en/of naschoolse opvang (NSO)	☐	☐	_____

20. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

21. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 5 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overlijden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?

☐ Nee ☐ Ja, welke gebeurtenis _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven of u het er mee eens bent?

	Mee eens	Beetje mee eens	Beetje mee oneens	Mee oneens
22. Mijn kind gaat met plezier naar school.	☐	☐	☐	☐
23. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen.	☐	☐	☐	☐
24. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is.	☐	☐	☐	☐
25. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk.	☐	☐	☐	☐

26. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja ☐ Ik krijg al hulp of advies

27. Hoe zou u uw kind omschrijven?

28. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?

☐ Ja ☐ Nee

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden	☐ Lichamelijke problemen	☐ Slaapgedrag
☐ Voeding	☐ Praten en of taal	☐ Zindelijkheid
☐ Gedrag van mijn kind	☐ Motoriek/bewegen	
☐ Anders, namelijk _____		

Graag toelichten:

29. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken zonder uw kind erbij?

☐ Ja, namelijk _____
☐ Nee

30. Geeft u toestemming voor bespreking van het onderzoek met de groepsleerkracht of interne begeleider van school?

☐ Ja

☐ Nee

31. Geeft u toestemming voor verzending van het Jeugdgezondheidszorg dossier naar een andere dienst als u zou verhuizen buiten de regio?

☐ Ja

☐ Nee

32. Wat zijn uw contactgegevens

Naam ouder: _____

Telefoonnummer: _____

Email: _____

33. Dit is een nieuwe vragenlijst. Deze vragenlijst is gemaakt samen met het onderzoeksinstituut TNO. Wij willen graag weten wat u van deze vragenlijst vindt. TNO gaat dit voor ons onderzoeken. TNO krijgt uw antwoorden in deze vragenlijst niet te zien. De vragenlijst blijft op de GGD.

Mag TNO u opbellen/e-mailen voor vragen over de bruikbaarheid van deze vragenlijst?

☐ ja ☐ Nee

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!

F Standaard signaleringlijst, triage werkwijze 5-6 jarigen, tweede concept

Vragenlijst gezondheidsonderzoek – 5/6 jarigen

De taak van de Jeugdgezondheidszorg is het begeleiden van de gezondheid, groei en ontwikkeling van uw kind. Om ziekten en problemen op latere leeftijd te voorkomen, worden gezondheidsonderzoeken gehouden. Deze vragenlijst is een hulpmiddel om de gezondheidstoestand van uw kind inzichtelijk te maken. Alle gegevens die u invult worden vertrouwelijk behandeld.

Naam _____	Telnr. ouder(s) _____
Geboortedatum _____	06-nr ouder(s) _____
Adres _____	E-mail ouder(s) _____
Postcode/Plaats _____	Naam huisarts _____
School _____	Naam tandarts _____

Toestemmingsverklaring

Hierbij vragen wij uw toestemming om uw kind te onderzoeken

De gegevens die van belang zijn voor het leerproces van uw kind worden zo nodig uitgewisseld met de leerkracht(en) van uw kind

Het is gebruikelijk dat, in geval van verhuizing, de ons bekende gezondheidsgegevens worden doorgestuurd naar de desbetreffende GGD, afdeling Jeugd

Geeft u hiervoor toestemming

☐ Ja ☐ Nee

☐ Ja ☐ Nee

☐ Ja ☐ Nee

Datum:

Handtekening ouder/verzorger:

A. Wie vult deze vragenlijst in?
☐ Moeder ☐ Vader ☐ Iemand anders, namelijk: _____
B. Wat is het geslacht van uw kind?
☐ Jongen ☐ Meisje
C. Wat is de hoogst afgeronde opleiding van de moeder en vader (verzorgers)?

	Moeder/ verzorgster	Vader/ verzorgster
Geen opleiding of basisschool	☐	☐
Vmbo / mavo/lager beroepsonderwijs (LBO, LTS)	☐	☐
Havo / vwo	☐	☐
MBO	☐	☐
HBO, universiteit	☐	☐
Anders, namelijk	☐	☐
	_____	_____

D. Wat zijn de 4 cijfers van uw postcode?

E. Wat is het geboorteland van ..?

	Nederland	Turkije	Marokko	Suriname	Antillen /Aruba	Anders
Uw kind	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Biologische ouders van uw kind

Moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Grootouders van uw kind

Vader van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

Vader van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

1. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling geweest voor:

	Bij welke hulpverlener?*		Waarvoor?
	(Huisarts/soort specialist)		
	Nee	Ja	
Ogen	☐	☐	_____
Oren	☐	☐	_____
Lengte en/of gewicht	☐	☐	_____
Bewegen	☐	☐	_____
Spreeken en/of taal	☐	☐	_____
Leren en/of lezen	☐	☐	_____
Gedrag, emoties en/of opvoeding	☐	☐	_____
Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)	☐	☐	_____
Iets anders, namelijk _____	☐	☐	_____

*bijv. huisarts, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener

2. Heeft uw kind in de afgelopen 2 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer ☐ Ja, meer dan twee keer

3. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

☐ Vermoeidheid	☐ Hoofdpijn
☐ Buikpijn	☐ Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten
☐ Jeuk of huidirritatie	☐ Andere klachten, namelijk _____ _____

5. Gebruikt uw kind medicijnen?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor? _____

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is 1 antwoord mogelijk.

☐ Bij de vader en moeder (samen)	☐ Bij de moeder en haar vriend(in)
☐ Bij de moeder	☐ Bij de vader en zijn vriend(in)
☐ Bij de vader	☐ Bij anderen, namelijk _____
☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder
en de helft van de tijd bij de vader	_____

7. Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
8. Bent u tevreden over het slapen van uw kind (naar bed gaan, doorslapen)?	☐	☐	☐	☐
9. Is uw kind 's morgens goed uitgerust?	☐	☐	☐	☐
10. Bent u tevreden over het eten van uw kind?	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij vraag 8, 9 en 10 _____

	Vaak	Soms	(Bijna) nooit
11. Plast uw kind overdag in de broek?	☐	☐	☐
12. Plast uw kind 's nachts in bed (of luierbroekje)?	☐	☐	☐

13. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

- ☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

14. Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?

☐ Nooit ☐ Niet elke dag ☐ Eén keer per dag ☐ Twee keer per dag of vaker

15. Hoe vaak poetst een ouder/verzorger de tanden van uw kind?

☐ Nooit ☐ Niet elke dag ☐ Eén keer per dag ☐ Twee keer per dag of vaker

16. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

17. Denkt u dat uw kind goed kan horen?

Ja Nee

☐ ☐

18. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja ☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen ☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

19. Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?

	Nee	Ja	Welke?
Sport	☐	☐	_____
Muziek	☐	☐	_____
Overige clubs/ verenigingen	☐	☐	_____
Buitenschoolse opvang (BSO) en/of naschoolse opvang (NSO)	☐	☐	_____

20. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

21a. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overlijden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?

☐ Nee (ga naar vraag 22) ☐ Ja, welke gebeurtenis _____

21b. Denkt u dat uw kind daar (nog) last van heeft?

☐ Nee ☐ Ja, waar merkt u dat aan? _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven of u het er mee eens bent?

	Mee eens	Beetje mee eens	Beetje mee oneens	Mee oneens
22. Mijn kind gaat met plezier naar school.	☐	☐	☐	☐
23. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen.	☐	☐	☐	☐
24. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is.	☐	☐	☐	☐

25. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja ☐ Ik krijg al hulp of advies

26. Hoe zou u uw kind omschrijven?

27. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken met een jeugdarts of verpleegkundige?

☐ Ja ☐ Nee

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden	☐ Lichamelijke problemen	☐ Slaapgedrag
☐ Voeding	☐ Praten en of taal	☐ Zindelijkheid
☐ Gedrag van mijn kind	☐ Motoriek/bewegen	
☐ Anders, namelijk _____		

Graag toelichten:

In te vullen door de Jeugdgezondheidszorg

Heeft dit kind een uitnodiging ontvangen voor een extra onderzoek?

☐ Nee ☐ Ja, welke indicatie(s)? _____

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!

G Standaard signaleringslijst, triage werkwijze 10-11 jarigen, tweede concept

Vragenlijst gezondheidsonderzoek – 10/11 jarigen

De taak van de Jeugdgezondheidszorg is het begeleiden van de gezondheid, groei en ontwikkeling van uw kind. Om ziekten en problemen op latere leeftijd te voorkomen, worden gezondheidsonderzoeken gehouden. Deze vragenlijst is een hulpmiddel om de gezondheidstoestand van uw kind inzichtelijk te maken. Alle gegevens die u invult worden vertrouwelijk behandeld.

Naam _____	Telnr. ouder(s) _____
Geboortedatum _____	06-nr ouder(s) _____
Adres _____	E-mail ouder(s) _____
Postcode/Plaats _____	Naam huisarts _____
School _____	Naam tandarts _____

Toestemmingsverklaring

Hierbij vragen wij uw toestemming om uw kind te onderzoeken

De gegevens die van belang zijn voor het leerproces van uw kind worden zo nodig uitgewisseld met de leerkracht(en) van uw kind

Het is gebruikelijk dat, in geval van verhuizing, de ons bekende gezondheidsgegevens worden doorgestuurd naar de desbetreffende GGD, afdeling Jeugd

Geeft u hiervoor toestemming

☐ Ja ☐ Nee

☐ Ja ☐ Nee

☐ Ja ☐ Nee

Datum:

Handtekening ouder/verzorger:

A. Wie vult deze vragenlijst in?
☐ Moeder ☐ Vader ☐ Iemand anders, namelijk: _____
B. Wat is het geslacht van uw kind?
☐ Jongen ☐ Meisje
C. Wat is de hoogst afgeronde opleiding van de moeder en vader (verzorgers)?

	Moeder/ verzorgster	Vader/ verzorgster
Geen opleiding of basisschool	☐	☐
Vmbo / mavo/lager beroepsonderwijs (LBO, LTS)	☐	☐
Havo / vwo	☐	☐
MBO	☐	☐
HBO, universiteit	☐	☐
Anders, namelijk	☐	☐
	_____	_____

D. Wat zijn de 4 cijfers van uw postcode?

E. Wat is het geboorteland van ..?

	Nederland	Turkije	Marokko	Suriname	Antillen /Aruba	Anders
Uw kind	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
<i>Biologische ouders van uw kind</i>						
Moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
<i>Grootouders van uw kind</i>						
Vader van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van moeder	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Vader van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____
Moeder van vader	☐	☐	☐	☐	☐	☐ nl. _____

1. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar onder behandeling geweest voor:

	Bij welke hulpverlener?*		Waarvoor?
	(Huisarts/soort specialist)		
	Nee	Ja	
Ogen	☐	☐	_____
Oren	☐	☐	_____
Lengte en/of gewicht	☐	☐	_____
Bewegen	☐	☐	_____
Spreeken en/of taal	☐	☐	_____
Leren en/of lezen	☐	☐	_____
Gedrag, emoties en/of opvoeding	☐	☐	_____
Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)	☐	☐	_____
Iets anders, namelijk _____	☐	☐	_____

*bijv. huisarts, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener

2. Heeft uw kind in de afgelopen 5 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer ☐ Ja, meer dan twee keer

3. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

☐ Vermoeidheid	☐ Hoofdpijn
☐ Buikpijn	☐ Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten
☐ Jeuk of huidirritatie	☐ Andere klachten, namelijk _____ _____

5. Gebruikt uw kind medicijnen?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor? _____

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is 1 antwoord mogelijk.

☐ Bij de vader en moeder (samen)	☐ Bij de moeder en haar vriend(in)
☐ Bij de moeder	☐ Bij de vader en zijn vriend(in)
☐ Bij de vader	☐ Bij anderen, namelijk _____
☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder en de helft van de tijd bij de vader	_____

7. Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
8. Bent u tevreden over het slapen van uw kind (naar bed gaan, doorslapen)?	☐	☐	☐	☐
9. Is uw kind 's morgens goed uitgerust?	☐	☐	☐	☐
10. Bent u tevreden over het eten van uw kind?	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij vraag 8, 9 en 10 _____

	Vaak	Soms	(Bijna) nooit
11. Plast uw kind 's nachts in bed (of luierbroekje)?	☐	☐	☐

	Ja	Nee
12. Denkt u dat uw kind goed kan horen?	☐	☐
13. Denkt u dat uw kind goed ziet?	☐	☐
14. Dragen beide ouders een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?	☐	☐

15. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

16. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

17. Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?

☐ Nooit ☐ Niet elke dag ☐ Eén keer per dag ☐ Twee keer per dag of vaker

18. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja	☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen	☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

19. Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?

	Nee	Ja	Welke?
Sport	☐	☐	_____
Muziek	☐	☐	_____
Overige clubs/ verenigingen	☐	☐	_____
Buitenschoolse opvang (BSO) en/of naschoolse opvang (NSO)	☐	☐	_____

20. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

21a. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 5 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overlijden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?

☐ Nee (ga naar vraag 22) ☐ Ja, welke gebeurtenis _____

21b. Denkt u dat uw kind daar (nog) last van heeft?

☐ Nee ☐ Ja, waar merkt u dat aan? _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven of u het er mee eens bent?

	Mee eens	Beetje mee eens	Beetje mee oneens	Mee oneens
22. Mijn kind gaat met plezier naar school.	☐	☐	☐	☐
23. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen.	☐	☐	☐	☐
24. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is.	☐	☐	☐	☐

25. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja ☐ Ik krijg al hulp of advies

26. Hoe zou u uw kind omschrijven?

27. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken met een jeugdarts of verpleegkundige?

☐ Ja ☐ Nee

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden	☐ Lichamelijke problemen	☐ Slaapgedrag
☐ Voeding	☐ Praten en of taal	☐ Zindelijkheid
☐ Gedrag van mijn kind	☐ Motoriek/bewegen	
☐ Anders, namelijk _____		

Graag toelichten:

In te vullen door de Jeugdgezondheidszorg

Heeft dit kind een uitnodiging ontvangen voor een extra onderzoek?

☐ Nee ☐ Ja, welke indicatie(s)? _____

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!

H Frequentie tabellen 5-6 jarigen

Vraag 1. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling geweest voor:																
		Totaal N=379			Nederlands n=148			Turks n=99			Marokkaans n=76			Surinaams/Antilliaans n=56		
		ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing
Ogen	n	65	269	45	24	109	15	14	70	15	14	55	7	13	35	8
	(%)	(17,2)	(71,0)	(11,9)	(16,2)	(73,6)	(10,1)	(14,1)	(70,7)	(15,2)	(18,4)	(72,4)	(9,2)	(23,2)	(62,5)	(14,3)
Oren	n	46	271	62	21	108	19	12	73	14	6	59	11	7	31	18
	(%)	(12,1)	(71,5)	(16,4)	(14,2)	(73,0)	(12,8)	(12,1)	(73,7)	(14,1)	(7,9)	(77,6)	(14,5)	(12,5)	(55,4)	(32,1)
Lengte en/of gewicht	n	11	290	78	4	118	26	3	79	20	2	60	14	2	36	18
	(%)	(2,9)	(76,5)	(20,6)	(2,7)	(79,7)	(17,6)	(3,0)	(76,8)	(20,2)	(2,6)	(78,9)	(18,4)	(3,6)	(64,3)	(32,1)
Bewegen	n	13	288	78	8	115	25	2	76	21	2	60	14	1	37	18
	(%)	(3,4)	(76,0)	(20,6)	(5,4)	(77,7)	(16,9)	(2,0)	(76,8)	(21,2)	(2,6)	(78,9)	(18,4)	(1,8)	(66,1)	(32,1)
Spreken en/of taal	n	46	267	66	11	113	24	16	64	19	13	55	8	6	35	15
	(%)	(12,1)	(70,4)	(17,4)	(7,4)	(76,4)	(16,2)	(16,2)	(64,6)	(19,2)	(17,1)	(72,4)	(10,5)	(10,7)	(62,5)	(26,8)
Leren en/of lezen	n	10	286	83	1	118	29	4	73	22	3	59	14	2	36	18
	(%)	(2,6)	(75,5)	(21,9)	(0,7)	(79,7)	(19,6)	(4,0)	(73,7)	(22,2)	(3,9)	(77,6)	(18,4)	(3,6)	(64,3)	(32,1)
Gedrag, emoties en/of opvoeding	n	11	290	78	8	115	25	1	77	21	0	61	15	2	37	17
	(%)	(2,9)	(76,5)	(20,6)	(5,4)	(77,7)	(16,9)	(1,0)	(77,8)	(21,2)	(0,0)	(80,3)	(19,7)	(3,6)	(66,1)	(30,4)
Langdurig ziekte	n	13	285	81	7	115	26	4	73	22	0	61	15	2	36	18
	(%)	(3,4)	(75,2)	(21,4)	(4,7)	(77,7)	(17,6)	(4,0)	(73,7)	(22,2)	(0,0)	(80,3)	(19,7)	(3,6)	(64,3)	(32,1)
Iets anders namelijk..	n	44	180	155	23	76	49	8	49	42	3	40	33	10	15	31
	(%)	(11,6)	(47,5)	(40,9)	(15,5)	(51,4)	(33,1)	(8,1)	(49,5)	(42,4)	(3,9)	(52,6)	(43,4)	(17,9)	(26,8)	(55,4)

Vraag 1. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling geweest voor:										
	Totaal		Nederlands		Turks		Marokkaans		Surinaams- /Antilliaans	
	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ogen – aantal 'ja'	65		24		14		14		13	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	13	20,0	2	8,3	3	21,4	4	28,6	4	30,8
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	23	35,4	6	25,0	5	35,7	7	50,0	5	38,5
Oren – aantal 'ja'	46		21		12		6		7	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	12	26,1	4	19,0	3	25,0	3	50,0	2	28,6
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	10	21,7	5	23,8	2	16,7	1	16,7	2	28,6
Lengte en/of gewicht – aantal 'ja'	11		4		3		2		2	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	3	27,3	1	25,0	0	0	1	50,0	1	50,0
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	5	45,5	1	25,0	1	33,3	2	100,0	1	50,0
Bewegen – aantal 'ja'	13		8		2		2		1	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	2	15,4	0	0	0	0	1	50,0	1	100,0
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	5	38,5	3	37,5	0	0	1	50,0	1	100,0
Spreeken en/of taal – aantal 'ja'	46		11		16		13		6	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	6	13,0	1	9,1	1	6,3	3	23,1	1	16,7
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	19	41,3	2	18,2	6	37,5	6	46,2	5	83,3
Leren en/of lezen – aantal 'ja'	10		1		4		3		2	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	4	40,0	0	0	1	25,0	2	66,7	1	50,0
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	6	60,0	0	0	2	50,0	3	100	1	50,0
Gedrag, emoties en/of opvoeding – aantal 'ja'	11		8		1		0		2	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	2	18,2	0	0	0	0	-	-	2	100,0
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	3	27,3	1	12,5	0	0	-	-	2	100,0
Langdurig ziekte – aantal 'ja'	13		7		4		0		2	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	4	30,8	1	14,3	3	75,0	-	-	0	0
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	3	23,1	1	14,3	2	50,0	-	-	0	0
Iets anders namelijk.. – aantal 'ja'	44		23		8		3		10	
Onterecht niet ingevuld – iets anders namelijk..	20	45,5	10	43,5	6	75,0	1	33,3	3	30,0
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	6	13,6	2	8,7	3	37,5	1	33,3	0	0
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	13	29,5	6	26,1	4	50,0	1	33,3	2	20,0
Totaal – aantal 'ja'	259		107		64		43		45	
Onterecht niet ingevuld – Bij welke hulpverlener?	52	20,1	11	10,3	14	21,9	15	34,9	12	26,7
Onterecht niet ingevuld – Waarvoor?	87	33,6	25	23,4	22	24,4	21	48,8	19	42,2

Vraag 1. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling geweest voor:					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams-/Antilliaans n=56 n (%)
0 antwoorden (ja of nee)	17 (4,5)	5 (3,4)	6 (6,1)	3 (3,9)	3 (5,4)
1 antwoorden (ja of nee)	41 (10,8)	12 (8,1)	9 (9,1)	8 (10,5)	12 (21,4)
2 antwoorden (ja of nee)	15 (4,0)	7 (4,7)	5 (5,1)	1 (1,3)	2 (3,6)
3 antwoorden (ja of nee)	5 (1,3)	2 (1,4)		1 (,3)	1 (1,8)
4 antwoorden (ja of nee)	-	-	-	-	-
5 antwoorden (ja of nee)	-	-	-	-	-
6 antwoorden (ja of nee)	2 (0,5)	1 (0,7)	-	1 (1,3)	-
7 antwoorden (ja of nee)	7 (1,8)	2 (1,4)	1 (1,0)	3 (3,9)	1 (1,8)
8 antwoorden (ja of nee)	90 (23,7)	29 (19,6)	27 (27,3)	18 (23,7)	16 (28,6)
9 antwoorden (ja of nee)	202 (53,3)	90 (60,8)	50 (50,5)	41 (53,9)	21 (37,5)

Vraag 2. Heeft uw kind in de afgelopen 2 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams-/Antilliaans n=56 n (%)
Nee	339 (89,4)	125 (84,5)	90 (90,9)	73 (96,1)	51 (91,1)
Ja, één keer	23 (6,1)	15 (10,1)	4 (4,0)	2 (2,6)	2 (3,7)
Ja, twee keer	4 (1,1)	3 (2,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Ja, meer dan twee keer	3 (0,8)	1 (0,7)	2 (2,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	10 (2,6)	4 (2,7)	3 (3,0)	1 (1,3)	2 (3,6)

Vraag 3. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nee	324 (85,5)	119 (80,4)	82 (82,8)	71 (94,7)	51 (91,1)
Ja, vanwege..	47 (12,4)	25 (16,9)	14 (14,1)	4 (5,3)	4 (7,1)
Onterecht vervolgvraag	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
niet ingevuld					
Missing	8 (2,1)	4 (2,7)	3 (3,0)	0 (0,0)	1 (1,8)

Vraag 4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Vermoeidheid	32 (8,4)	8 (5,4)	9 (9,1)	9 (11,8)	6 (89,3)
Buikpijn	55 (14,5)	21 (14,2)	19 (19,2)	6 (7,9)	9 (16,1)
Jeuk of huidirritatie	48 (12,7)	13 (8,8)	9 (9,1)	12 (15,8)	14 (25,0)
Hoofdpijn	13 (3,4)	6 (4,1)	3 (3,0)	1 (1,3)	3 (5,4)
Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten	34 (9,0)	15 (10,1)	9 (9,1)	2,6 (2,6)	8 (14,3)
Andere klachten, namelijk..	49 (12,9)	13 (8,8)	15 (15,2)	11 (14,5)	10 (17,9)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld	2 (4,1)	0 (0,0)	1 (6,7)	0 (0,0)	1 (10,0)

Vraag 4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
0 antwoord categorieën aangekruist	218 (57,5)	92 (62,2)	57 (57,6)	44 (57,9)	25 (44,6)
1 antwoord categorieën aangekruist	115 (30,3)	42 (28,4)	27 (27,3)	26 (34,2)	20 (35,7)
2 antwoord categorieën aangekruist	34 (9,0)	11 (7,4)	11 (11,1)	4 (5,3)	8 (14,3)
3 antwoord categorieën aangekruist	6 (1,6)	1 (0,7)	3 (3,0)	1 (1,3)	1 (1,8)
4 antwoord categorieën aangekruist	2 (0,5)	1 (0,7)	0 (0,0)	1 (1,3)	0 (0,0)
5 antwoord categorieën aangekruist	2 (0,5)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
6 antwoord categorieën aangekruist	2 (0,5)	0 (0,0)	1 (1,0)	0 (0,0)	1 (1,8)

Vraag 5. Gebruikt uw kind medicijnen?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nee	319 (84,2)	125 (84,5)	85 (85,9)	68 (89,5)	41 (73,2)
Ja, welke en waarvoor?	54 (14,2)	20 (13,5)	12 (12,1)	8 (10,5)	15 (25,0)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld	3 (5,6)	0 (0,0)	3 (25)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	6 (1,6)	3 (2,0)	2 (2,0)	0 (0,0)	1 (1,8)

Vraag 6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/- Antilliaans n=56 n (%)
Bij de vader en moeder (samen)	294 (77,6)	116 (78,4)	75 (75,8)	72 (94,7)	31 (55,4)
Bij de moeder	70 (18,5)	27 (18,2)	19,2 (20,2)	3 (3,9)	21 (37,5)
Bij de vader	1 (0,3)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder en de helft van de tijd bij de vader	1 (0,3)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Bij de moeder en haar vriend(in)	2 (0,5)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Bij de vader en zijn vriend(in)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Bij anderen, namelijk...	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	11 (2,9)	3 (2,0)	5 (5,1)	1 (1,3)	2 (3,6)
Toelichting gegeven bij vraag.	3 (0,8)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	2 (3,6)

Vraag 7. Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin?					
	Totaal n= 379 n (%)	Nederlands n= 148 n (%)	Turks n= 99 n (%)	Marokkaans n= 76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n= 56 n (%)
7a. naam	303 (79,9)	106 (71,6)	78 (78,8)	72 (94,7)	41 (73,2)
geboortedatum	291 (76,8)	107 (72,3)	75 (75,8)	69 (90,8)	40 (71,4)
meisje/jongen	303 (79,9)	110 (74,3)	78 (78,8)	74 (97,4)	41 (73,2)
bijzonderheden	18 (4,7)	9 (6,1)	2 (2,0)	4 (5,3)	3 (5,4)
7b. naam	129 (34,0)	31 (20,9)	42 (42,4)	43 (56,6)	13 (23,2)
geboortedatum	123 (32,5)	31 (20,9)	40 (40,4)	40 (52,6)	12 (21,4)
meisje/jongen	134 (35,4)	34 (23,0)	42 (42,4)	45 (59,2)	13 (23,2)
bijzonderheden	7 (1,8)	1 (0,7)	1 (1,0)	4 (5,3)	1 (1,8)
7c. naam	48 (12,7)	4 (2,7)	19 (19,2)	20 (26,3)	5 (8,9)
geboortedatum	46 (12,1)	4 (3,4)	18 (18,2)	18 (23,7)	5 (8,9)
meisje/jongen	48 (12,7)	4 (2,7)	19 (19,2)	20 (26,3)	5 (8,9)
bijzonderheden	2 (0,5)	1 (0,7)	0 (0,0)	1 (1,3)	0 (0,0)
7d. naam	15 (4,0)	1 (0,7)	5 (5,1)	8 (10,5)	1 (1,8)
geboortedatum	12 (3,2)	1 (0,7)	4 (4,0)	6 (7,9)	1 (1,8)
meisje/jongen	15 (4,0)	1 (0,7)	5 (5,1)	8 (10,5)	1 (1,8)
bijzonderheden	1 (0,3)	0 (0,0)	1 (1,0)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 8. Bent u tevreden over het slapen van uw kind (naar bed gaan, doorslapen)?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Altijd	251 (66,2)	92 (62,2)	67 (67,7)	51 (67,1)	41 (73,2)
Vaak	90 (23,7)	44 (29,7)	19 (19,2)	20 (26,3)	7 (12,5)
Soms	27 (7,1)	8 (5,4)	11 (11,1)	4 (5,3)	4 (7,1)
Nooit	4 (1,1)	2 (1,4)	1 (1,0)	1 (1,3)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,3)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Missing	6 (1,6)	2 (1,4)	1 (1,0)	0 (0,0)	3 (5,4)

Vraag 9. Is uw kind 's morgens goed uitgerust?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Altijd	201 (53,0)	69 (46,6)	57 (57,6)	46 (60,5)	29 (51,8)
Vaak	131 (34,6)	63 (42,6)	27 (27,3)	25 (32,9)	16 (28,6)
Soms	31 (8,2)	9 (6,1)	12 (12,1)	3 (3,9)	7 (12,5)
Nooit	2 (0,5)	0 (0,0)	1 (1,0)	1 (1,3)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	3 (0,8)	2 (1,4)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Missing	11 (2,9)	5 (3,4)	2 (2,0)	1 (1,3)	3 (5,4)

Vraag 10. Bent u tevreden over het eten van uw kind?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Altijd	155 (40,9)	51 (34,5)	49 (49,5)	30 (39,5)	25 (44,6)
Vaak	127 (33,5)	69 (46,6)	22 (22,2)	16 (21,1)	20 (35,7)
Soms	72 (19,0)	17 (11,5)	22 (22,2)	24 (31,6)	9 (16,1)
Nooit	13 (3,4)	5 (3,4)	3 (3,0)	5 (6,6)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,3)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	11 (2,9)	5 (3,4)	3 (3,0)	1 (1,3)	2 (3,6)

Eventuele toelichting bij vraag 8, 9, 10.					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Toelichting gegeven	75 (19,8)	32 (21,6)	13 (13,1)	18 (23,7)	12 (21,4)

Vraag 11. Plast uw kind overdag in de broek?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Vaak	7 (1,8)	2 (1,4)	4 (4,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Soms	17 (4,5)	9 (6,1)	1 (1,0)	2 (2,6)	5 (8,9)
(Bijna) nooit	348 (91,8)	133 (89,9)	92 (92,9)	74 (97,4)	49 (87,5)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,3)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	6 (1,6)	3 (2,0)	2 (2,0)	0 (0,0)	1 (1,8)

Vraag 12. Plast uw kind 's nachts in bed (of luierbroekje)?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Vaak	35 (9,2)	12 (8,1)	8 (8,1)	11 (14,5)	4 (7,1)
Soms	40 (10,6)	15 (10,1)	11 (11,1)	10 (13,2)	4 (7,1)
(Bijna) nooit	299 (78,9)	188 (79,7)	79 (79,8)	55 (72,4)	47 (83,9)
Meer dan 1 antwoord	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	5 (1,3)	3 (2,0)	1 (1,0)	0 (0,0)	1 (1,8)

Vraag 13. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nooit	18 (4,7)	3 (2,0)	7 (7,1)	1 (1,3)	7 (12,5)
Niet elk jaar	5 (1,3)	2 (2,4)	1 (1,0)	0 (0,0)	2 (3,6)
Eén keer per jaar	56 (14,8)	23 (15,5)	15 (15,2)	7 (9,2)	11 (19,6)
Twee keer per jaar of vaker	290 (76,5)	116 (78,4)	71 (71,7)	68 (89,5)	35 (62,5)
Meer dan 1 antwoord	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	10 (2,6)	4 (2,7)	5 (5,1)	0 (0,0)	1 (1,8)

Vraag 14. Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepeetst?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nooit	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Niet elke dag	7 (1,8)	0 (0,0)	7 (7,1)	0 (0,0)	0 (0,0)
Eén keer per dag	77 (20,3)	25 (16,9)	36 (36,4)	10 (13,2)	6 (10,7)
Twee keer per dag of vaker	285 (75,2)	120 (81,1)	51 (51,5)	65 (85,5)	49 (87,5)
Meer dan 1 antwoord	6 (1,6)	3 (2,0)	2 (2,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Missing	4 (1,1)	0 (0,0)	3 (3,0)	1 (1,3)	0 (0,0)

Vraag 15. Hoe vaak poetst een ouder/verzorger de tanden van uw kind?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nooit	14 (3,7)	4 (2,7)	2 (2,0)	7 (9,2)	1 (1,8)
Niet elke dag	43 (11,3)	12 (8,1)	17 (17,2)	9 (11,8)	5 (8,9)
Eén keer per dag	134 (35,4)	60 (40,5)	32 (32,3)	21 (27,6)	21 (37,5)
Twee keer per dag of vaker	173 (45,6)	67 (45,3)	41 (41,4)	37 (48,7)	28 (50,0)
Meer dan 1 antwoord	8 (2,1)	5 (3,4)	2 (2,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Missing	7 (1,8)	0 (0,0)	5 (5,1)	2 (2,6)	0 (0,0)

Vraag 16. Heeft u zelf (of de school) vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nee	334 (88,1)	134 (90,5)	81 (81,8)	68 (89,5)	51 (91,1)
Ja, namelijk...	29 (7,7)	10 (6,8)	11 (11,1)	5 (6,6)	3 (5,4)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld	6 (20,7)	2 (20,0)	3 (27,3)	0 (0,0)	1 (33,3)
Missing	16 (4,2)	4 (2,7)	7 (7,1)	3 (3,9)	2 (3,6)

Vraag 17. Denkt u dat uw kind goed kan horen					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Ja	357 (94,2)	139 (93,9)	94 (94,9)	72 (94,7)	52 (92,9)
Nee	12 (3,2)	6 (4,1)	2 (2,0)	2 (2,6)	2 (3,6)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,3)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Missing	9 (2,4)	3 (2,0)	3 (3,0)	2 (2,6)	1 (1,8)

Vraag 18. Heeft uw kind zwemdiploma A?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Ja	4 (1,1)	4 (2,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen	15 (4,0)	1 (0,7)	11 (11,1)	2 (2,6)	1 (1,8)
Nee, maar hij/zij zit op zwemles	175 (46,2)	105 (70,9)	23 (23,2)	24 (31,6)	23 (41,1)
Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles	181 (47,8)	38 (25,7)	63 (63,6)	48 (63,2)	32 (57,1)
en heeft ook geen schoolzwemmen.					
Missing	4 (1,1)	0 (0,0)	2 (2,0)	2 (2,6)	0 (0,0)

Vraag 19. Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?																
		Totaal n=379			Nederlands n=148			Turks n=99			Marokkaans n=76			Surinaams/Antilliaans n=56		
		ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing
Sport	n	170	134	75	91	32	25	24	57	18	32	29	61	23	16	17
	%	(44,9)	(35,4)	(19,8)	(61,5)	(21,6)	(16,9)	(24,2)	(57,6)	(18,2)	(42,1)	(38,2)	(19,7)	(41,1)	(28,6)	(30,4)
Muziek	n	19	186	174	7	63	78	7	62	30	2	36	38	3	25	28
	%	(5,0)	(49,1)	(45,9)	(4,7)	(42,6)	(52,7)	(7,1)	(62,6)	(30,3)	(2,6)	(47,4)	(50,0)	(5,4)	(44,6)	(50,0)
Overige clubs/ verenigingen	n	51	177	151	25	58	65	10	63	26	32	10	34	6	24	26
	%	(13,5)	(46,7)	(39,8)	(16,9)	(39,2)	(43,9)	(10,1)	(63,6)	(26,3)	(42,1)	(13,2)	(44,7)	(10,7)	(42,9)	(46,4)
BSO en/of NSO	n	68	170	141	45	49	54	3	65	31	2	37	37	18	19	19
	%	(17,9)	(44,9)	(37,2)	(30,4)	(33,1)	(36,5)	(3,0)	(65,7)	(31,3)	(2,6)	(48,7)	(48,7)	(32,1)	(33,9)	(33,9)

	Totaal		Nederlands		Turks		Marokkaans		Surinaams/- Antilliaans n=56	
	n=379		n=148		n=99		n=76			
	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Sport – aantal 'ja'	170		91		24		32		23	
Volledig ingevuld	161	94,7	87	95,6	23	95,8	29	90,6	22	95,7
Onterecht niet ingevuld - Welke	9	5,3	4	4,4	1	4,2	3	9,4	1	4,3
Muziek – aantal 'ja'	19		7		7		2		3	
Volledig ingevuld	15	78,9	6	85,7	6	85,7	2	100	1	33,3
Onterecht niet ingevuld - Welke	4	21,1	1	14,3	1	14,3	0	0	2	66,7
Overige clubs/ verenigingen – aantal 'ja'	51		25		10		10		6	
Volledig ingevuld	46	90,2	23	92,0	9	90,0	10	100	4	66,7
Onterecht niet ingevuld - Welke	5	9,8	2	8,0	1	10,0	0	0	2	33,3
BSO en/of NSO – aantal 'ja'	68		45		3		2		18	
Volledig ingevuld	36	52,9	27	60,0	2	66,7	0	0	7	38,9
Onterecht niet ingevuld - Welke	32	47,1	18	40,0	1	33,3	2	100	11	61,1

	Totaal		Nederlands		Turks		Marokkaans		Surinaams/- Antilliaans	
	n=379		n=148		n=99		n=76		n=56	
	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Totaal – aantal 'ja'	308		168		44		46		50	
Volledig ingevuld	258	83,8	143	85,1	40	90,9	41	89,1	34	68,0
Onterecht niet ingevuld - Welke	50	16,2	25	14,9	4	9,1	5	10,9	16	32,0

Vraag 20. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?					
	Totaal n=37 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Ja	73 (19,3)	30 (20,3)	21 (21,2)	5 (6,6)	17 (30,4)
Nee	301 (79,4)	117 (79,1)	75 (75,8)	70 (92,1)	39 (69,6)
Missing	5 (1,3)	1 (0,7)	3 (3,0)	1 (1,3)	0 (0,0)

Vraag 21. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overleiden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nee	258 (68,1)	98 (66,2)	77 (77,8)	52 (68,4)	31 (55,4)
Ja	111 (29,3)	46 (31,1)	19 (19,2)	22 (28,9)	24 (42,9)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld:	1 (0,9)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (4,2)
Missing	10 (2,6)	4 (2,7)	3 (3,0)	2 (2,6)	1 (1,8)

Vraag 22. Mijn kind gaat met plezier naar school.					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Mee eens	340 (89,7)	128 (86,5)	85 (85,9)	73 (96,1)	54 (96,4)
Beetje mee eens	26 (6,9)	14 (9,5)	8 (8,1)	2 (2,6)	2 (3,6)
Beetje mee oneens	2 (0,5)	1 (0,7)	1 (1,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Mee oneens	4 (1,1)	1 (0,7)	3 (3,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	7 (1,8)	4 (2,7)	2 (2,0)	1 (1,3)	0 (0,0)

Vraag 23. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Mee eens	237 (62,5)	87 (58,8)	64 (64,6)	50 (65,8)	36 (64,3)
Beetje mee eens	105 (27,7)	50 (33,8)	23 (23,2)	16 (21,1)	16 (28,6)
Beetje mee oneens	15 (4,0)	0 (0,0)	4 (4,0)	5 (6,6)	1 (1,8)
Mee oneens	10 (2,6)	1 (0,7)	4 (4,0)	3 (3,9)	2 (3,6)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,3)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	11 (2,9)	4 (2,7)	4 (4,0)	2 (2,6)	1 (1,8)

Vraag 24. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/ familie die helpen als het nodig is.					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Mee eens	307 (81,0)	126 (85,1)	76 (76,8)	58 (76,3)	47 (83,9)
Beetje mee eens	44 (11,6)	13 (8,8)	13 (13,1)	13 (17,1)	5 (8,9)
Beetje mee oneens	7 (1,8)	2 (1,4)	2 (2,0)	2 (2,6)	1 (1,8)
Mee oneens	12 (3,2)	4 (2,7)	4 (4,0)	2 (2,6)	2 (3,6)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,3)	1 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	8 (2,1)	2 (1,4)	4 (4,0)	1 (1,3)	1 (1,8)

Vraag 25. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk.					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Mee eens	214 (56,5)	70 (47,3)	67 (67,7)	48 (63,2)	29 (51,8)
Beetje mee eens	140 (36,9)	68 (45,9)	26 (26,3)	26 (34,2)	20 (35,7)
Beetje mee oneens	9 (2,4)	2 (1,4)	1 (1,0)	2 (2,6)	4 (7,1)
Mee oneens	5 (1,3)	1 (0,7)	1 (1,0)	0 (0,0)	3 (5,4)
Meer dan 1 antwoord	4 (1,1)	4 (2,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	7 (1,8)	3 (2,0)	4 (4,0)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 26. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Nee	325 (85,8)	133 (89,9)	81 (81,8)	67 (88,2)	44 (78,6)
Ja	21 (5,5)	1 (0,7)	6 (6,1)	7 (9,2)	7 (12,5)
Ik krijg al hulp of advies	19 (5,0)	9 (6,1)	5 (5,0)	1 (1,3)	4 (7,1)
Meer dan 1 antwoord	2 (0,5)	1 (0,7)	1 (1,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	12 (3,2)	4 (2,7)	6 (6,1)	1 (1,3)	1 (1,8)

Vraag 27. Hoe zou u uw kind omschrijven?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Omschrijving ingevuld	326 (86,0)	139 (93,9)	74 (74,7)	64 (84,2)	49 (87,5)
Missing	53 (14,0)	9 (6,1)	25 (25,3)	12 (15,8)	7 (12,5)

Vraag 28. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?					
	Totaal n=379 n (%)	Nederlands n=148 n (%)	Turks n=99 n (%)	Marokkaans n=76 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=56 n (%)
Ja	106 (28,0)	36 (24,3)	27 (27,3)	22 (28,9)	21 (37,5)
Nee	257 (67,8)	107 (72,3)	66 (66,7)	51 (67,1)	33 (58,9)
Meer dan 1 antwoord	3 (0,8)	2 (1,4)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,8)
Missing	13 (3,4)	3 (2,0)	6 (6,1)	3 (3,9)	1 (1,8)
Vervolg vraag ingevuld	100 (94,3)	32 (88,9)	26 (96,3)	21 (95,5)	21 (100)
Vervolg vraag onterecht niet ingevuld	6 (5,7)	4 (11,1)	1 (3,7)	1 (4,5)	0 (0,0)
Opvoeden	13 (3,4)	5 (3,4)	4 (4,0)	1 (1,3)	3 (5,4)
Voeding	33 (8,7)	7 (4,7)	9 (9,1)	10 (13,2)	7 (12,5)
Gedrag van mijn kind	19 (5,0)	4 (2,7)	6 (6,1)	3 (3,9)	6 (10,7)
Lichamelijke problemen	14 (3,7)	6 (4,1)	2 (2,0)	3 (3,9)	3 (5,4)
Praten en of taal	18 (4,7)	4 (2,7)	7 (7,1)	6 (7,9)	1 (1,8)
Motoriek/ bewegen	17 (4,5)	5 (3,4)	4 (4,0)	1 (1,3)	7 (12,5)
Slaapgedrag	10 (2,6)	1 (0,7)	6 (6,1)	1 (1,3)	2 (3,6)
Zindelijkheid	21 (5,5)	6 (4,1)	4 (4,0)	9 (11,8)	2 (3,6)
Anders namelijk:...	20 (5,3)	8 (5,4)	3 (3,0)	4 (5,3)	5 (8,9)
Anders namelijk ingevuld	20 (100,0)	8 (100,0)	3 (100,0)	4 (100,0)	5 (100,0)

I Frequentie tabellen 10-11 jarigen

Vraag 1. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling geweest voor:																
		Totaal N=414			Nederlands n=186			Turks n=82			Marokkaans n=65			Surinaams/Antilliaans n=81		
		ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	Nee	missing	ja	nee	missing
Ogen	n	88	266	60	33	129	24	18	52	12	18	37	10	19	48	14
	%	(21,3)	(64,3)	(14,5)	(17,7)	(69,4)	(12,9)	(22,0)	(63,4)	(14,6)	(27,7)	(56,9)	(15,4)	(23,5)	(59,3)	(17,3)
Oren	n	65	265	84	29	32	125	10	54	18	6	39	20	20	47	14
	%	(15,7)	(64,0)	(20,3)	(15,6)	(17,2)	(67,2)	(12,2)	(65,9)	(22,0)	(9,2)	(60,0)	(30,8)	(24,7)	(58,0)	(17,3)
Lengte en/of gewicht	n	38	285	91	15	135	36	12	54	16	7	37	21	6	58	17
	%	(9,2)	(68,8)	(22,0)	(8,1)	(72,6)	(19,4)	(14,6)	(65,9)	(19,5)	(10,8)	(56,9)	(32,3)	(7,4)	(71,6)	(21,0)
Bewegen	n	23	293	98	15	135	36	4	57	21	2	41	22	2	60	19
	%	(5,6)	(70,8)	(23,7)	(8,1)	(72,5)	(19,4)	(4,9)	(69,5)	(25,6)	(3,1)	(63,1)	(33,8)	(2,5)	(74,1)	(23,5)
Spreken en/of taal	n	54	265	95	22	129	35	13	51	18	10	33	22	9	52	20
	%	(13,0)	(64,0)	(22,9)	(11,8)	(69,4)	(18,8)	(15,9)	(62,2)	(22,0)	(15,4)	(50,8)	(33,8)	(11,1)	(64,2)	(24,7)
Leren en/of lezen	n	28	281	105	15	129	42	5	57	20	4	39	22	4	56	21
	%	(6,8)	(67,9)	(25,4)	(8,1)	(69,4)	(22,6)	(6,1)	(69,5)	(24,4)	(6,2)	(60,0)	(33,8)	(4,9)	(69,1)	(25,9)
Gedrag, emoties en/of opvoeding	n	35	279	100	26	123	37	3	59	20	1	42	22	5	55	21
	%	(8,5)	(67,4)	(24,2)	(14,0)	(66,1)	(19,9)	(3,7)	(72,0)	(24,4)	(1,5)	(64,6)	(33,8)	(6,2)	(67,9)	(25,9)
Langdurig ziekte	n	14	300	100	4	143	39	3	6	19	4	40	44	3	57	21
	%	(3,4)	(72,5)	(24,2)	(2,2)	(76,9)	(21,0)	(3,7)	(73,2)	(23,2)	(6,2)	(61,5)	(67,7)	(3,7)	(70,4)	(25,9)
Iets anders namelijk..	n	65	183	166	28	91	67	13	35	34	8	24	33	16	33	32
	%	(15,7)	(44,2)	(40,1)	(15,1)	(48,9)	(36,0)	(42,7)	(42,7)	(41,5)	(12,3)	(36,9)	(50,8)	(19,8)	(40,7)	(39,5)

Vraag 1. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling geweest voor:										
	Totaal		Nederlands		Turks		Marokkaans		Surinaams/ -Antilliaans	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ogen – aantal ‘ja’	88		33		18		18		19	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	23	26,1	3	9,1	7	38,9	6	33,3	7	36,8
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	34	38,6	9	27,3	9	50,0	10	55,6	6	31,6
Oren – aantal ‘ja’	65		29		10		6		20	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	8	12,3	1	3,4	4	40,0	2	33,3	1	5,0
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	15	23,1	3	10,3	6	60,0	3	50,0	3	15,0
Lengte en/of gewicht – aantal ‘ja’	38		13		12		7		6	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	12	31,6	2	15,4	6	50,0	3	42,9	1	16,7
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	19	50,0	2	15,4	11	91,7	5	71,4	1	16,7
Bewegen – aantal ‘ja’	23		15		4		2		2	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	5	21,7	2	13,3	2	50,0	1	50,0	0	0,0
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	7	30,4	3	20,0	3	75,0	1	50,0	0	0,0
Spreeken en/of taal – aantal ‘ja’	54		22		13		10		9	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	10	18,5	3	13,6	4	30,8	2	20,0	1	11,1
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	21	38,9	6	27,3	7	53,8	6	60,0	2	22,2
Leren en/of lezen – aantal ‘ja’	28		15		5		4		4	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	11	39,3	4	26,7	3	60,0	3	75,0	1	25,0
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	12	42,9	3	20,0	4	80,0	3	75,0	2	50,0
Gedrag, emoties en/of opvoeding – aantal ‘ja’	35		26		3		1		5	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	6	17,1	3	11,5	2	66,7	0	0,0	1	20,0
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	9	25,7	7	26,9	1	33,3	0	0,0	1	20,0
Langdurig ziekte – aantal ‘ja’	14		4		3		4		3	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	4	28,6	1	25,0	1	33,3	1	25,0	1	33,3
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	4	28,6	1	25,0	2	66,7	1	25,0	0	0,0
Iets anders namelijk.. – aantal ‘ja’	65		28		13		8		16	
Onterecht niet ingevuld – iets anders namelijk...	32	49,2	15	53,6	3	23,1	5	62,5	9	56,3
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	7	10,8	2	7,1	1	7,7	3	37,5	1	6,3
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	7	10,8	1	3,6	4	30,8	2	25,0	0	0,0
Totaal – aantal ‘ja’	410		185		81		60		84	
Onterecht niet ingevuld - Bij welke hulpverlener?	86	21,0	21	11,4	30	37,0	21	35,0	14	16,7
Onterecht niet ingevuld - Niet ingevuld - Waarvoor?	128	31,2	35	18,9	47	58,0	31	51,7	13	15,5

Vraag 1. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar onder behandeling geweest voor:					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
0 antwoorden (ja of nee)	10 (2,4)	3 (1,6)	4 (4,9)	2 (3,1)	1 (1,2)
1 antwoorden (ja of nee)	61 (14,7)	23 (12,4)	8 (9,8)	15 (23,1)	15 (18,5)
2 antwoorden (ja of nee)	22 (5,3)	9 (4,8)	6 (7,3)	4 (6,2)	3 (3,7)
3 antwoorden (ja of nee)	4 (1,0)	3 (1,6)	0 (0,0)	1 (1,5)	0 (0,0)
4 antwoorden (ja of nee)	5 (1,2)	2 (1,1)	2 (2,4)	0 (0,0)	1 (1,2)
5 antwoorden (ja of nee)	2 (0,5)	1 (0,5)	1 (1,2)	0 (0,0)	0 (0,0)
6 antwoorden (ja of nee)	3 (0,7)	1 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	2 (2,5)
7 antwoorden (ja of nee)	7 (1,7)	3 (1,6)	1 (1,2)	2 (3,1)	1 (1,2)
8 antwoorden (ja of nee)	87 (21,0)	34 (18,3)	20 (24,4)	17 (26,2)	16 (19,8)
9 antwoorden (ja of nee)	213 (51,4)	107 (57,5)	40 (48,8)	24 (36,9)	42 (51,9)

Vraag 2. Heeft uw kind in de afgelopen 5 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
nee	351 (84,8)	153 (82,3)	70 (85,4)	59 (90,8)	69 (85,2)
Ja, één keer	36 (8,7)	25 (13,4)	4 (4,9)	1 (1,5)	6 (7,4)
Ja, twee keer	13 (3,1)	7 (3,8)	3 (3,7)	2 (3,1)	1 (1,2)
Ja, meer dan twee keer	5 (1,2)	1 (0,5)	2 (2,4)	0 (0,0)	2 (2,5)
Missing	9 (2,2)	0 (0,0)	3 (3,7)	3 (4,6)	3 (3,7)

Vraag 3. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Nee	348 (84,1)	159 (85,5)	65 (79,3)	55 (84,6)	69 (85,2)
Ja, vanwege..	59 (14,3)	26 (14,0)	15 (18,3)	8 (12,3)	10 (12,3)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld	5 (8,5)	1 (3,8)	2 (13,3)	2 (25,0)	0 (0,0)
Missing	7 (1,7)	1 (0,5)	2 (2,4)	2 (3,1)	2 (2,5)

Vraag 4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Vermoeidheid	13 (3,1)	4 (2,2)	2 (2,4)	4 (6,2)	3 (3,7)
Buikpijn	62 (15,0)	23 (12,4)	14 (17,1)	8 (12,3)	17 (21,0)
Jeuk of huidirritatie	40 (9,7)	14 (7,5)	7 (8,5)	6 (9,2)	13 (16,0)
Hoofdpijn	50 (12,1)	25 (13,4)	10 (12,2)	6 (9,2)	9 (11,1)
Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten	34 (8,2)	6 (3,2)	6 (7,3)	9 (13,8)	13 (16,0)
Andere klachten, namelijk..	43 (10,4)	15 (8,1)	13 (15,9)	6 (9,2)	9 (11,1)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld	2 (4,7)	1 (6,7)	1 (7,7)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 4. Heeft uw kind regelmatig last van de volgende klachten?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
0 antwoord categorieën aangekruist	251 (60,6)	121 (65,1)	44 (53,7)	42 (64,6)	44 (54,3)
1 antwoord categorieën aangekruist	106 (25,6)	45 (24,2)	27 (32,9)	14 (21,5)	20 (24,7)
2 antwoord categorieën aangekruist	41 (9,9)	18 (9,7)	9 (11,0)	5 (7,7)	9 (11,1)
3 antwoord categorieën aangekruist	3 (2,7)	2 (1,1)	1 (1,2)	1 (1,5)	7 (8,6)
4 antwoord categorieën aangekruist	4 (1,0)	0 (0,0)	1 (1,2)	3 (4,6)	0 (0,0)
5 antwoord categorieën aangekruist	1 (0,2)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,2)
6 antwoord categorieën aangekruist	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 5. Gebruikt uw kind medicijnen?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Nee	342 (82,6)	157 (84,4)	68 (82,9)	52 (80,0)	65 (80,2)
Ja, welke en waarvoor?	65 (15,7)	27 (14,5)	12 (14,6)	11 (16,9)	15 (18,5)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld	4 (6,2)	2 (7,4)	2 (16,7)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	7 (1,7)	2 (1,1)	2 (2,4)	2 (3,1)	1 (1,2)

{nog bekijken of de twee vervolgvragen allebei zijn beantwoord}

Vraag 6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Bij de vader en moeder (samen)	311 (75,1)	143 (76,9)	61 (74,4)	58 (89,2)	49 (60,5)
Bij de moeder	85 (20,5)	29 (15,6)	20 (24,4)	6 (9,2)	30 (37,0)
Bij de vader	4 (1,0)	3 (75,0)	1 (1,2)	0 (0,0)	0 (0,0)
Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder en de helft van de tijd bij de vader	4 (1,0)	4 (2,2)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Bij de moeder en haar vriend(in)	5 (1,2)	5 (2,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Bij de vader en zijn vriend(in)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Bij anderen, namelijk...	1 (0,2)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,2)
Meer dan 1 antwoord	2 (0,5)	2 (1,1)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	2 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,2)	1 (1,2)
Toelichting gegeven bij vraag	4 (1,0)	3 (1,6)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,2)

Vraag 7. Welke andere kinderen wonen er nog meer in het gezin					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
7a. naam	340 (82,1)	152 (81,7)	73 (89,0)	58 (90,8)	57 (70,4)
geboortedatum	335 (80,9)	152 (81,7)	72 (87,8)	54 (83,1)	57 (70,4)
meisje/jongen	345 (83,3)	152 (81,7)	75 (91,5)	61 (93,8)	57 (70,4)
bijzonderheden	26 (6,3)	10 (5,4)	7 (8,5)	5 (7,7)	4 (4,9)
7b. naam	167 (40,3)	56 (30,1)	41 (50,0)	48 (73,8)	22 (27,2)
geboortedatum	162 (39,1)	56 (30,1)	40 (48,8)	44 (67,7)	22 (27,2)
meisje/jongen	170 (41,1)	56 (30,1)	42 (51,2)	51 (78,5)	21 (25,9)
bijzonderheden	9 (2,2)	5 (2,7)	1 (1,2)	2 (3,1)	1 (1,2)
7c. naam	59 (14,3)	10 (5,4)	17 (20,7)	30 (46,2)	2 (2,5)
geboortedatum	55 (13,3)	10 (5,4)	16 (19,5)	27 (41,5)	2 (2,5)
meisje/jongen	62 (15,0)	10 (5,4)	19 (23,2)	31 (47,7)	2 (2,5)
bijzonderheden	5 (1,2)	0 (0,0)	2 (2,4)	3 (4,6)	0 (0,0)
7d. naam	20 (4,8)	3 (1,6)	4 (4,9)	13 (20,0)	0 (0,0)
geboortedatum	19 (4,6)	3 (1,6)	4 (4,9)	12 (18,5)	0 (0,0)
meisje/jongen	20 (4,8)	3 (1,6)	4 (4,9)	13 (20,0)	0 (0,0)
bijzonderheden	1 (0,2)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,5)	0 (0,0)

Vraag 8. Bent u tevreden over het slapen van uw kind (naar bed gaan, doorslapen)?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Altijd	262 (63,3)	129 (69,4)	45 (54,9)	43 (66,2)	45 (55,6)
Vaak	107 (25,8)	45 (24,2)	19 (23,2)	17 (26,2)	26 (32,1)
Soms	32 (7,7)	8 (4,3)	15 (18,3)	2 (3,1)	7 (8,6)
Nooit	4 (1,0)	1 (0,5)	1 (1,2)	1 (1,5)	1 (1,2)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,2)	1 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	8 (1,9)	2 (1,1)	2 (2,4)	2 (3,1)	2 (2,5)

Vraag 9. Is uw kind 's morgens goed uitgerust?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Altijd	212 (51,2)	89 (47,8)	45 (54,9)	40 (61,5)	38 (46,9)
Vaak	157 (37,9)	86 (46,2)	17 (20,7)	18 (27,7)	36 (44,4)
Soms	33 (8,0)	8 (4,3)	15 (18,3)	4 (6,2)	6 (7,4)
Nooit	1 (0,2)	0 (0,0)	1 (1,2)	0 (0,0)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	2 (0,5)	1 (0,5)	1 (1,2)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	9 (2,2)	2 (1,1)	3 (3,7)	3 (4,6)	1 (1,2)

Vraag 10. Bent u tevreden over het eten van uw kind?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Altijd	220 (53,1)	103 (55,4)	46 (56,1)	39 (60,0)	32 (39,5)
Vaak	116 (28,0)	54 (29,0)	16 (19,5)	15 (23,1)	31 (38,3)
Soms	65 (15,7)	24 (12,9)	16 (19,5)	8 (12,3)	17 (21,0)
Nooit	6 (1,4)	3 (1,6)	1 (1,2)	2 (3,1)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,2)	1 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	6 (1,4)	1 (0,5)	3 (3,7)	1 (1,5)	1 (1,2)

Eventuele toelichting bij vraag 8, 9, 10.					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Toelichting gegeven	70 (16,9)	30 (16,1)	12 (14,6)	3 (4,6)	25 (30,9)

Vraag 11. Plast uw kind 's nachts in bed (of luierbroekje)?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Vaak	13 (3,1)	3 (1,6)	4 (4,9)	3 (4,6)	3 (3,7)
Soms	13 (3,1)	3 (1,6)	2 (2,4)	4 (6,2)	4 (4,9)
(Bijna) nooit	380 (91,8)	176 (94,6)	75 (91,5)	57 (87,7)	72 (88,9)
Meer dan 1 antwoord	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	8 (1,9)	4 (2,2)	1 (1,2)	1 (1,5)	2 (2,5)

Vraag 12. Denkt u dat uw kind goed kan horen?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Ja	393 (94,9)	178 (95,7)	80 (97,6)	63 (96,9)	72 (88,9)
Nee	13 (3,1)	5 (2,7)	1 (1,2)	0 (0,0)	7 (8,6)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,2)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,2)
Missing	7 (1,7)	3 (1,6)	1 (1,2)	2 (3,1)	1 (1,2)

Vraag 13. Denkt uw dat uw kind goed ziet?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Ja	368 (88,9)	170 (91,4)	72 (87,8)	55 (84,6)	71 (87,7)
Nee	35 (8,5)	12 (6,5)	9 (11,0)	6 (9,2)	8 (9,9)
Meer dan 1 antwoord	2 (0,5)	1 (0,5)	0 (0,0)	1 (1,5)	0 (0,0)
Missing	9 (2,2)	3 (1,6)	1 (1,2)	3 (4,6)	2 (2,5)

Vraag 14. Dragen beide ouders een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Ja	99 (23,9)	51 (27,4)	16 (19,5)	14 (21,5)	18 (22,2)
Nee	304 (73,4)	133 (71,5)	63 (76,8)	49 (75,4)	59 (72,8)
Meer dan 1 antwoord	4 (1,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (25,0)	3 (3,7)
Missing	7 (1,7)	2 (1,1)	3 (3,7)	1 (1,5)	1 (1,2)

Vraag 15. Heeft u zelf (of de school vragen en/of zorgen over het praten van uw kind?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Nee	376 (90,8)	172 (92,5)	71 (86,6)	59 (90,8)	74 (91,4)
Ja, namelijk...	22 (5,3)	9 (4,8)	6 (7,3)	2 (3,1)	5 (6,2)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld	1 (4,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (50,0)	0 (0,0)
Missing	16 (3,9)	5 (2,7)	5 (6,1)	4 (6,2)	2 (2,5)

Vraag 16. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Nooit	3 (0,7)	1 (0,5)	2 (2,4)	0 (0,0)	0 (0,0)
Niet elk jaar	4 (1,0)	0 (0,0)	1 (1,2)	1 (1,5)	2 (2,5)
Eén keer per jaar	47 (11,4)	21 (11,3)	9 (11,0)	6 (9,2)	11 (13,6)
Twee keer per jaar of vaker	350 (84,5)	162 (87,1)	64 (78,0)	57 (87,7)	67 (82,7)
Meer dan 1 antwoord	2 (0,5)	1 (0,5)	1 (1,2)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	8 (1,9)	1 (0,5)	5 (6,1)	1 (1,5)	1 (1,2)

Vraag 17. Hoe vaak per dag worden de tanden van uw kind gepoetst?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Nooit	1 (0,2)	0 (0,0)	1 (1,2)	0 (0,0)	0 (0,0)
Niet elke dag	5 (1,2)	1 (0,5)	4 (4,9)	0 (0,0)	0 (0,0)
Eén keer per dag	79 (19,1)	14 (7,5)	31 (37,8)	15 (23,1)	19 (24,1)
Twee keer per dag of vaker	324 (78,3)	171 (91,9)	44 (53,7)	49 (75,4)	60 (74,1)
Meer dan 1 antwoord	3 (0,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (1,5)	2 (2,5)
Missing	2 (0,5)	0 (0,0)	2 (2,4)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 18. Heeft uw kind zwemdiploma A?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Ja	297 (71,7)	166 (89,2)	40 (48,8)	30 (46,2)	61 (75,3)
Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen	92 (22,2)	13 (7,0)	31 (37,8)	31 (47,7)	17 (21,0)
Nee, maar hij/zij zit op zwemles	15 (3,6)	5 (2,7)	5 (6,1)	4 (6,2)	1 (1,2)
Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen.	5 (1,2)	0 (0,0)	3 (3,7)	0 (0,0)	2 (2,5)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,2)	1 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	4 (1,0)	1 (0,5)	3 (3,7)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 19. Welke vaste activiteiten heeft uw kind buitenshuis?																
		Totaal n=414 n (%)			Nederlands n=186 n (%)			Turks n=82 n (%)			Marokkaans n=65 n (%)			Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)		
		ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing	ja	nee	missing
Sport	n	299	65	50	16	153	17	45	23	14	46	16	3	55	10	16
	%	(72,2)	(15,7)	(12,1)	(8,6)	(82,3)	(9,1)	(54,9)	(28,0)	(17,1)	(70,8)	(24,6)	(4,6)	(67,9)	(12,3)	(19,8)
Muziek	n	69	169	176	42	71	73	12	38	32	2	32	31	13	28	40
	%	(16,7)	(40,8)	(42,5)	(22,6)	(38,2)	(39,2)	(14,6)	(46,3)	(39,0)	(3,1)	(49,2)	(47,7)	(16,0)	(34,6)	(49,4)
Overige clubs/ verenigingen	n	70	172	172	36	75	75	13	36	33	8	27	30	13	34	34
	%	(16,9)	(41,5)	(41,5)	(19,4)	(40,3)	(40,3)	(15,9)	(43,9)	(40,2)	(12,3)	(41,5)	(46,2)	(16,0)	(42,0)	(42,0)
BSO en/of NSO	n	67	179	168	42	73	71	3	43	36	5	29	31	17	34	30
	%	(16,2)	(43,2)	(40,6)	(22,6)	(39,2)	(38,2)	(3,7)	(52,4)	(43,9)	(7,7)	(44,6)	(47,7)	(21,0)	(42,0)	(37,0)

	Totaal n=414		Nederlands n=186		Turks n=82		Marokkaans n=65		Surinaams/- Antilliaans n=81	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Sport – aantal 'ja'	299		153		45		46		55	
Volledig ingevuld	275	92,0	143	93,5	40	88,9	40	87,0	52	94,5
Onterecht niet ingevuld - Welke	24	8,0	10	6,5	5	11,1	6	13,0	3	5,5
Muziek – aantal 'ja'	69		42		12		2		13	
Volledig ingevuld	17	24,6	35	83,3	7	58,3	1	50,0	9	69,2
Onterecht niet ingevuld - Welke	52	75,4	7	16,7	5	41,7	1	50,0	4	30,8
Overige clubs/ verenigingen – aantal 'ja'	70		36		13		8		13	
Volledig ingevuld	63	90,0	35	97,2	10	76,9	5	62,5	13	100,0
Onterecht niet ingevuld - Welke	7	10,0	1	2,8	3	23,1	3	37,5	0	0,0
BSO en/of NSO – aantal 'ja'	67		42		3		5		17	
Volledig ingevuld	32	47,8	17	40,5	2	66,7	3	60,0	10	58,8
Onterecht niet ingevuld - Welke	35	52,2	25	59,5	1	33,7	2	40,0	7	41,2

	Totaal n=414		Nederlands n=186		Turks n=82		Marokkaans n=65		Surinaams/- Antilliaans n=81	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Totaal – aantal 'ja'	505		273		73		61		98	
Volledig ingevuld	317	62,8	230	84,2	59	80,8	49	80,3	84	85,7
Onterecht niet ingevuld - Welke	188	37,2	43	15,8	14	19,2	12	19,7	14	14,3

Vraag 20. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?										
	Totaal n=414 n (%)		Nederlands n=186 n (%)		Turks n=82 n (%)		Marokkaans n=65 n (%)		Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)	
Nee	324	(78,3)	145	(78,0)	50	(61,0)	61	(93,8)	68	(84,0)
Ja	85	(20,5)	39	(21,0)	29	(35,4)	4	(6,2)	13	(15,3)
Meer dan 1 antwoord	1	(0,2)	1	(0,5)	0	(0,0)	0	(0,0)	0	(0,0)
Missing	4	(1,0)	1	(0,5)	3	(3,7)	0	(0,0)	0	(0,0)

Vraag 21. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 5 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt, zoals geboorte, scheiding, overleiden/ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving?										
	Totaal n=414 n (%)		Nederlands n=186 n (%)		Turks n=82 n (%)		Marokkaans n=65 n (%)		Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)	
Nee	248	(59,9)	107	(57,5)	48	(73,8)	48	(73,8)	45	(55,6)
Ja	160	(38,6)	77	(41,4)	31	(37,8)	16	(24,6)	36	(44,4)
Onterecht vervolgvraag niet ingevuld:	2	(1,3)	2	(2,6)	0	(0,0)	0	(0,0)	0	(0,0)
Missing	6	(1,4)	2	(1,1)	3	(3,7)	1	(1,5)	0	(0,0)

Vraag 22. Mijn kind gaat met plezier naar school.					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Mee eens	368 (88,9)	160 (86,0)	73 (89,0)	62 (95,4)	73 (90,1)
Beetje mee eens	30 (7,2)	17 (9,1)	4 (4,9)	2 (3,1)	7 (8,6)
Beetje mee oneens	6 (1,4)	3 (1,6)	2 (2,4)	0 (0,0)	1 (1,2)
Mee oneens	4 (1,0)	3 (1,6)	0 (0,0)	1 (1,5)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,2)	1 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	5 (1,2)	2 (1,1)	3 (3,7)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 23. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Mee eens	297 (71,7)	130 (69,9)	57 (69,5)	53 (81,5)	57 (70,4)
Beetje mee eens	92 (22,2)	44 (23,7)	19 (23,2)	8 (12,3)	21 (25,9)
Beetje mee oneens	11 (2,7)	5 (2,7)	1 (1,2)	2 (3,1)	3 (3,7)
Mee oneens	3 (0,7)	1 (0,5)	0 (0,0)	2 (3,1)	0 (0,0)
Meer dan 1 antwoord	2 (0,5)	2 (1,1)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	9 (2,2)	4 (2,2)	5 (6,1)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 24. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/ familie die helpen als het nodig is.					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Mee eens	353 (85,3)	165 (88,7)	67 (81,7)	52 (80,0)	69 (85,2)
Beetje mee eens	39 (9,4)	14 (7,5)	8 (9,8)	9 (13,8)	8 (9,9)
Beetje mee oneens	7 (1,7)	3 (1,6)	2 (2,4)	1 (1,5)	1 (1,2)
Mee oneens	8 (1,9)	2 (1,1)	1 (1,2)	2 (3,1)	3 (3,7)
Meer dan 1 antwoord	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	7 (1,7)	2 (1,1)	4 (4,9)	1 (1,5)	0 (0,0)

Vraag 25. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk.					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Mee eens	261 (63,0)	101 (54,3)	64 (78,0)	49 (78,0)	47 (58,0)
Beetje mee eens	118 (28,5)	70 (37,6)	14 (17,1)	14 (17,1)	22 (27,2)
Beetje mee oneens	19 (4,6)	7 (3,8)	1 (1,2)	1 (1,2)	7 (8,6)
Mee oneens	8 (1,9)	3 (1,6)	0 (0,0)	0 (0,0)	5 (6,2)
Meer dan 1 antwoord	1 (0,2)	1 (0,5)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	7 (1,7)	4 (2,2)	3 (3,7)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 26. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Nee	361 (87,2)	164 (88,2)	73 (89,0)	58 (89,2)	66 (81,5)
Ja	20 (4,8)	4 (2,2)	3 (3,7)	5 (7,7)	8 (9,9)
Ik krijg al hulp of advies	18 (4,3)	10 (5,4)	1 (1,2)	2 (3,1)	5 (6,2)
Meer dan 1 antwoord	5 (1,2)	2 (1,1)	1 (1,2)	0 (0,0)	2 (2,5)
Missing	10 (2,4)	6 (3,2)	4 (4,9)	0 (0,0)	0 (0,0)

Vraag 27. Hoe zou u uw kind omschrijven?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Omschrijving ingevuld	362 (87,4)	173 (93,0)	65 (79,3)	50 (76,9)	74 (91,4)
Missing	52 (12,6)	13 (7,0)	17 (20,7)	15 (23,1)	7 (8,6)

Vraag 28. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?					
	Totaal n=414 n (%)	Nederlands n=186 n (%)	Turks n=82 n (%)	Marokkaans n=65 n (%)	Surinaams/Antilliaans n=81 n (%)
Ja	92 (22,2)	35 (18,8)	21 (25,6)	10 (15,4)	26 (32,1)
Nee	302 (72,9)	142 (76,3)	54 (65,9)	53 (81,5)	53 (65,4)
Meer dan 1 antwoord	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Missing	20 (4,8)	9 (4,8)	7 (8,5)	2 (3,1)	2 (2,5)
Vervolg vraag ingevuld	92 (100,0)	35 (100,0)	21 (100,0)	10 (100,0)	26 (100,0)
Vervolg vraag onterecht niet ingevuld	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Opvoeden	6 (1,4)	1 (0,5)	0 (0,0)	1 (1,5)	4 (4,9)
Voeding	22 (5,3)	8 (4,3)	5 (6,1)	4 (6,2)	5 (6,2)
Gedrag van mijn kind	18 (4,3)	9 (4,8)	4 (4,9)	2 (3,1)	3 (3,7)
Lichamelijke problemen	10 (2,4)	5 (2,7)	3 (3,7)	0 (0,0)	2 (2,5)
Praten en of taal	9 (2,2)	3 (1,6)	2 (2,4)	2 (3,1)	2 (2,5)
Motoriek/ bewegen	7 (1,7)	1 (0,5)	2 (2,4)	1 (1,5)	3 (3,7)
Slaapgedrag	12 (2,9)	2 (1,1)	5 (6,1)	0 (0,0)	5 (6,2)
Zindelijkheid	6 (1,4)	2 (1,1)	1 (1,2)	1 (1,5)	2 (2,5)
Anders namelijk:...	26 (6,3)	8 (4,3)	5 (6,1)	4 (6,2)	9 (11,1)
Anders namelijk... onterecht niet ingevuld	4 (1,4)	2 (2,5)	1 (2,0)	0 (0,0)	1 (1,1)

J Tabellen antwoorden op open velden in de standaard signaleringlijst.

Tabel 1: Open velden bij vraag 1 "Door wie en waar onder behandeling geweest?" (vragenlijst 5-6 jaar en 10-11 jaar)

Item	Open veld antwoord (in categorieën)	Aantal maal ingevuld	
		5-6 jaar	10-11 jaar
1a. Ogen, wie?		53x	65x
	Oogarts	30 (57%)	40 (62%)
	Aanverwant aan oogarts (bv. Oogziekenhuis)	5 (9%)	6 (9%)
	Oogarts + naam van het ziekenhuis	2 (4%)	5 (8%)
	Alleen naam van het ziekenhuis	6 (11%)	10 (15%)
	Alleen het woord "Ziekenhuis"	3 (6%)	/
	Overig (5-6; 4x CB, 1x KNO, 1x Jeugdzorg, 1x HA, 10-11; JGZ, GGD, Huisarts, "Kelly")	7 (13%)	4 (6%)
1a. Ogen, waarvoor?		42x	54x
	Bril (bril nodig, soms met sterkte erbij)	10 (24%)	25 (46%)
	Slecht zien / om beter te zien / ogen / visie	8 (19%)	7 (13%)
	Oogcontrole (waarbij 1x door ouders vermeld werd dat er géén afwijkingen gevonden zijn)	11 (26%)	4 (7%)
	Lui oog	2 (5%)	2 (4%)
	Bijziendheid	2 (5%)	2 (4%)
	Overig*	9 (21%)	14 (26%)
1b. Oren, wie?		34x	57x
	KNO (-arts)	15 (44%)	24 (42%)
	KNO +naam van het ziekenhuis	3 (9%)	5 (9%)
	Naam van het ziekenhuis	2 (6%)	4 (7%)
	Huisarts	8 (25%)	10 (18%)
	Overig (5-6: 2x (via) oogarts, 1x ziekenhuis, 1x test auditief centrum, 1x jeugdzorg, 1x huisarts & KNO, 10-11; 1x audiologisch centrum, 1x buisjes, 1x GGD, 3x Huisarts+KNO, 1x JGZ, 1x neuroloog, 1x "P Reijjs", 2x specialist, 1x trommelvliesperforatie, 2x ziekenhuis)	6 (19%)	14 (25%)
1b. Oren, waarvoor?		36x	50x
	Buisjes	10 (28%)	17 (34%)
	Buisjes+amandelen	4 (11%)	4 (8%)
	Amandelen		2 (4%)
	Oorontsteking	6 (17%)	8 (16%)
	(Oor-)pijn	2 (6%)	2 (4%)
	Overig **	14 (39%)	17 (34%)
1c. Lengte/gewicht, wie?		8x	26x
	Consultatiebureau/GGD/JGZ	4 (50%)	9 (35%)
	Ziekenhuis/kinderarts	/	4 (15%)
	School	/	3 (12%)
	Dietist	1 (13%)	3 (12%)
	Huisarts	/	2 (8%)
	Overig (5-6; 1x consulaat, 1x HA/JKZ/dietiste, 1x KNO-arts, 10-11; 1x afspraak mrt'12, 1x fysio, 1x moeder zelf om gevraagd, 1x obesitaskliniek, 1x wijs	3 (38%)	5 (19%)

Item	Open veld antwoord (in categorieën)	Aantal maal ingevuld	
		5-6 jaar	10-11 jaar
<i>1c. Lengte/gewicht, waarvoor?</i>		6X	19x
	Gewicht (te zwaar, te licht)	1 (17%)	7 (37%)
	Lengte (te klein, te snelle groei)	1 (17%)	5 (26%)
	Controle	2 (33%)	2 (11%)
	Overig (5-6; 1x buisjes, 1x te weinig eten, 10-11; 1x fun-fit, 1x coeliakie, 1x lengte en gewicht, 1x onderzoek 5-jarigen, 1x zwakke enkels)	2 (33%)	5 (26%)
<i>1d. Bewegen, wie?</i>		11x	18x
	Fysiotherapeut	5 (45%)	10 (56%)
	Fysiotherapeut + naam ziekenhuis	2 (18%)	/
	JGZ/GGD	/	2 (11%)
	Overig (5-6; 1x antroposofische kinderysio + euritmie therap., 1x cesartherapie, 1x ergotherapie, 1x revalidatiearts, 10-11; 1x cesar, 1x ergotherapeut, 1x huisarts+fysio, 1x logopedist, 1x op school, 1x podoloog)	4 (36%)	6 (33%)
<i>1d. Bewegen, waarvoor?</i>		8x	16x
	Motoriek	1 (13%)	5 (31%)
	Schrijven / schrijftechniek	/	4 (25%)
	Overig (5-6; 1x DCD hypermobiel hyperfonie, 1x evenwicht/spieropbouw, 1x pl. bradualis laesie, 1x slappe spieren, 1x stand v voeten, 1x hypermobiliteit in heup en armen, 1x viel veel en overlenig; 10-11; 1x benen-spieren, 1x benen-voeten, 1x controle, 1x fun-fit, 1x hypermobiliteit, 1x ontsteking achillespees, 1x pijn in de zij)	7 (88%)	7 (44%)
<i>1e. Spreken/taal, wie?</i>		40x	44x
	Logopedist	38 (95%)	39 (89%)
	Overig (5-6; 1x logopedist+RT op school, 1x op school, 10-11; 1x dyslexie, 1x naam ziekenhuis, 1x RID en HOV, 1x speciaal onderwijs, 1x specialist)	2 (5%)	5 (11%)
<i>1e. Spreken/taal, waarvoor?</i>		27x	33x
	(Moeite met) spraak/taal (achterstand)	10 (37%)	9 (27%)
	Stotteren	4 (15%)	2 (6%)
	Uitspraak	3 (11%)	4 (12%)
	Zinsopbouw	2 (7%)	/
	Slissen	2 (7%)	5 (15%)
	Slissen + articuleren	/	2 (6%)
	Logopedie	/	3 (9%)
	Overig (5-6; 1x hoefde niets-niet nodig, 1x onduidelijk spreken, 1x praat zacht, 1x slappe mondspieren, 1x verschil L-R, 1x zinsopbouw+ taalbegrip+ articulatie, 10-11; 1x nu gestopt wel in 2010, 1x articuleren, 1x dyslexie+dyscalculie, 1x moeite lezen, 1x mondademhaling, 1x praat vanuit neus, 1x RID, 1x spelling)	6 (22%)	8 (24%)
<i>1f. Leren/lezen, wie?</i>		6x	17x
	Logopedist	4 (67%)	5 (29%)
	(Ortho-)pedagoog	/	3 (18%)
	School	/	3 (18%)

Item	Open veld antwoord (in categorieën)	Aantal maal ingevuld	
		5-6 jaar	10-11 jaar
1f. Leren/lezen, waarvoor?	Overig (5-6; 1x DPO, 1x orthopedagoog, 10-11; 1x ?, 1x Bureau Merkelbach, 1x kinderpsycholoog, 1x leerhuis, 1x RID+HOV, 1x SBO past v.)	2 (33%)	6 (35%)
		4x	16x
	Dyslexie	/	8 (50%)
	Overig (5-6; 1x achterstand, 1x faalangst?, 1x lezen, 1x moeite met taal, 10-11; 1x ADD/Dyslexie, 1x bijles, 1x Dyslexie+Dyscalculie, 1x moeite lezen, 1x ontwikkelingsachterstand, 1x RT-dyslexie vastgesteld, 1x toetsing concentratie, 1x voor lezen)	4 (100%)	8 (50%)
1g. Gedrag/emoties/ opleiding, wie?		9x	29x
	(kinder-)Psycholoog/Gedragstherapeut	2 (22%)	8 (28%)
	Speltherapie	1 (11%)	2 (7%)
	Maatschappelijk werk	/	3 (10%)
1g. Gedrag/emoties/ opleiding, waarvoor?	Overig (5-6; 2x Piep zei de muis club, 1x bureau jeugdzorg, 1x Mentaal beter, 1x Orthopedagoog, 1x uitwendige therapie (antroposofisch), 10-11; 3x Jutters, 2x Sofatraining, 2x De Banjaard, 1x Coole akker club, 1x Huisarts+Arts poep/plaspoli, 1x Jeugdzorg, 1x logopedist, 1x orthopedagoog, 1x praat-speelgroep Krullebaar, 1x psychiater, 1x Rots & water kinderen praktijk Octaat onderzoek hoogbegaafdheid, 1x SBO)	6 (67%)	16 (55%)
		8x	26x
	Emoties /gedrag	2 (25%)	6 (23%)
	Faalangst	1 (13%)	2 (8%)
1h. Langdurige ziekte, wie?	ADHD/ADD	1 (13%)	2 (8%)
	Verwerking scheiding	/	3 (12%)
	Sociale vaardigheidstraining	/	2 (8%)
	PDD-NOS	/	2 (8%)
1h. Langdurige ziekte, waarvoor?	Overig (5-6; 1x ouders opvoedondersteuning, 1x praten over HG jeugdzorg, 1x vermoeden PDD-NOS->negatief, 1xzindelijkheid+slapen, 10-11; 1x gezien dat oma gereanimeerd werd, 1x angstige gedachten, 1x assertiviteit, 1x bed- + broekplassen + harde ontlasting, 1x onderzoek, 1x separatieangst, 1x verlegenheid, 1x snel leren + klas overslaan, 1x zelfvertrouwen)	4 (50%)	9 (35%)
		9x	10x
	Huisarts	4 (44%)	3 (30%)
	(Kinder)Longarts	1 (11%)	2 (20%)
1h. Langdurige ziekte, waarvoor?	Overig (5-6; 1x astma, 1x huisarts + antroposoof, 1x naam ziekenhuis, 1x orthopedisch chirurg, 1x uroloog, 10-11; 1x HA + KNO + longarts, 1x huisarts/specialist, 1x naam ziekenhuis, 1x kinderarts)	4 (44%)	5 (50%)
		10x	10x
	Astma	7 (70%)	3 (30%)
	Overig (5-6; 1x allergie/astma, 1x allergie huisstofmijt, 1x luchtweginfecties, 10-11; 1x allergie, 1x krijgt medicijnen, 1x bronchitis, 1x bronchitis + longontsteking, 1x longarts, 1x nieren, 1x perther (??))	3 (30%)	7 (70%)

Item	Open veld antwoord (in categorieën)	Aantal maal ingevuld	
		5-6 jaar	10-11 jaar
<i>1i. Anders? Wat?</i>		24x	33x
	Allergieën	2 (8%)	3 (9%)
	Amandelen	2 (8%)	3 (9%)
	Eczeem	/	3 (9%)
	Gebroken arm	2 (8%)	/
	KNO	2 (8%)	1 (3%)
	Obstipatie	2 (8%)	/
	Slaapproblemen	/	2 (6%)
	ADHD	/	2 (6%)
	Epilepsie		3 (9%)
	Overig ***	14 (58%)	16 (48%)
<i>1i. Anders, wie?</i>		38x	58x
	Huisarts	6	9
	KNO-arts	9	6
	(naam) Ziekenhuis /kinderarts	6	10
	Eerste hulp/SEH	/	3
	Dermatoloog	2	4
	Fysiotherapeut	2	1
	Overig (diversen, niet uitgeschreven)	13	25
<i>1i. Anders, waarvoor?</i>		31x	58X
	ADHD		2
	Eczeem	1	6
	Epilepsie	1	3
	Hoofdpijn	/	2
	Amandelen	3	5
	Wratten	/	3
	Overig (diversen, niet uitgeschreven, zie ook "Anders, wat?")	26	37

*. Overig: 5-6 jaar: 1x oogsterkte, 1x rechter oog minder zicht, 1x nacontrole na pleisters, 1x ongelukje, 1x kleurenblind, 1x splinter in oog, 1x scheelheid, 1x knippen, 1x snurken. 10-11 jaar: 2x minder zicht in de verte, 2x nystagmus, 1x i.v.m. hoofdpijn, 1x Duane syndroom, 1x ontstoken ogen, 1x zicht+knippen, 1x kleine afwijking linker oog, 1x cylinder/sterkte, 1x oogoperatie (er staat niet bij waarom), 1x scheelzien+lui oog, 1x zag maar 10% met 1 oog, 1x allergie.

**. Overig 5-6 jaar: 1x amandelen knippen, 1x bril, 1x buisjes+middenoorontsteking, 4x controle/gehoorstest, 1x gaatje re-trommelvlies, 1x pijn/griep, 1x keel/neus/tvb, 1x oorsmeer, 1x oorsmeer en neusamandelen, 1x oren, 1x snurken, 1x spraak, 1x uitspuiten, 1x zou niet goed horen. 10-11 jaar: 4x controle, 1x buisjes+2ooroperaties, 1x buisjes ivm doofheid/pijn, 1x doorgezakte trommelvliezen, 1x klachten na het zwemmen, 1x lengte/hoofdpijn, 1x minder gehoor, 1x onderzoek 5-jarigen, 1x oren, 1x oren/neus, 1x oren schoongespoten, 1x rechteroor, 1x slecht horen, 1x zachte geluiden

*** Overig 5-6 jaar: 1x blaasontsteking, 1x controle, 1x epilepsie, 1x fijne motoriek, 1x naam ziekenhuis, 1x hoesten, 1x ITP, 1x jeugdzorg, 1x kinderarts, 1x longen, 1x longontsteking, 1x misbruik, 1x neus, 1x vroeggeboorte. 10-11 jaar: 1x astma, 1x beharing, 1x blaasontsteking, 1x buik, 1x diversen, 1x fysio, 1x hoofdpijn, 1x IQ-test, 1x irritatie luchtwegen, 1x naam ziekenhuis, 1x longen, 1x nieren, 1x poliep neus, 1x school, 1x uroloog, 1x wratten.

Tabel 2. Open velden bij vraag 3 tot en met 27 (vragenlijst 5-6 jaar en 10-11 jaar)

Item/vraag	Open veld antwoord (in categorieën)	Aantal maal ingevuld	
		5-6 jaar	10- jaar
3. <i>Waarom in ziekenhuis opgenomen geweest?</i>		47x	55x
	Amandelen / buisjes	17 (36%)	17 (31%)
	KNO	3 (6%)	2 (4%)
	Gebroken arm / been / enkel	4 (9%)	3 (5%)
	Longontsteking	2 (4%)	/
	Liesbreuk	/	3 (5%)
	Astma	/	2 (4%)
	Circumcisie	2	2 (4%)
	Overig *	19 (45%)	26 (47%)
4. <i>Andere klachten namelijk;</i>		49x	42x
	Allergie	5 (10%)	9 (21%)
	Bloedneus	2 (4%)	4 (10%)
	Beenpijn / pijn voeten	6 (12%)	2 (5%)
	Steken op de borst / pijn rond het hart	/	3 (7%)
	Misselijkheid	/	2 (5%)
	Hoofdpijn	/	2 (5%)
	Amandelen	2 (4%)	/
	Oorpijn	6 (12%)	1 (2%)
	Wratten	2 (4%)	/
	Verkoudheid/hoesten	4 (8%)	2 (5%)
	Overig (diversen, niet uitgeschreven)	22 (45%)	17 (40%)
15 (10-11) / 16. (5-6) <i>Toelichting op zorgen/vragen praten</i>		24x	21
	<i>Antwoorden die géén toelichting vormen op zorgen/vragen over het praten;</i>	4X	7x
	Gaat goed	2	2
	Rapport ouderavond	1	
	Soms heel duidelijk	1	
	Gewicht		1
	"Ja"		1
	"Praten"		1
	Problemen met vader en zijn vrouw		1
	Ze valt zomaar op neer		1

* Overig; 5-6 jaar; (allen eenmalig); astma, bacterie, benauwdheid/kortademigheid, ziekte ITP dagopname, bloedend naveltje, neusoperatie, kiezen trekken, koortsstuipen, kortademigheid, eenmalige kroep-aanval, lichte hersenschudding, nierbekkenontsteking, obstipatie+pinda-allergie, waterbreukje operatie balletjes, poliklinisch, samonella bacterie, vetknobbeltje oog chirurgisch verwijderd, nachtopname voor van trap gevallen, ?. 10-11 jaar: auto-ongeluk, 3x dagbehandeling, bacteriele infectie (streptokokken stafylokokken) + oogoperatie, blaasontsteking, blinde darm, botbreuken, brandwond thee, dagopname onderzoek lengte "Clonidinetest", hartoperatie ivm gat rechterboezemkast en aortaboog, epilepsie, operatie hand, kijkoperatie (nog maar 1 bal), koolmonoxide, nierschade + darminfectie (60% re-nier werkt niet door infectie), oogoperatie, operatie arm, operatie hevige bloedneus, orchidopexie operatie dagopname, perther (??) mm, hechting scheur grote teen, trommelvlies hersteloperatie, verbrand + arm gebroken, vervolgbehandeling heupafwijking, verwijderen splinter hand, voorholte-ontsteking, wrat + gebroken voet.

K Waardering ouder over het gebruik van signaleringlijsten in de JGZ

Nadat het interview had plaatsgevonden, hebben ouders/verzorgers met wie een interview is gehouden een e-mail ontvangen met het verzoek antwoord te geven op een aanvullende vraag, namelijk *'Wat vindt u ervan dat de Jeugdgezondheidszorg van de GGD u vraagt om vooraf aan de afspraak bij de GGD een vragenlijst in te vullen over uw kind?'*.

De e-mail is verstuurd naar 51 ouders. Eenentwintig ouders/verzorgers hebben de vragen beantwoord (respons 41%).

In de onderstaande tabel wordt de gemiddelde score gepresenteerd op de vraag. Uit de tabel blijkt dat de ouders positief staan tegenover het invullen van een dergelijke vragenlijst.

Tabel 1 Gemiddelde waardering van ouders mbt het invullen van een vragenlijst (N=21)

	Mean (SD)
Ik vind het invullen van een vragenlijst (1 = helemaal niet goed – 5 = heel erg goed)	4.05 (0.86)

Er is ook gevraagd aan de ouders om hun antwoord toe te lichten. In de onderstaande tabel is te zien welke toelichting zij hebben gegeven, uitgesplitst naar de waardering van de ouder.

Tabel 2 Toelichting van de ouders

Toelichting
<i>Heel erg goed</i> - Nuttig voor de eigen voorbereiding op het gesprek. - Het gesprek is beter voorbereid en kan daarmee efficiënter worden uitgevoerd. - Een vragenlijst is een manier om te zorgen dat alle vragen gesteld zijn en het is een gespreksleidraad voor arts. Het gevaar van een vragenlijst is daarentegen ook weer dat de arts de ouders niet over alle vragen bevraagt, om dat de ouders er al schriftelijk antwoord op hebben gegeven. - Je krijgt een goed overzicht van beide kanten. - Als je vooraf nadenkt over de vragen, bedenk je in de tussentijd meestal nog iets wat je zou willen weten of kwijt zou willen. - Het zet je weer even aan het denken over de gezondheid en o.a. vaardigheden van je kind, het is goed om voor het gesprek even je gedachten te laten gaan nav een aantal vastgestelde punten, die in het kort het gesprek kunnen passeren, je komt dan al meer en beter voorbereid in het gesprek en het gesprek kan daardoor vlotter verlopen, zodat alle punten aan bod komen. Ook fijn dat je als ouder ruimte krijgt om zelf ook gesprekspunten aan te dragen. - Je kunt er rustig over nadenken en de afspraak zal sneller verlopen.

Goed

- Degene die het gesprek voert kan zich oriënteren op het gesprek en daardoor de ouders voorzien van juiste informatie.
- Je moet al heel goed nadenken over je kind en je eigen handelen voor je een gesprek hebt bij de GGD en daardoor kan een gesprek soepeler verlopen.
- Je kunt er zelf over nadenken en later met de arts bespreken.
- Omdat jullie er dan meer inzicht over hebben.
- De verpleegkundige kan alles beter in kaart brengen of de vragen van de ouders beter beantwoorden. Zelf vond ik dat prettig, zo kan je beter geholpen worden.
- Het geeft aan waar het gesprek over zal gaan en je kan je voorbereiden. Als je de vragenlijst thuis krijgt, kan je er even over nadenken en indien mogelijk in overleg met de andere ouder invullen. Op die manier hoeft je ook niet beide naar het gesprek en ben je toch beide betrokken.
- Het laat jou als ouder ook weer even stil staan bij de ontwikkeling van je kind.
- Het geeft je de tijd om er over na te kunnen denken en te overleggen met je partner. Meestal ga je toch alleen naar de afspraak bij de GGD.
- Het is goed om te weten waar een gesprek over gaat en wat voor een vragen er eventueel gesteld worden.

Neutraal

- Vooraf vragenlijst invullen bespaart veel tijd, maar ook hierdoor kun je niet alle vragen bespreken.
- Er zitten zowel positieve kanten als negatieve kanten aan. Enerzijds kun je nadenken over de vragen die je bij de arts kunt verwachten. Anderzijds komt het op papier toch vaak anders over en is er vaak weinig ruimte voor toelichting.
- Er wordt niet altijd van te voren naar gekeken en zou daarom net zo goed mondeling besproken kunnen worden tenzij het in een archief terecht komt.
- Vragen zijn naar mijn gevoel erg neutraal opgesteld. Het is niet persoonlijk en dat is juist. Naar aanleiding van het gesprek kunnen eventueel persoonlijker vragen gesteld worden. Enkel was er wel een vraag of er een onderwerp was dat de ouder nog over wilde bespreken. Hierop heeft de arts naar mijn gevoel geen tijd voor als je wel een onderwerp zou hebben. De afspraken zijn maar een half uurtje. De arts heeft ook niet de mogelijkheid om die vraag eerder te zien, want je neemt het formulier mee naar de afspraak, het wordt niet gevraagd eerder op te sturen. Dit was wel een min punt. Zelf had ik hiermee geen probleem, maar kan me wel voorstellen dat er genoeg ouders zijn dat ze hier tegen aan lopen.

Niet goed

- Ik vond het goed dat ze vooraf de antwoorden doornamen. Het opsturen lijkt me niet verstandig, als het kwijtraakt in de post of bij verkeerde mensen terecht komt.

L Standaard signaleringlijst, reguliere werkwijze 5-6 jarigen, definitief

Vragenlijst gezondheidsonderzoek 5-6 jarigen

Wilt u deze vragenlijst over de gezondheid en ontwikkeling van uw kind invullen en meenemen naar het gezondheidsonderzoek? De antwoorden die u geeft, zijn een leidraad voor het gesprek met de jeugdarts of verpleegkundige. Tijdens het gesprek kunt u ook uw eigen vragen en opmerkingen met de arts of verpleegkundige bespreken. Alle gegevens die u invult, worden vertrouwelijk behandeld.

1. Heeft uw kind regelmatig klachten?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, welke klachten? *Er zijn meerdere antwoorden mogelijk*

☐ Buikpijn ☐ Vermoeidheid
☐ Jeuk of huidirritatie ☐ Hoofdpijn
☐ Kortademigheid, piepen op de borst, ☐ Andere klachten, namelijk _____
hoesten _____

2. Gebruikt uw kind medicijnen (met of zonder recept)?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor _____

3. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind in de afgelopen 2 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer of vaker

5. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling/controlle geweest bij een huisarts of specialist* voor...?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

☐ Ogen ☐ Leren en/of lezen
☐ Oren ☐ Gedrag, emoties en/of opvoeding
☐ Lengte en/of gewicht ☐ Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)
☐ Bewegen ☐ Spreken en/of taal
☐ Iets anders, namelijk _____

☐ Mijn kind is niet onder behandeling of controle geweest

* Bijvoorbeeld, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, logopedist, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is maar 1 antwoord mogelijk

☐ Bij de vader en moeder (samen)	☐ Bij de moeder en haar vriend(in)
☐ Bij de moeder	☐ Bij de vader en zijn haar vriend(in)
☐ Bij de vader	☐ Bij anderen, namelijk _____
☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder _____ en de helft van de tijd bij de vader _____	

7. Zijn er nog andere kinderen in het gezin?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, welke kinderen?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
8. Mijn kind slaapt goed	☐	☐	☐	☐
9. Mijn kind is 's ochtends moe	☐	☐	☐	☐
10. Mijn kind eet goed	☐	☐	☐	☐
11. Mijn kind plast overdag in de broek	☐	☐	☐	☐
12. Mijn kind plast 's nachts in bed (of luierbroekje)	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij vraag 8 t/m 12: _____

13. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

	's Ochtends	's Middags	's Avonds	Nooit
14. Op welk moment poetst uw kind zijn/haar tanden zelf? <i>Er zijn meerdere antwoorden mogelijk</i>	☐	☐	☐	☐
15. Op welk moment poetst een ouder/ verzorger de tanden van uw kind (na)? <i>Er zijn meerdere antwoorden mogelijk</i>	☐	☐	☐	☐

16. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten* van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

**Bijvoorbeeld stotteren, woordenschat, slissen, taalgebruik, heesheid*

17. Denkt u dat uw kind goed kan horen?

☐ Ja ☐ Nee

18. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja
 ☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
 ☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen
 ☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

Welke vaste activiteiten heeft uw kind?

	Nee	Ja	Welke?
19. Mijn kind gaat naar een sportclub	☐	☐	_____
20. Mijn kind heeft muziekles	☐	☐	_____
21. Mijn kind gaat naar een andere club/ vereniging/les (bijvoorbeeld scouting, knutselclub)	☐	☐	_____
22. Mijn kind gaat naar de buitenschoolse opvang (BSO) of naschoolse opvang (NSO)	☐	☐	_____

23. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

24. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt?

(Bijvoorbeeld geboorte, scheiding, overlijden, ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving)

☐ Nee ☐ Ja, welke gebeurtenis? _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
25. Mijn kind gaat met plezier naar school	☐	☐	☐	☐
26. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen	☐	☐	☐	☐
27. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk	☐	☐	☐	☐
28. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is	Ja ☐	Nee ☐		

29. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja ☐ Ik krijg al hulp of advies

30. Hoe zou u uw kind omschrijven?

31. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden	☐ Lichamelijke problemen	☐ Slaapgedrag
☐ Voeding	☐ Praten en/of taal	☐ Zindelijkheid
☐ Gedrag van mijn kind	☐ Motoriek/bewegen	☐ School
☐ Anders, namelijk _____		

Graag toelichten:

32. Heeft u vragen of onderwerpen die u wilt bespreken zonder uw kind erbij?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!

M Standaard signaleringlijst, reguliere werkwijze 10-11 jarigen, definitief

Vragenlijst gezondheidsonderzoek 10-11 jarigen

Wilt u deze vragenlijst over de gezondheid en ontwikkeling van uw kind invullen en meenemen naar het gezondheidsonderzoek? De antwoorden die u geeft, zijn een leidraad voor het gesprek met de jeugdarts of verpleegkundige. Tijdens het gesprek kunt u ook uw eigen vragen en opmerkingen met de arts of verpleegkundige bespreken. Alle gegevens die u invult, worden vertrouwelijk behandeld.

1. Heeft uw kind regelmatig klachten?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, welke klachten? *Er zijn meerdere antwoorden mogelijk*

☐ Buikpijn

☐ Vermoeidheid

☐ Jeuk of huidirritatie

☐ Hoofdpijn

☐ Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten

☐ Andere klachten, namelijk _____

2. Gebruikt uw kind medicijnen (met of zonder recept)?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor _____

3. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind in de afgelopen 5 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer of vaker

5. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar onder behandeling/controlle geweest bij een huisarts of specialist* voor...?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

☐ Ogen

☐ Leren en/of lezen

☐ Oren

☐ Gedrag, emoties en/of opvoeding

☐ Lengte en/of gewicht

☐ Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)

☐ Bewegen

☐ Spreken en/of taal

☐ Anders, namelijk _____

☐ Mijn kind is niet onder behandeling of controle geweest

* Bijvoorbeeld, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, logopedist, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is maar 1 antwoord mogelijk

☐ Bij de vader en moeder (samen)

☐ Bij de moeder en haar vriend(in)

☐ Bij de moeder

☐ Bij de vader en zijn haar vriend(in)

☐ Bij de vader

☐ Bij anderen, namelijk _____

☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder
en de helft van de tijd bij de vader

7. Zijn er nog andere kinderen in het gezin?

☐ Nee

☐ Ja

Zo ja, welke kinderen?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
8. Mijn kind slaapt goed	☐	☐	☐	☐
9. Mijn kind is 's ochtends moe	☐	☐	☐	☐
10. Mijn kind eet goed	☐	☐	☐	☐
11. Mijn kind plast 's nachts in bed (of luierbroekje)	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij vraag 8 t/m 11: _____

	Ja	Nee
12. Denkt u dat uw kind goed kan horen?	☐	☐
13. Denkt u dat uw kind goed ziet?	☐	☐
14. Draagt de moeder een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?	☐	☐
15. Draagt de vader een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?	☐	☐

16. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten* van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

**Bijvoorbeeld stotteren, woordenschat, slissen, taalgebruik, heesheid*

17. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

18. Op welk moment poetst uw kind zijn/haar tanden zelf?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

's Ochtends 's Middags 's Avonds Nooit

☐ ☐ ☐ ☐

19. Op welk moment poetst een ouder/verzorger de tanden van uw kind (na)?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

☐ ☐ ☐ ☐

20. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja ☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen ☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

Welke vaste activiteiten heeft uw kind?

21. Mijn kind gaat naar een sportclub

Nee Ja Welke?

☐ ☐ _____

22. Mijn kind heeft muziekles

☐ ☐ _____

23. Mijn kind gaat naar een andere club/vereniging/les (bijvoorbeeld scouting, knutselclub)

☐ ☐ _____

24. Mijn kind gaat naar de buitenschoolse opvang (BSO) of naschoolse opvang (NSO)

☐ ☐

25. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

26. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 5 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt?

(Bijvoorbeeld geboorte, scheiding, overlijden, ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving)

☐ Nee ☐ Ja, welke gebeurtenis? _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
27. Mijn kind gaat met plezier naar school	☐	☐	☐	☐
28. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen	☐	☐	☐	☐
29. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk	☐	☐	☐	☐
30. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is	Ja ☐	Nee ☐		

31. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja ☐ Ik krijg al hulp of advies

32. Hoe zou u uw kind omschrijven?

33. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden	☐ Lichamelijke problemen	☐ Slaapgedrag
☐ Voeding	☐ Praten en/of taal	☐ Zindelijkheid
☐ Gedrag van mijn kind	☐ Motoriek/bewegen	☐ School
☐ Puberteit		
☐ Anders, namelijk _____		

Graag toelichten:

34. Heeft u vragen of onderwerpen die u wilt bespreken zonder uw kind erbij?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!

N Standaard signaleringlijst, triage werkwijze 5-6 jarigen, definitief

Vragenlijst gezondheidsonderzoek 5-6 jarigen

De taak van de Jeugdgezondheidszorg is het begeleiden van de gezondheid, groei en ontwikkeling van uw kind. Om ziekten en problemen op latere leeftijd te voorkomen, worden gezondheidsonderzoeken gehouden. Deze vragenlijst is een hulpmiddel om de gezondheidstoestand van uw kind inzichtelijk te maken. Alle gegevens die u invult, worden vertrouwelijk behandeld.

1. Heeft uw kind regelmatig klachten?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, welke klachten? *Er zijn meerdere antwoorden mogelijk*

☐ Buikpijn ☐ Vermoeidheid
☐ Jeuk of huidirritatie ☐ Hoofdpijn
☐ Kortademigheid, piepen op de borst, ☐ Andere klachten, namelijk _____
hoesten _____

2. Gebruikt uw kind medicijnen (met of zonder recept)?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor _____

3. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind in de afgelopen 2 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer of vaker

5. Is uw kind in de afgelopen 2 jaar onder behandeling/controlle geweest bij een huisarts of specialist* voor

	Bij welke specialist?*
☐ Ogen	_____
☐ Oren	_____
☐ Lengte en/of gewicht	_____
☐ Bewegen	_____
☐ Spreken en/of taal	_____
☐ Leren en/of lezen	_____
☐ Gedrag, emoties en/of opvoeding	_____
☐ Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)	_____
☐ Anders, namelijk _____	_____
☐ Mijn kind is niet onder behandeling of controle geweest	

* *Bijvoorbeeld, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, logopedist, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener*

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is maar 1 antwoord mogelijk

☐ Bij de vader en moeder (samen)	☐ Bij de moeder en haar vriend(in)
☐ Bij de moeder	☐ Bij de vader en zijn haar vriend(in)
☐ Bij de vader	☐ Bij anderen, namelijk _____
☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder
en de helft van de tijd bij de vader	_____

7. Zijn er nog andere kinderen in het gezin?

- ☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, welke kinderen?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
8. Mijn kind slaapt goed	☐	☐	☐	☐
9. Mijn kind is 's ochtends moe	☐	☐	☐	☐
10. Mijn kind eet goed	☐	☐	☐	☐
11. Mijn kind plast overdag in de broek	☐	☐	☐	☐
12. Mijn kind plast 's nachts in bed (of luierbroekje)	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij vraag 8 t/m 12: _____

13. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

- ☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

	's Ochtends	's Middags	's Avonds	Nooit
14. Op welk moment poetst uw kind zijn/haar tanden zelf? <i>Er zijn meerdere antwoorden mogelijk</i>	☐	☐	☐	☐
15. Op welk moment poetst een ouder/verzorger de tanden van uw kind (na)? <i>Er zijn meerdere antwoorden mogelijk</i>	☐	☐	☐	☐

16. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten* van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

**Bijvoorbeeld stotteren, woordenschat, slissen, taalgebruik, heesheid*

17. Denkt u dat uw kind goed kan horen?

☐ Ja ☐ Nee

18. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja ☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen ☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

Welke vaste activiteiten heeft uw kind?

	Nee	Ja	Welke?
19. Mijn kind gaat naar een sportclub	☐	☐	_____
20. Mijn kind heeft muziekles	☐	☐	_____
21. Mijn kind gaat naar een andere club/vereniging/les (bijvoorbeeld scouting, knutselclub)	☐	☐	_____
22. Mijn kind gaat naar de buitenschoolse opvang (BSO) of naschoolse opvang (NSO)	☐	☐	

23. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

24. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 2 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt?

(Bijvoorbeeld geboorte, scheiding, overlijden, ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving)

☐ Nee (ga naar vraag 25)

☐ Ja, welke gebeurtenis? _____

Denkt u dat uw kind daar (nog) last van heeft?

☐ Nee

☐ Ja, waar merkt u dat aan? _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
25. Mijn kind gaat met plezier naar school	☐	☐	☐	☐
26. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen	☐	☐	☐	☐
27. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk	☐	☐	☐	☐
28. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is.	Ja ☐	Nee ☐		

29. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee

☐ Ja

☐ Ik krijg al hulp of advies

30. Hoe zou u uw kind omschrijven?

31. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?

☐ Nee

☐ Ja

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden

☐ Lichamelijke problemen

☐ Slaapgedrag

☐ Voeding

☐ Praten en/of taal

☐ Zindelijkheid

☐ Gedrag van mijn kind

☐ Motoriek/bewegen

☐ School

☐ Anders, namelijk _____

Graag toelichten:

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!

- O Standaard signaleringlijst, triage werkwijze 10-11 jarigen, definitief

Vragenlijst gezondheidsonderzoek 10-11 jarigen

De taak van de Jeugdgezondheidszorg is het begeleiden van de gezondheid, groei en ontwikkeling van uw kind. Om ziekten en problemen op latere leeftijd te voorkomen, worden gezondheidsonderzoeken gehouden. Deze vragenlijst is een hulpmiddel om de gezondheidstoestand van uw kind inzichtelijk te maken. Alle gegevens die u invult, worden vertrouwelijk behandeld.

1. Heeft uw kind regelmatig klachten?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, welke klachten? *Er zijn meerdere antwoorden mogelijk*

☐ Buikpijn

☐ Vermoeidheid

☐ Jeuk of huidirritatie

☐ Hoofdpijn

☐ Kortademigheid, piepen op de borst, hoesten

☐ Andere klachten, namelijk _____

2. Gebruikt uw kind medicijnen (met of zonder recept)?

☐ Nee ☐ Ja, welke en waarvoor _____

3. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis?

☐ Nee ☐ Ja, vanwege _____

4. Heeft uw kind in de afgelopen 5 jaar een ongeval, vergiftiging of verwonding gehad waarvoor behandeling nodig was?

☐ Nee ☐ Ja, één keer ☐ Ja, twee keer of vaker

5. Is uw kind in de afgelopen 5 jaar onder behandeling/controlle geweest bij een huisarts of specialist* voor

☐ Ogen

☐ Oren

☐ Lengte en/of gewicht

☐ Bewegen

☐ Spreken en/of taal

☐ Leren en/of lezen

☐ Gedrag, emoties en/of opvoeding

☐ Langdurige ziekte (bijv. diabetes/astma)

☐ Anders, namelijk _____

☐ Mijn kind is niet onder behandeling of controle geweest

Bij welke specialist?*

* *Bijvoorbeeld, KNO-arts, oogarts, fysiotherapeut, logopedist, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, alternatieve hulpverlener*

6. Bij wie woont uw kind de meeste dagen van de week?

Er is maar 1 antwoord mogelijk

☐ Bij de vader en moeder (samen)

☐ Bij de moeder en haar vriend(in)

☐ Bij de moeder

☐ Bij de vader en zijn haar vriend(in)

☐ Bij de vader

☐ Bij anderen, namelijk _____

☐ Ongeveer de helft van de tijd bij de moeder
en de helft van de tijd bij de vader

7. Zijn er nog andere kinderen in het gezin?

☐ Nee

☐ Ja

Zo ja, welke kinderen?

Naam kind	Geboortedatum	Meisje	Jongen	Eventuele bijzonderheden (bijv. ziekte, woont niet thuis etc.)
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
8. Mijn kind slaapt goed	☐	☐	☐	☐
9. Mijn kind is 's ochtends moe	☐	☐	☐	☐
10. Mijn kind eet goed	☐	☐	☐	☐
11. Mijn kind plast 's nachts in bed (of luierbroekje)	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij vraag 8 t/m 11: _____

	Ja	Nee
12. Denkt u dat uw kind goed kan horen?	☐	☐
13. Denkt u dat uw kind goed ziet?	☐	☐
14. Draagt de moeder een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?	☐	☐
15. Draagt de vader een bril of contactlenzen (of zijn de ogen gelaserd)?	☐	☐

16. Heeft u zelf (of school) vragen en/of zorgen over het praten* van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja, namelijk _____

**Bijvoorbeeld stotteren, woordenschat, slissen, taalgebruik, heesheid*

17. Hoe vaak gaat uw kind voor controle naar de tandarts of mondhygiënist? (niet orthodontist of beugeltandarts)

☐ Nooit ☐ Niet elk jaar ☐ Eén keer per jaar ☐ Twee keer per jaar of vaker

	's Ochtends	's Middags	's Avonds	Nooit
18. Op welk moment poetst uw kind zijn/haar tanden zelf? <i>Er zijn meerdere antwoorden mogelijk</i>	☐	☐	☐	☐
19. Op welk moment poetst een ouder/verzorger de tanden van uw kind (na)? <i>Er zijn meerdere antwoorden mogelijk</i>	☐	☐	☐	☐

20. Heeft uw kind zwemdiploma A?

☐ Ja ☐ Nee, maar hij/zij zit op zwemles
☐ Nee, maar hij/zij heeft schoolzwemmen ☐ Nee, en hij/zij zit (nog) niet op zwemles en heeft ook geen schoolzwemmen

Welke vaste activiteiten heeft uw kind?

	Nee	Ja	Welke?
21. Mijn kind gaat naar een sportclub	☐	☐	_____
22. Mijn kind heeft muziekles	☐	☐	_____
23. Mijn kind gaat naar een andere club/vereniging/les (bijvoorbeeld scouting, knutselclub)	☐	☐	_____
24. Mijn kind gaat naar de buitenschoolse opvang (BSO) of naschoolse opvang (NSO)	☐	☐	_____

25. Wordt er bij u in huis wel eens gerookt?

☐ Nee ☐ Ja

26. Heeft uw kind en/of iemand uit uw gezin in de afgelopen 5 jaar een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt?

(Bijvoorbeeld geboorte, scheiding, overlijden, ernstige ziekte, geweld, werkloosheid, verslaving)

☐ Nee (ga naar vraag 27) ☐ Ja, welke gebeurtenis? _____

Denkt u dat uw kind daar (nog) last van heeft?

☐ Nee ☐ Ja, waar merkt u dat aan? _____

Hieronder staat een aantal stellingen (uitspraken). Kunt u aangeven welk antwoord het beste bij uw kind past?

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
27. Mijn kind gaat met plezier naar school	☐	☐	☐	☐
28. Mijn kind kan goed voor zichzelf opkomen	☐	☐	☐	☐
29. Ik vind het opvoeden van mijn kind makkelijk	☐	☐	☐	☐
30. Ons gezin heeft voldoende kennissen/ vrienden/familie die helpen als het nodig is	Ja ☐	Nee ☐		

31. Heeft u behoefte aan advies over de opvoeding van uw kind?

☐ Nee ☐ Ja ☐ Ik krijg al hulp of advies

32. Hoe zou u uw kind omschrijven?

33. Heeft u nog vragen of onderwerpen die u wilt bespreken tijdens het gezondheidsonderzoek?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, dit gaat over:

☐ Opvoeden	☐ Lichamelijke problemen	☐ Slaapgedrag
☐ Voeding	☐ Praten en/of taal	☐ Zindelijkheid
☐ Gedrag van mijn kind	☐ Motoriek/bewegen	☐ School
☐ Puberteit		
☐ Anders, namelijk _____		

Graag toelichten:

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst!